ΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΜΕ ΑΡΙΣΤΕΡΟ Ή ΔΕΞΙΟ ΜΑΝΔΥΑ

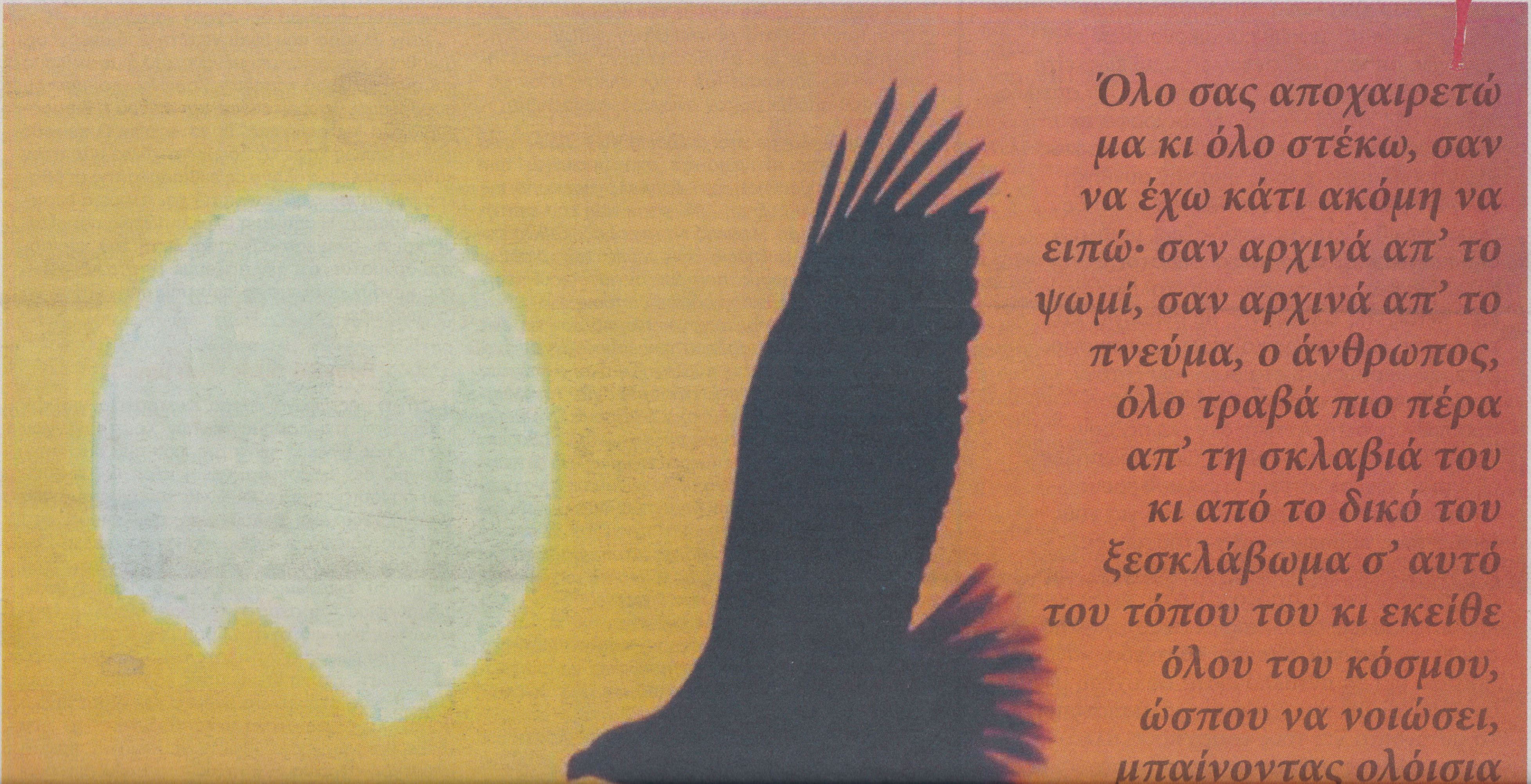
ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Αριθμ. Φύλλου 157

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

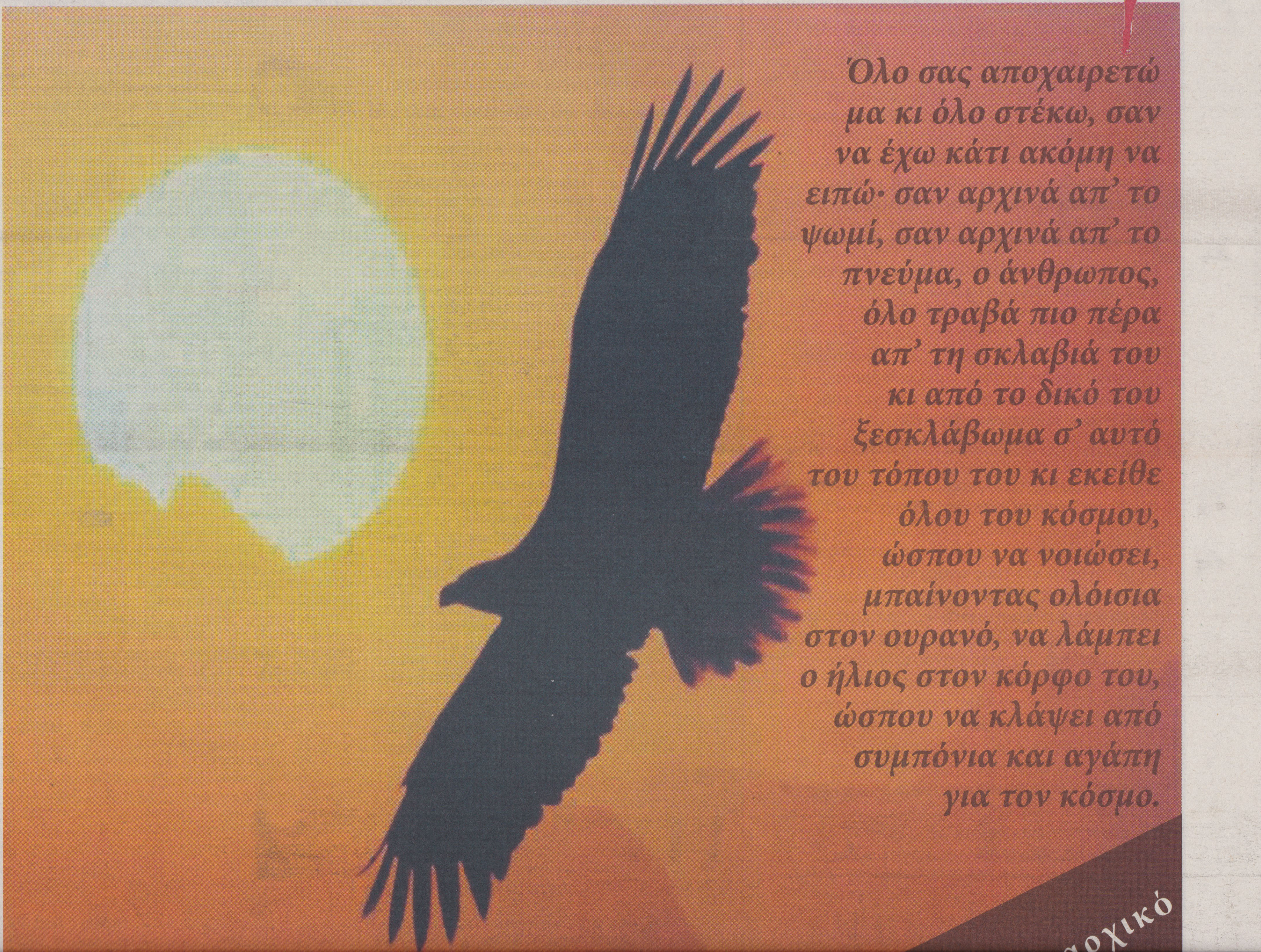
1,5 ΕΥΡΩ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Όλο σας αποχαιρετώ μα κι όλο στέκω, σαν να έχω κάτι ακόμη να ειπώ· σαν αρχινά απ' το ψωμί, σαν αρχινά απ' το πνεύμα, ο άνθρωπος, όλο τραβά πιο πέρα απ' τη σκλαβιά του κι από το δικό του ξεσκλάβωμα σ' αυτό του τόπου του κι εκείθε όλου του κόσμου, ώσπου να νοιώσει, μπαίνοντας ολόισια

1,5 ΕΥΡΩ

Όλο σας αποχαιρετώ
μα κι όλο στέκω, σαν
να έχω κάτι ακόμη να
ειπώ· σαν αρχινά απ' το
ψωμί, σαν αρχινά απ' το
πνεύμα, ο άνθρωπος,
όλο τραβά πιο πέρα
απ' τη σκλαβιά του
κι από το δικό του
ξεσκλάβωμα σ' αυτό
του τόπου του κι εκείθε
όλου του κόσμου,
ώσπου να νοιώσει,
μπαίνοντας ολόισια
στον ουρανό, να λάμπει
ο ήλιος στον κόρφο του,
ώσπου να κλάψει από
συμπόνια και αγάπη
για τον κόσμο.

όλο τραβά πιο πέρα
απ' τη σκλαβιά του
κι από το δικό του
ξεσκλάβωμα σ' αυτό
του τόπου του κι εκείθε
όλου του κόσμου,
ώσπου να νοιώσει,
μπαίνοντας ολόισια
στον ουρανό, να λάμπει
ο ήλιος στον κόρφο του,
ώσπου να κλάψει από
συμπόνια και αγάπη
για τον κόσμο.
Αφιερωμένο
στον αδελφό μας, αναρχικό
Γρηγόρη Θωμόπουλο
που «έφυγε»...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ... ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

από τον Κύκλο Σύνταξης

Η «τελική λύση» για το προσφυγικό προβάλλει μακρινή και αόριστη, όσο και ο τερματισμός του διεθνούς πολέμου με κέντρο τα συριακά εδάφη. Παρ' όλα αυτά, οι προθέσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών και οικονομικών ελίτ συνεχώς αποσαφηνίζονται, είτε ευθέως, είτε μέσω ελεγχόμενων πάντα διαρροών. Οι απειλές που εκτοξεύονται και τα τελεσίγραφα που διαμηνύονται στους εγχώριους εξουσιαστές για αποβολή της χώρας από την συνθήκη Σένγκεν μέσα σε τρεις μήνες, εφ' όσον δεν συμμορφωθούν με τις υποδείξεις, μοιάζουν όλο και περισσότερο με τα αντίστοιχα τελεσίγραφα του περασμένου καλοκαιριού: είτε εντός της ευρωζώνης με μνημόνιο, είτε εκτός της ευρωζώνης και πάλι με μνημόνιο. Έτσι, οι «θερμόαιμοι εταίροι», που ζητούν «ανερυθρίαστα» στρατόπεδα 400.000 προσφύγων στην Αττική, δεν εκφράζουν ορισμένες «ακραίες» τάσεις των ευρωπαίων εξουσιαστών, αλλά τους αγγελιοφόρους «κακών μαντάτων» πρώτα απ' όλα για τους ίδιους τους πρόσφυγες. Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης θα πληθύνουν, ώστε να φυλακίσουν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, είτε υπάρξει αναστολή της συνθήκης Σένγκεν, είτε όχι. Τα σχεδόν «ανοιχτά» παζάρια για τα ανταλλάγματα σε σχέση με την αναδιάρθρωση του «χρέους», απλά πιστοποιούν το αυτονόητο για τους αναρχικούς, αλλά και για πλήθος ανθρώπων, που δεν είχαν και

Ένας τρόπος για να ταξιδεύετε δωρεάν με τα μέσα μαζικής μεταφοράς

Οι Επιδρομές στο πολιτικό σκηνικό υποδέχονται τον Φεβρουάριο και μαζί με τον νέο μήνα, την αύξηση (από 1ης) στα εισιτήρια των μέσων μαζικής μεταφοράς με ένα αληθινό κείμενο «καταπέλτη» που το αφιερώνουμε (σε ποιόν άλλον;) στον φυσικό του αποδέκτη, τον ανώνυμο «λαθρεπιβάτη».

Παράλληλα με τις αυξήσεις των τιμών στα είδη πρώτης ανάγκης και στα τιμολόγια των ΔΕΚΟ, η κυβέρνηση έχει δρομολογήσει από 1ης Φεβρουαρίου αύξηση 40% στην τιμή του εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, καθώς και υπερβολικές αυξήσεις στις τιμές των διοδίων στις εθνικές οδούς, που δεν αντιστοιχούν στην ποιότητα του εθνικού οδικού δικτύου.

Την ώρα που οι άνεργοι πλησιάζουν το ένα εκατομμύριο, το εισόδημα των εργαζομένων έχει μειωθεί δραματικά, η κυβέρνηση ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες και την ορολογία του Μνημονίου και της Δανειακής Σύμβασης, ονομάζει εξορθολογισμό, εξυγίανση και αναδιάρθρωση την αύξηση της τιμής των εισιτηρίων, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και την έμμεση ιδιωτικοποίηση των δημόσιων συγκοινωνιών.

Επειδή σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες οι δημόσιες μεταφορές επιδοτούνται, επειδή το ελληνικό κράτος επιδοτεί τις ιδιωτικές μεταφορές, ενώ αντίθετα χρωστά στις δημόσιες,

Ερωτάται ο κ. Πρωθυπουργός:

Τι μέτρα θα λάβει ώστε να αποτραπεί η νέα αύξηση στην τιμή των εισιτηρίων και να αποτραπεί κάθε απόπειρα ιδιωτικοποίησης των αστικών συγκοινωνιών;

Προτίθεται να καταγγείλει τις συμβάσεις με κατασκευαστικές εταιρείες στις εθνικές οδούς

μπορείτε να τα εκτυπώσετε -σας επιτρέπουμε κατ' εξαίρεσιν, να το ψαλιδίσετε απ' ευθείας από την εφημερίδα μας- και με την κατοχή του έχετε εξασφαλίσει «ελευθέρας» σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Δείτε το και ως συγχωροχάρτι!

Στη Βραζιλία, μόνο μέσα στο 2016 έχουν γίνει επτά διαδηλώσεις κατά της αύξησης των κομίστρων στα ΜΜΜ, που έχουν όλες αντιμετωπίσει αιματηρή καταστολή. Στις περισσότερες χώρες της λατινικής αμερικής, κάθε τρεις και δύο γίνεται ο κακός χαμός σε κάθε αύξηση των τιμών στα είδη πρώτης ανάγκης, με νεκρούς και τραυματίες. Δεν είναι στα καλά τους οι λατινοαμερικάνοι, άλλη δουλειά δεν έχουν να κάνουν;

Στην Ελλάδα που είναι γεμάτη από άνεργους, άμισθους και χρεωκοπημένους, αλλά με ψυχισμό και συμπεριφορά κόμηδων, βαρόνων και μαντάμ σουσούδων, θεωρείται έως και στίγμα η διαμαρτυρία για τις αυξήσεις. Τί να φταίει; Ο κρυφός φόβος μήπως ξαφνικά δούμε τα χάλια μας στον καθρέφτη; Ο ψυχολογικός εκβιασμός της αποβολής των «αποτυχημένων» από την πλούσια ευρωπαϊκή παρέα; Ή μήπως η ολοκληρωτική παραίτηση και η -αναγκαστική- παραδοχή του κυρίαρχου δόγματος, ότι δεν αξίζουμε τίποτα και χάρη μάς κάνουν οι εξουσίες που μάς επιτρέπουν να αναπνέουμε;

Βάρκιζα τέλος, ζωή μαγική

Η στήλη μας ξεκινά άμεσα εκστρατεία για την καθιέρωση της παραμονής των Χριστουγέννων ως ημέρας εθνικής ενότητας, που από όσο γνωρίζουμε, δεν υπάρχει. Είναι η μέρα (24-12-2015) που δημοσιεύτηκε το ΦΕΚ για τον διορισμό της εγγονής του Αρη Βελουχιώτη, που ακούει στο εντελώς αδιάφορο όνομα «Χριστίνα-Δάφνη Παπαδάκη» στην θέση «ειδικού συνεργάτη» του υπουργού οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλώτου, μικρανεψιού του στρατηγού Θρασύβουλου Τσακαλώτου, του νικητή στο Γράμμο και στο Βίτσι!

Με την ευκαιρία να αποκαλύψουμε μια σχετικά άγνωστη πτυχή της δράσης του Τσακαλώτου: Ο βρετανός στρατηγός Σκόμπυ και η βρετανική αποστολή, λίγες μέρες μετά το ξέσπασμα των «δεκεμβριανών» του 1944, είχε πειστεί πως η υπέρτερη στρατιωτική ισχύς του ΕΛΑΣ θα έκα-

του διεθνούς πολέμου με κέντρο τα συριακά εδάφη. Παρ' όλα αυτά, οι προθέσεις των ευρωπαϊκών πολιτικών και οικονομικών ελίτ συνεχώς αποσαφηνίζονται, είτε ευθέως, είτε μέσω ελεγχόμενων πάντα διαρροών. Οι απειλές που εκτοξεύονται και τα τελεσίγραφα που διαμηνύονται στους εγχώριους εξουσιαστές για αποβολή της χώρας από την συνθήκη Σένγκεν μέσα σε τρεις μήνες, εφ' όσον δεν συμμορφωθούν με τις υποδείξεις, μοιάζουν όλο και περισσότερο με τα αντίστοιχα τελεσίγραφα του περασμένου καλοκαιριού: είτε εντός της ευρωζώνης με μνημόνιο, είτε εκτός της ευρωζώνης και πάλι με μνημόνιο. Έτσι, οι «θερμόαιμοι εταίροι», που ζητούν «ανερυθρίαστα» στρατόπεδα 400.000 προσφύγων στην Αττική, δεν εκφράζουν ορισμένες «ακραίες» τάσεις των ευρωπαίων εξουσιαστών, αλλά τους αγγελιοφόρους «κακών μαντάτων» πρώτα απ' όλα για τους ίδιους τους πρόσφυγες. Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης θα πληθύνουν, ώστε να φυλακίσουν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, είτε υπάρξει αναστολή της συνθήκης Σένγκεν, είτε όχι. Τα σχεδόν «ανοιχτά» παζάρια για τα ανταλλάγματα σε σχέση με την αναδιάρθρωση του «χρέους», απλά πιστοποιούν το αυτονόητο για τους αναρχικούς, αλλά και για πλήθος ανθρώπων, που δεν είχαν και δεν έχουν καμία αυταπάτη για τα αριστερά δεκανίκια της εξουσίας: οι κυρίαρχοι δεν έχουν κανένα ενδοιασμό, καμία αναστολή, ώστε να πατούν κυριολεκτικά επί πτωμάτων, ώστε να πραγματοποιούν τους σχεδιασμούς τους. Στο ίδιο «τέμπο» εξελίσσεται το «πέρασμα» με εφαρμοστικό νόμο του ασφαλιστικού, που ήδη έχει ψηφιστεί, όπως είναι γνωστό με ευρεία κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Παρ' όλα αυτά, οι κινητοποιήσεις των αγροτών και όχι μόνο, που εντείνονται μέρα με την μέρα, δείχνουν να αποτελούν το ιδανικό πεδίο επανεκκίνησης κοινωνικών διεκδικήσεων, που «κάποτε» μπορούσαν να έχουν βαρύνοντα λόγο στον επαναπροσδιορισμό των πολιτικών συσχετισμών. Βέβαια, οι οφθαλμαπάτες δεν

Οι Επιδρομές στο πολιτικό σκηνικό υποδέχονται τον Φεβρουάριο και μαζί με τον νέο μήνα, την αύξηση (από 1ης) στα εισιτήρια των μέσων μαζικής μεταφοράς με ένα αληθινό κείμενο «καταπέλτη» που το αφιερώνουμε (σε ποιόν άλλον;) στον φυσικό του αποδέκτη, τον ανώνυμο «λαθρεπιβάτη».

Παράλληλα με τις αυξήσεις των τιμών στα είδη πρώτης ανάγκης και στα τιμολόγια των ΔΕΚΟ, η κυβέρνηση έχει δρομολογήσει από 1ης Φεβρουαρίου αύξηση 40% στην τιμή του εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, καθώς και υπερβολικές αυξήσεις στις τιμές των διοδίων στις εθνικές οδούς, που δεν αντιστοιχούν στην ποιότητα του εθνικού οδικού δικτύου.

Την ώρα που οι άνεργοι πλησιάζουν το ένα εκατομμύριο, το εισόδημα των εργαζομένων έχει μειωθεί δραματικά, η κυβέρνηση ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες και την ορολογία του Μνημονίου και της Δανειακής Σύμβασης, ονομάζει εξορθολογισμό, εξυγίανση και αναδιάρθρωση την αύξηση της τιμής των εισιτηρίων, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και την έμμεση ιδιωτικοποίηση των δημόσιων συγκοινωνιών.

Επειδή σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες οι δημόσιες μεταφορές επιδοτούνται, επειδή το ελληνικό κράτος επιδοτεί τις ιδιωτικές μεταφορές, ενώ αντίθετα χρωστά στις δημόσιες,

Ερωτάται ο κ. Πρωθυπουργός:

Τι μέτρα θα λάβει ώστε να αποτραπεί η νέα αύξηση στην τιμή των εισιτηρίων και να αποτραπεί κάθε απόπειρα ιδιωτικοποίησης των αστικών συγκοινωνιών;

Προτίθεται να καταγγείλει τις συμβάσεις με κατασκευαστικές εταιρείες στις εθνικές οδούς για την είσπραξη των διοδίων, που δεν έχουν τηρήσει τις συμβατικές τους υποχρεώσεις;

Γιατί δεν υιοθετεί ένα δημόσιο μοντέλο για τις συγκοινωνίες όπου η μεταφορά δεν θα αντιμετωπίζεται ως εμπόρευμα και δεν θα είναι απαγορευτική η πρόσβαση όλων των πολιτών;

Ο ερωτών Βουλευτής
Αλέξης Τσίπρας
18/01/2011».[1]

Επίσης, το «Δίκτυο Συνδικαλιστών του Συριζα» (τώρα βουλευτές, υπουργοί κτλ) καλεί ανοιχτά σε άρνηση πληρωμής:

«Δεν πληρώνουμε», δεν «πληρώνουμε» τις αυξήσεις των προϊόντων και υπηρεσιών.
- Καμιά αύξηση στα εισιτήρια των συγκοινωνιών.
- Δωρεάν μετακίνηση για όλους το πρωί και για ανέργους, φοιτητές και μαθητές όλες τις ώρες.

στα είδη πρώτης ανάγκης, με νεκρούς και τραυματίες. Δεν είναι στα καλά τους οι λατινοαμερικάνοι, άλλη δουλειά δεν έχουν να κάνουν;

Στην Ελλάδα που είναι γεμάτη από άνεργους, άμισθους και χρεωκοπημένους, αλλά με ψυχισμό και συμπεριφορά κόμηδων, βαρώνων και μαντάμ σουσούδων, θεωρείται έως και στίγμα η διαμαρτυρία για τις αυξήσεις. Τί να φταίει; Ο κρυφός φόβος μήπως ξαφνικά δούμε τα χάλια μας στον καθρέφτη; Ο ψυχολογικός εκβιασμός της αποβολής των «αποτυχημένων» από την πλούσια ευρωπαϊκή παρέα; Ή μήπως η ολοκληρωτική παραίτηση και η -αναγκαστική- παραδοχή του κυρίαρχου δόγματος, ότι δεν αξίζουμε τίποτα και χάρη μάς κάνουν οι εξουσίες που μάς επιτρέπουν να αναπνέουμε;

Βάρκιζα τέλος, ζωή μαγική

Η στήλη μας ξεκινά άμεσα εκστρατεία για την καθιέρωση της παραμονής των Χριστουγέννων ως ημέρας εθνικής ενότητας, που από όσο γνωρίζουμε, δεν υπάρχει. Είναι η μέρα (24-12-2015) που δημοσιεύτηκε το ΦΕΚ για τον διορισμό της εγγονής του Αρη Βελουχιώτη, που ακούει στο εντελώς αδιάφορο όνομα «Χριστίνα-Δάφνη Παπαδάκη» στην θέση «ειδικού συνεργάτη» του υπουργού οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλώτου, μικρανεψιού του στρατηγού Θρασύβουλου Τσακαλώτου, του νικητή στο Γράμμο και στο Βίτσι!

Με την ευκαιρία να αποκαλύψουμε μια σχετικά άγνωστη πτυχή της δράσης του Τσακαλώτου: Ο βρετανός στρατηγός Σκόμπυ και η βρετανική αποστολή, λίγες μέρες μετά το ξέσπασμα των «δεκεμβριανών» του 1944, είχε πειστεί πως η υπέρτερη στρατιωτική ισχύς του ΕΛΑΣ θα έκαμπτε τις λιγοστές δυνάμεις της χωροφυλακής και των βρετανών πεζοναυτών και στην συνάντηση στην πρόχειρη βάση των «Παραπηγμάτων» (στην θέση του σημερινού Μεγάρου Μουσικής) έθεσε το θέμα της αποχώρησης των βρετανικών δυνάμεων από την πρωτεύουσα. Ο στρατηγός Τσακαλώτος, που συμμετείχε ως διοικητής της Τρίτης Ορεινής Ταξιαρχίας, αντέδρασε έντονα και κατέθεσε υπόμνημα προς την βρετανική πλευρά ότι η «μάχη των δεκεμβριανών» μπορούσε να κερδηθεί από τις κυβερνητικές και συμμαχικές δυνάμεις, κάμπτοντας τελικά τις βρετανικές αντιρρήσεις[2].

Περασμένα-ξεχασμένα: Μετά από εβδομήντα τόσα χρόνια οι άξιοι απόγονοι των δύο πολεμάρχων θα συνεργαστούν ειρηνικά για το 3ο Μνημόνιο και την ειρηνική παράδοση της χώρας και των κατοίκων στον ευρωπαϊκό Άξονα.

Βάστα γέρο ως την «άλλη εξουσία»!

Έτσι, οι «θερμόαιμοι εταίροι», που ζητούν «ανερυθρίαστα» στρατόπεδα 400.000 προσφύγων στην Αττική, δεν εκφράζουν ορισμένες «ακραίες» τάσεις των ευρωπαίων εξουσιαστών, αλλά τους αγγελιοφόρους «κακών μαντάτων» πρώτα απ' όλα για τους ίδιους τους πρόσφυγες. Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης θα πληθύνουν, ώστε να φυλακίσουν εκατοντάδες χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, είτε υπάρξει αναστολή της συνθήκης Σένγκεν, είτε όχι. Τα σχεδόν «ανοιχτά» παζάρια για τα ανταλλάγματα σε σχέση με την αναδιάρθρωση του «χρέους», απλά πιστοποιούν το αυτονόητο για τους αναρχικούς, αλλά και για πλήθος ανθρώπων, που δεν είχαν και δεν έχουν καμία αυταπάτη για τα αριστερά δεκανίκια της εξουσίας: οι κυρίαρχοι δεν έχουν κανένα ενδοιασμό, καμία αναστολή, ώστε να πατούν κυριολεκτικά επί πτωμάτων, ώστε να πραγματοποιούν τους σχεδιασμούς τους. Στο ίδιο "τέμπο" εξελίσσεται το «πέρασμα» με εφαρμοστικό νόμο του ασφαλιστικού, που ήδη έχει ψηφιστεί, όπως είναι γνωστό με ευρεία κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Παρ' όλα αυτά, οι κινητοποιήσεις των αγροτών και όχι μόνο, που εντείνονται μέρα με την μέρα, δείχνουν να αποτελούν το ιδανικό πεδίο επανεκκίνησης κοινωνικών διεκδικήσεων, που «κάποτε» μπορούσαν να έχουν βαρύνοντα λόγο στον επαναπροσδιορισμό των πολιτικών συσχετισμών. Βέβαια, οι οφθαλμαπάτες δεν αποτελούν και πραγματικότητα, παρ' όλο που το ασφαλιστικό παραμένει η τελευταία μεγάλη «εκκρεμότητα», όχι μόνο για τους τωρινούς διαχειριστές των κρατικών υποθέσεων, αλλά και για όσους αργά ή γρήγορα θα τους διαδεχτούν. Οι κινητοποιούμενοι «πατούν» σε δοκιμασμένα μονοπάτια, που όμως δεν φαίνεται να οδηγούν σε ξέφωτα άλλων εποχών...

Φεβρουάριος 2016

εκατομμύρια, το εισόδημα των εργαζομένων έχει μειωθεί δραματικά, η κυβέρνηση ακολουθώντας πιστά τις οδηγίες και την ορολογία του Μνημονίου και της Δανειακής Σύμβασης, ονομάζει εξορθολογισμό, εξυγίανση και αναδιάρθρωση την αύξηση της τιμής των εισιτηρίων, την κατάργηση των συλλογικών συμβάσεων και την έμμεση ιδιωτικοποίηση των δημόσιων συγκοινωνιών.

Επειδή σε όλες τις αναπτυγμένες χώρες οι δημόσιες μεταφορές επιδοτούνται, επειδή το ελληνικό κράτος επιδοτεί τις ιδιωτικές μεταφορές, ενώ αντίθετα χρωστά στις δημόσιες,

Ερωτάται ο κ. Πρωθυπουργός:

Τι μέτρα θα λάβει ώστε να αποτραπεί η νέα αύξηση στην τιμή των εισιτηρίων και να αποτραπεί κάθε απόπειρα ιδιωτικοποίησης των αστικών συγκοινωνιών;

Προτίθεται να καταγγείλει τις συμβάσεις με κατασκευαστικές εταιρείες στις εθνικές οδούς για την είσπραξη των διοδίων, που δεν έχουν τηρήσει τις συμβατικές τους υποχρεώσεις;

Γιατί δεν υιοθετεί ένα δημόσιο μοντέλο για τις συγκοινωνίες όπου η μεταφορά δεν θα αντιμετωπίζεται ως εμπόρευμα και δεν θα είναι απαγορευτική η πρόσβαση όλων των πολιτών;

Ο ερωτών Βουλευτής
Αλέξης Τσίπρας
18/01/2011».[1]

Επίσης, το «Δικτυο Συνδικαλιστών του Συριζα» (τώρα βουλευτές, υπουργοί κτλ) καλεί ανοιχτά σε άρνηση πληρωμής:

«Δεν πληρώνουμε», δεν «πληρώνουμε» τις αυξήσεις των προϊόντων και υπηρεσιών.
- Καμιά αύξηση στα εισιτήρια των συγκοινωνιών.
- Δωρεάν μετακίνηση για όλους το πρωί και για ανέργους, φοιτητές και μαθητές όλες τις ώρες.
- Αποκλειστικά δημόσιες σύγχρονες αναβαθμισμένες συγκοινωνίες.
- Καλούμε τους πολίτες να συγκροτήσουν παντού επιτροπές κοινωνικής ανυπακοής κατά της ακρίβειας.
- Δεν θα πληρώσουμε εμείς την κρίση τους.

21/01/2011
Το Δίκτυο Συνδικαλιστών του Κόμματος.

Εφ όσον ο Τσίπρας έγινε πια πρωθυπουργός,

1. 18.01.2011 (www.newsbeast.com κ.α.)

Βάρκιζα τέλος, ζωή μαγική

Η στήλη μας ξεκινά άμεσα εκστρατεία για την καθιέρωση της παραμονής των Χριστουγέννων ως ημέρας εθνικής ενότητας, που από όσο γνωρίζουμε, δεν υπάρχει. Είναι η μέρα (24-12-2015) που δημοσιεύτηκε το ΦΕΚ για τον διορισμό της εγγονής του Αρη Βελουχιώτη, που ακούει στο εντελώς αδιάφορο όνομα «Χριστίνα-Δάφνη Παπαδάκη» στην θέση «ειδικού συνεργάτη» του υπουργού οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλώτου, μικρανεψιού του στρατηγού Θρασύβουλου Τσακαλώτου, του νικητή στο Γράμμο και στο Βίτσι!

Με την ευκαιρία να αποκαλύψουμε μια σχετικά άγνωστη πτυχή της δράσης του Τσακαλώτου: Ο βρετανός στρατηγός Σκόμπυ και η βρετανική αποστολή, λίγες μέρες μετά το ξέσπασμα των «δεκεμβριανών» του 1944, είχε πειστεί πως η υπέρτερη στρατιωτική ισχύς του ΕΛΑΣ θα έκαμπτε τις λιγοστές δυνάμεις της χωροφυλακής και των βρετανών πεζοναυτών και στην συνάντηση στην πρόχειρη βάση των «Παραπηγμάτων» (στην θέση του σημερινού Μεγάρου Μουσικής) έθεσε το θέμα της αποχώρησης των βρετανικών δυνάμεων από την πρωτεύουσα. Ο στρατηγός Τσακαλώτος, που συμμετείχε ως διοικητής της Τρίτης Ορεινής Ταξιαρχίας, αντέδρασε έντονα και κατέθεσε υπόμνημα προς την βρετανική πλευρά ότι η «μάχη των δεκεμβριανών» μπορούσε να κερδηθεί από τις κυβερνητικές και συμμαχικές δυνάμεις, κάμπτοντας τελικα τις βρετανικές αντιρρήσεις[2].

Περασμένα-ξεχασμένα: Μετά από εβδομήντα τόσα χρόνια οι άξιοι απόγονοι των δύο πολεμάρχων θα συνεργαστούν ειρηνικά για το 3ο Μνημόνιο και την ειρηνική παράδοση της χώρας και των κατοίκων στον ευρωπαϊκό Άξονα.

Βάστα γέρο ως την «άλλη εξουσία»!

Απολύτως «ασσορτί» με το γενικό αίσθημα της «μεθεόρτιας κατάθλιψης» (post-holiday depression) εμφανίστηκε εκείνο το παγωμένο πρωϊνό της Κυριακής 3 Γενάρη ο Μήτσος Κουτσούμπας, ο κοντόχοντρος Κολοσσός και (γενικός) γραμματέας του ΚΚΕ στο κανάλι του εφοπλιστή Αλαφούζου, για τί άλλο; Για να ανα-

2. Καθημερινή 19.07.2012 και άλλες πηγές.

συνέχεια στη σελ. 4

ΚΟΜΜΑΤΑ «ΠΑΡΙΕΣ» ΚΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ: ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΟΡΓΗΣ ΚΑΙ «ΜΙΣΟΥΣ»...

«Η ανοχή, επιφυλάσσοντας στους ηττημένους έναν βαθμό εξουσίας και ασφάλειας, και διατηρώντας ανοικτό το ενδεχόμενο αναστροφής της ήττας τους, συντηρεί την αντιπολίτευσή τους, ενώ επιτρέπει στον νικητή να εφαρμόσει τα προγράμματα και τις πολιτικές του».

S.F. Hartenberg, «Εξτρεμισμός και Ανοχή στην Πολιτική» (1967)

«Ο παρίας ενδέχεται να αγνοείται παθητικά, να απομονώνεται απροκάλυπτα, θα μπορούσε να περιορίζεται επιθετικά ή ακόμη και να τίθεται εκτός νόμου, και θα μπορούσε να δει τις πολιτικές θέσεις του να αφομοιώνονται από τα καθιερωμένα (mainstream) κόμματα. Θα μπορούσε, επίσης, να προσκαλείται σε συμφωνίες συνεργασίας (εκλογικά καρτέλ, ειδικές συμφωνίες σε ψηφοφορίες στο κοινοβούλιο, ή ακόμη συμμετοχή σε κυβερνήσεις). Μπορούμε ακόμη να παρατηρήσουμε μια στρατηγική αλληλουχία των αντιδράσεων, καθώς τα κυρίαρχα κόμματα αναζητούν κάποια προσέγγιση που είτε περιορίζει είτε εξαφανίζει το μη αποδεκτό κόμμα. Εδώ μπορούμε να δούμε την εξέλιξη ενός κόμματος από παρία σε πλήρη παίκτη».

William M. Downs, «Πολιτικός Εξτρεμισμός στις Δημοκρατίες, Η καταπολέμηση της μισαλλοδοξίας»

Αλληλοδιαδεχόμενες οικονομικές «κρίσεις», «έλλειμμα δημοκρατίας και παγκοσμιοποίηση», «απουσία στιβαρής πολιτικής ηγεσίας», «ρωγμές στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα», «ξενοφοβία και προσφυγικό», «διεθνής πόλεμος στην Συρία», «τρόμος από τους τζιχαντιστές στην Γαλλία», «πολιτι-

ρίστηκαν από την παθητική περιφρόνηση και τις διάφορες προσπάθειες απομόνωσης, απαγορεύσεων και διώξεων, αλλά και από συγκροτημένες και σχεδιασμένες κινήσεις συνεργασίας, αφομοίωσης, αποδοχής και «εποικοδομητικής εμπλοκής».

Αυτή ακριβώς η ποικιλία αντιδράσεων και αντιμετώπισης αποδεικνύει, όχι μόνο το μέγεθος του «προβλήματος», αλλά και τις δυνατότητες αξιοποίησής του.

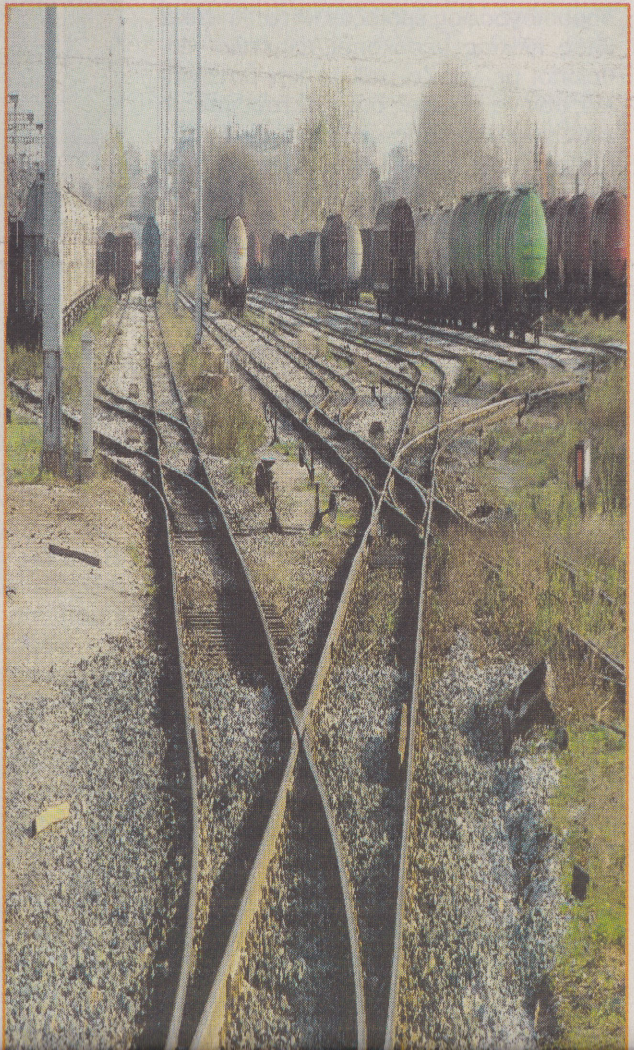
Η δημοκρατία βάλλεται; Η δημοκρατία κινδυνεύει από τους εξτρεμιστές, που επιδιώκουν την επίτευξη των στόχων τους μέσα από τις εκλογικές διαδικασίες και την «ελευθερία» λόγου, αλλά και την χρήση δικαιωμάτων που εγγυώνται οι δημοκρατικοί θεσμοί; Σε γενικές γραμμές οι αντιδράσεις χωρίστηκαν σε δύο «στρατόπεδα», εκείνο των οπαδών και θιασωτών της «διαδικαστικής» δημοκρατίας και εκείνων της «μαχητικής» δημοκρατίας.

Και όμως, οι διαφορές μεταξύ τους είναι ανύπαρκτες ή έστω μη ουσιώδεις.

Η «εποικοδομητική εμπλοκή» με τα εξτρεμιστικά κόμματα θεωρείται στην μια περίπτωση ενδεδειγμένη «λύση», αφού προκρίνεται από μια «ανεκτική», αλλά «επαγρυπνούσα» δημοκρατία η διαχείριση των «αμφισβητιών» του πολιτικού συστήματος, χωρίς την δημιουργία μιας «τάξης αποκλεισμένων», που ηρωοποιούνται εξαιτίας της πολιτικής τους απομόνωσης. Τα δημοκρατικά «κέρδη» θεωρούνται δεδομένα, καθώς είναι αναμενόμενη και σφόδρα πιθανή η στροφή των εξτρεμιστών προς την πολιτική μετριοπάθεια, αλλά και η διάσπασή τους.

Η «εποικοδομητική εμπλοκή», όμως, επιτυγχάνεται και δια της ράβδου.

Όπως είναι γνωστό, οι διώξεις και οι απαγορεύσεις δεν απομακρύνουν σε κάθε περίπτωση από τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες όσμωσης, αντίθετα σε αρκε-

«Η ανοχή, επιφυλάσσοντας στους ηττημένους έναν βαθμό εξουσίας και ασφάλειας, και διατηρώντας ανοικτό το ενδεχόμενο αναστροφής της ήττας τους, συντηρεί την αντιπολίτευσή τους, ενώ επιτρέπει στον νικητή να εφαρμόσει τα προγράμματα και τις πολιτικές του».

S.F. Hartenberg, «Εξτρεμισμός και Ανοχή στην Πολιτική» (1967)

«Ο παρίας ενδέχεται να αγνοείται παθητικά, να απομονώνεται απροκάλυπτα, θα μπορούσε να περιορίζεται επιθετικά ή ακόμη και να τίθεται εκτός νόμου, και θα μπορούσε να δει τις πολιτικές θέσεις του να αφομοιώνονται από τα καθιερωμένα (mainstream) κόμματα. Θα μπορούσε, επίσης, να προσκαλείται σε συμφωνίες συνεργασίας (εκλογικά καρτέλ, ειδικές συμφωνίες σε ψηφοφορίες στο κοινοβούλιο, ή ακόμη συμμετοχή σε κυβερνήσεις). Μπορούμε ακόμη να παρατηρήσουμε μια στρατηγική αλληλουχία των αντιδράσεων, καθώς τα κυρίαρχα κόμματα αναζητούν κάποια προσέγγιση που είτε περιορίζει είτε εξαφανίζει το μη αποδεκτό κόμμα. Εδώ μπορούμε να δούμε την εξέλιξη ενός κόμματος από παρία σε πλήρη παίκτη».

William M. Downs, «Πολιτικός Εξτρεμισμός στις Δημοκρατίες, Η καταπολέμηση της μισαλλοδοξίας»

Αλληλοδιαδεχόμενες οικονομικές «κρίσεις», «έλλειμμα δημοκρατίας και παγκοσμιοποίηση», «απουσία στιβαρής πολιτικής ηγεσίας», «ρωγμές στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα», «ξενοφοβία και προσφυγικό», «διεθνής πόλεμος στην Συρία», «τρόμος από τους τζιχαντιστές στην Γαλλία», «πολιτικός εξτρεμισμός και κόμματα παρίες στο προσκήνιο», «η δημοκρατία αντιμέτωπη με τον εξτρεμισμό».

Συνήθεις διατυπώσεις και εκφράσεις πολιτικής «αγωνίας» για το μέλλον της δημοκρατίας, την «άνοδο των ακραίων» σε μια «Ευρώπη πολιτικά γερασμένη», με κοινωνικά προβλήματα, που διογκώνονται χωρίς κάποια «λύση», όπως διατείνονται περισπούδαστοι εκπρόσωποι και εκφραστές του λεγόμενου δημοκρατικού τόξου, ιδιαιτέρως ανησυχούντες.

Σύμφωνα με τον William M. Downs (2001), «*Τα κόμματα παρίες εμφανίζονται σε αριστερές και δεξιές εκδοχές. Ενσωματώνουν τη διάχυτη διαμαρτυρία, την αποξένωση, και την έλλειψη εμπιστοσύνης για το υπάρχον πολιτικό σύστημα, και ενώ επιδιώκουν να επιτύχουν τους στόχους τους μέσα από τους συμβατικούς διαύλους της εκλογικής αναμέτρησης, διαθέτουν παράλληλες οργανωτικές δομές που επιδιώκουν τακτικές εξωκοινοβουλευτικού λόγου και πίεσης*».

Κόμματα «παρίες», «αντισυστημικά» ή «ευρωσκεπτικιστικά» κόμματα, εξτρεμιστικά κόμματα στην Ελβετία,

ρίστηκαν από την παθητική περιφρόνηση και τις διάφορες προσπάθειες απομόνωσης, απαγορεύσεων και διώξεων, αλλά και από συγκροτημένες και σχεδιασμένες κινήσεις συνεργασίας, αφομοίωσης, αποδοχής και «εποικοδομητικής εμπλοκής».

Αυτή ακριβώς η ποικιλία αντιδράσεων και αντιμετώπισης αποδεικνύει, όχι μόνο το μέγεθος του «προβλήματος», αλλά και τις δυνατότητες αξιοποίησής του.

Η δημοκρατία βάλλεται; Η δημοκρατία κινδυνεύει από τους εξτρεμιστές, που επιδιώκουν την επίτευξη των στόχων τους μέσα από τις εκλογικές διαδικασίες και την «ελευθερία» λόγου, αλλά και την χρήση δικαιωμάτων που εγγυώνται οι δημοκρατικοί θεσμοί; Σε γενικές γραμμές οι αντιδράσεις χωρίστηκαν σε δύο «στρατόπεδα», εκείνο των οπαδών και θιασωτών της «διαδικαστικής» δημοκρατίας και εκείνων της «μαχητικής» δημοκρατίας.

Και όμως, οι διαφορές μεταξύ τους είναι ανύπαρκτες ή έστω μη ουσιώδεις.

Η «εποικοδομητική εμπλοκή» με τα εξτρεμιστικά κόμματα θεωρείται στην μια περίπτωση ενδεδειγμένη «λύση», αφού προκρίνεται από μια «ανεκτική», αλλά «επαγρυπνούσα» δημοκρατία η διαχείριση των «αμφισβητιών» του πολιτικού συστήματος, χωρίς την δημιουργία μιας «τάξης αποκλεισμένων», που ηρωοποιούνται εξαιτίας της πολιτικής τους απομόνωσης. Τα δημοκρατικά «κέρδη» θεωρούνται δεδομένα, καθώς είναι αναμενόμενη και σφόδρα πιθανή η στροφή των εξτρεμιστών προς την πολιτική μετριοπάθεια, αλλά και η διάσπασή τους.

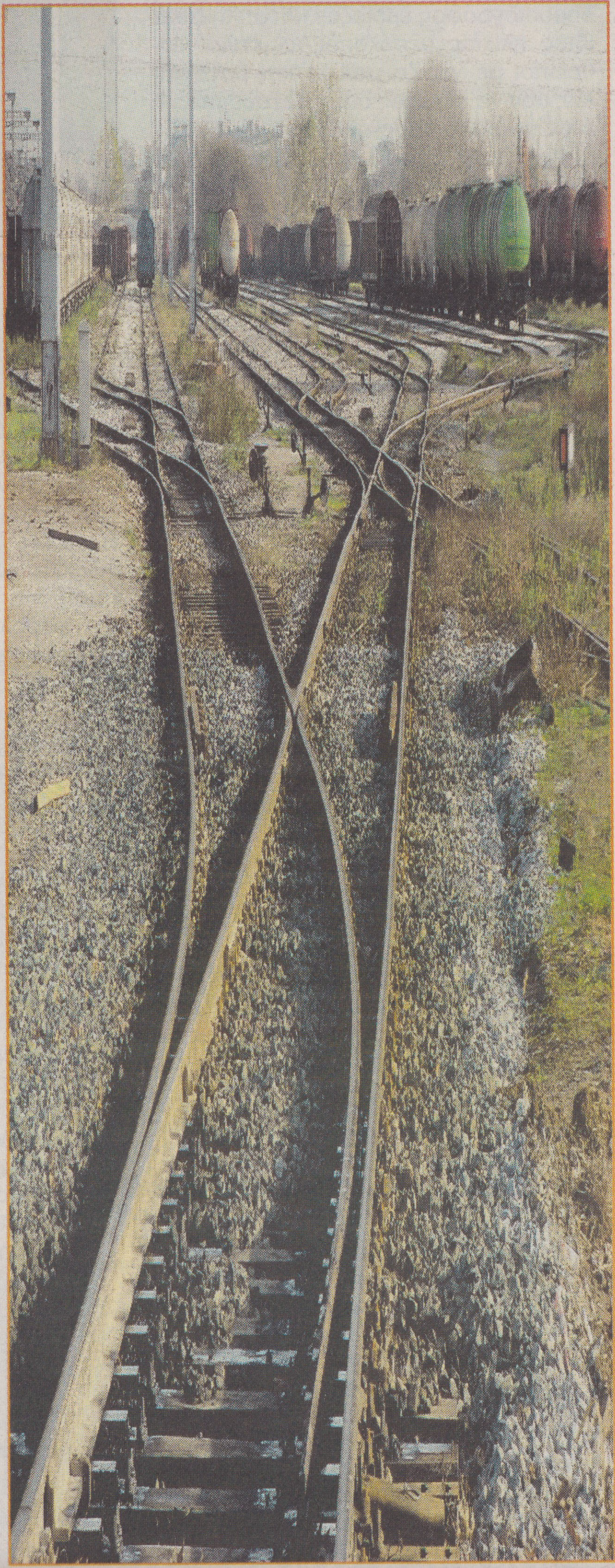
Η «εποικοδομητική εμπλοκή», όμως, επιτυγχάνεται και δια της ράβδου.

Όπως είναι γνωστό, οι διώξεις και οι απαγορεύσεις δεν απομακρύνουν σε κάθε περίπτωση από τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες όσμωσης, αντίθετα σε αρκετές περιπτώσεις δυναμώνουν τον «αντίπαλο», και άλλο τόσο δίνουν το άλλοθι στους θιασώτες των διώξεων, να σκληρύνουν περαιτέρω την στάση τους και να παραδειγματίσουν ευρύτερα όσους έχουν ανυπότακτες προθέσεις με κάθε τρόπο.

Μ' άλλα λόγια, τα λεγόμενα καθιερωμένα κόμματα ή κυβερνήσεις βρίσκουν περαιτέρω διέξοδο, ώστε να επιβάλλουν ακόμη σκληρότερα μέτρα, απαγορεύσεις οι οποίες δεν αφορούν, βέβαια, μόνο τα λεγόμενα εξτρεμιστικά κόμματα, αλλά οποιαδήποτε κίνηση ανυπακοής, αφού η εφαρμογή τους στην συνέχεια αφορά ένα διευρυμένο κοινωνικό σώμα.

Οι πολιτικές ελίτ εμφανίζονται μ' αυτόν τον τρόπο ως βαλλόμενες, αναγκασμένες να αμυνθούν με κάθε τρόπο, ενώ στην πραγματικότητα είναι εκείνες που προηγουμένως έχουν επιτεθεί άγρια στον κοινωνικό χώρο. Έτσι, τα αναδυόμενα κόμματα «παρίες», όχι μόνο δεν αναστέλλουν αυτήν την κυριαρχική επίθεση, αλλά στην ουσία την εντείνουν με τον χειρότερο τρόπο.

Ταυτόχρονα τα κόμματα «παρίες», δεξιάς ή αριστε-

συμφωνίες σε ψηφοφορίες στο κοινοβούλιο, ή ακόμη συμμετοχή σε κυβερνήσεις). Μπορούμε ακόμη να παρατηρήσουμε μια στρατηγική αλληλουχία των αντιδράσεων, καθώς τα κυρίαρχα κόμματα αναζητούν κάποια προσέγγιση που είτε περιορίζει είτε εξαφανίζει το μη αποδεκτό κόμμα. Εδώ μπορούμε να δούμε την εξέλιξη ενός κόμματος από παρία σε πλήρη παίκτη».

William M. Downs, «Πολιτικός Εξτρεμισμός στις Δημοκρατίες, Η καταπολέμηση της μισαλλοδοξίας»

Αλληλοδιαδεχόμενες οικονομικές «κρίσεις», «έλλειμμα δημοκρατίας και παγκοσμιοποίηση», «απουσία στιβαρής πολιτικής ηγεσίας», «ρωγμές στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα», «ξενοφοβία και προσφυγικό», «διεθνής πόλεμος στην Συρία», «τρόμος από τους τζιχαντιστές στην Γαλλία», «πολιτικός εξτρεμισμός και κόμματα παρίες στο προσκήνιο», «η δημοκρατία αντιμέτωπη με τον εξτρεμισμό».

Συνήθεις διατυπώσεις και εκφράσεις πολιτικής «αγωνίας» για το μέλλον της δημοκρατίας, την «άνοδο των ακραίων» σε μια «Ευρώπη πολιτικά γερασμένη», με κοινωνικά προβλήματα, που διογκώνονται χωρίς κάποια «λύση», όπως διατείνονται περισπούδαστοι εκπρόσωποι και εκφραστές του λεγόμενου δημοκρατικού τόξου, ιδιαιτέρως ανησυχούντες.

Σύμφωνα με τον William M. Downs (2001), «*Τα κόμματα παρίες εμφανίζονται σε αριστερές και δεξιές εκδοχές. Ενσωματώνουν τη διάχυτη διαμαρτυρία, την αποξένωση, και την έλλειψη εμπιστοσύνης για το υπάρχον πολιτικό σύστημα, και ενώ επιδιώκουν να επιτύχουν τους στόχους τους μέσα από τους συμβατικούς διαύλους της εκλογικής αναμέτρησης, διαθέτουν παράλληλες οργανωτικές δομές που επιδιώκουν τακτικές εξωκοινοβουλευτικού λόγου και πίεσης*».

Κόμματα «παρίες», «αντισυστημικά» ή «ευρωσκεπτικιστικά» κόμματα, εξτρεμιστικά κόμματα στην Ελβετία, στην Δανία, στην Ουγγαρία, στην Αυστρία, στην Γαλλία ή στον ελλαδικό χώρο, εμφανίζονται στην συγκεκριμένη φάση της παγκοσμιοποίησης, όπως αυτή εκδηλώνεται μετά το 1989 στον ευρωπαϊκό χώρο.

Κόμματα «παρίες» που προβάλλονται για την «αντισυναινετική» τους στάση στην τρέχουσα συναινετική πολιτική, κόμματα «παρίες» που αποτελούν «δοχεία» συλλογής της κοινωνικής αγανάκτησης για το πολιτικό σύστημα.

Σ' ολόκληρο αυτό το χρονικό διάστημα οι αντιδράσεις των καθιερωμένων πολιτικών δυνάμεων χαρακτηρίζονται από αμφιταλαντεύσεις και αντιφάσεις. Και όμως, οι διαφορές μεταξύ τους είναι ανύπαρκτες ή έστω μη ουσιώδεις.

Η «εποικοδομητική εμπλοκή» με τα εξτρεμιστικά κόμματα θεωρείται στην μια περίπτωση ενδεδειγμένη «λύση», αφού προκρίνεται από μια «ανεκτική», αλλά «επαγρυπνούσα» δημοκρατία η διαχείριση των «αμφισβητιών» του πολιτικού συστήματος, χωρίς την δημιουργία μιας «τάξης αποκλεισμένων», που ηρωοποιούνται εξαιτίας της πολιτικής τους απομόνωσης. Τα δημοκρατικά «κέρδη» θεωρούνται δεδομένα, καθώς είναι αναμενόμενη και σφόδρα πιθανή η στροφή των εξτρεμιστών προς την πολιτική μετριοπάθεια, αλλά και η διάσπασή τους.

Η «εποικοδομητική εμπλοκή», όμως, επιτυγχάνεται και δια της ράβδου.

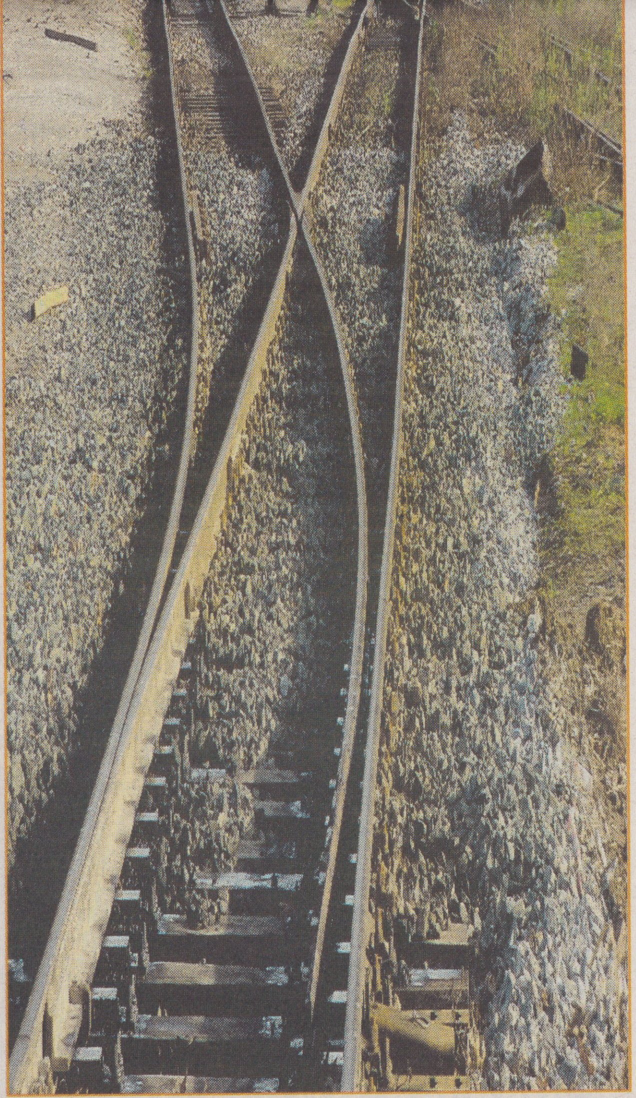
Όπως είναι γνωστό, οι διώξεις και οι απαγορεύσεις δεν απομακρύνουν σε κάθε περίπτωση από τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες όσμωσης, αντίθετα σε αρκετές περιπτώσεις δυναμώνουν τον "αντίπαλο", και άλλο τόσο δίνουν το άλλοθι στους θιασώτες των διώξεων, να σκληρύνουν περαιτέρω την στάση τους και να παραδειγματίσουν ευρύτερα όσους έχουν ανυπότακτες προθέσεις με κάθε τρόπο.

Μ' άλλα λόγια, τα λεγόμενα καθιερωμένα κόμματα ή κυβερνήσεις βρίσκουν περαιτέρω διέξοδο, ώστε να επιβάλλουν ακόμη σκληρότερα μέτρα, απαγορεύσεις οι οποίες δεν αφορούν, βέβαια, μόνο τα λεγόμενα εξτρεμιστικά κόμματα, αλλά οποιαδήποτε κίνηση ανυπακοής, αφού η εφαρμογή τους στην συνέχεια αφορά ένα διευρυμένο κοινωνικό σώμα.

Οι πολιτικές ελίτ εμφανίζονται μ' αυτόν τον τρόπο ως βαλλόμενες, αναγκασμένες να αμυνθούν με κάθε τρόπο, ενώ στην πραγματικότητα είναι εκείνες που προηγουμένως έχουν επιτεθεί άγρια στον κοινωνικό χώρο. Έτσι, τα αναδυόμενα κόμματα «παρίες», όχι μόνο δεν αναστέλλουν αυτήν την κυριαρχική επίθεση, αλλά στην ουσία την εντείνουν με τον χειρότερο τρόπο.

Ταυτόχρονα τα κόμματα «παρίες», δεξιάς ή αριστερής προέλευσης, γεμίζουν το «κενό», αποτελούν χώρο αποσυμπίεσης της κοινωνικής οργής ψηφοφόρων, που τα ενισχύουν μέσα σ' ένα κλίμα συνεχώς εντεινόμενης απο-ιδεολογικοποίησης. Η μετάβαση από την προηγούμενη κατάσταση είναι τόσο βίαιη και οι κυρίαρχες επιλογές αδιαπραγμάτευτες, με αποτέλεσμα τα ευρύτατα κοινωνικά στρώματα, που δέχονται τις συνέπειες, να ενισχύουν εκείνα τα πολιτικά μορφώματα, που θεωρούν ότι θα αποτελέσουν αναχώματα με οποιονδήποτε τρόπο, καθυστερώντας τις επώδυνες εξελίξεις.

Στις μετακινήσεις αυτές των ψηφοφόρων δεν υπάρχουν πολιτικά στεγανά. Η μετάγγιση ψηφοφόρων λόγου χάρη, που προηγούμενα εκφράζονταν από τα ευρωπαϊκά κεντροαριστερά πολιτικά κόμματα προς τα αναδυόμενα κόμματα «παρίες» ακροδεξιάς προέλευσης, είναι ενδεικτική:

«*Ενώ οι υπεύθυνοι για την στρατηγική στα επιτελεία των κεντροαριστερών πολιτικών κομμάτων της Ευρώπης μπορεί κάποτε να χαίρονταν με τα προβλήματα,*

συνέχεια στη σελ. 5

συνέχεια από τη σελ. 2 - (ΕΠΙΔΡΟΜΕΣ)

πτύξει -σόλο- τα επιχειρήματά του για την ανωτερότητα του Σοσιαλισμού.

Η συνέντευξη ήταν «ποταμός», κράτησε περί τις δύο ώρες με τα διαλείμματα για διαφημίσεις, ο Κουτσούμπας ήταν καλά διαβασμένος, (παγίδες δεν υπήρχαν, ούτε αντίπαλοι) και η άρθρωσή του καθαρή και μονότονη, χωρίς συναισθηματικά σκαμπανεβάσματα, προκαλούσε αβάστακτη υπνηλία. Το μόνο διασκεδαστικό ήταν ότι ο Κουτσούμπας και ο δημοσιογράφος έμοιαζαν καταπληκτικά, ίδιας ηλικίας μεσόκοποι πληκτικοί άνθρωποι με γκρίζα μαλλιά και ματογιάλια, σαν να έβλεπες δύο Κουτσούμπες, ο ένας να ρωτά και ο άλλος να απαντά.

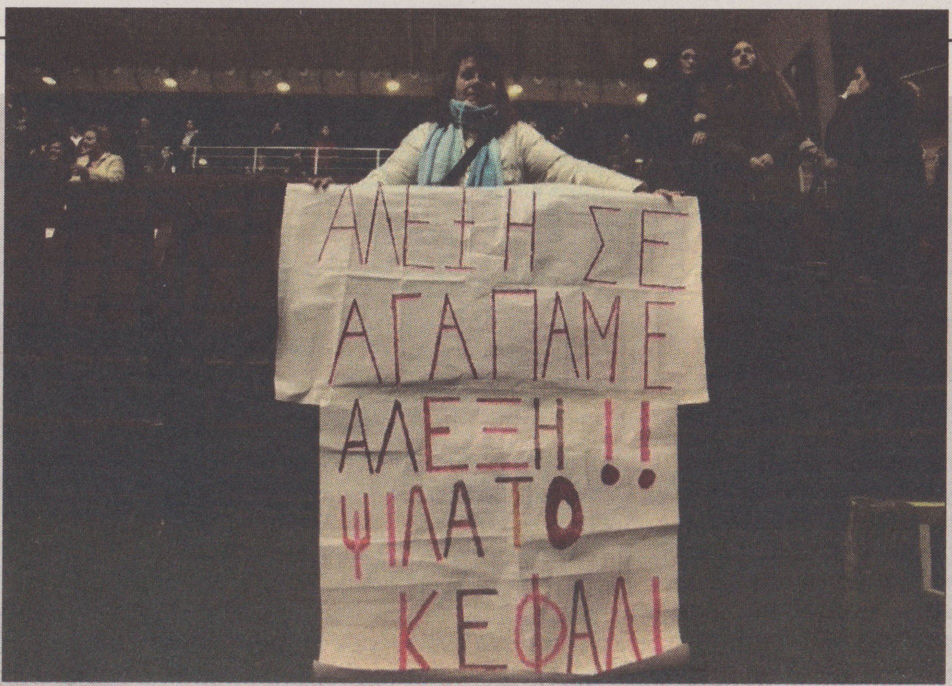
Λιγο πριν αφεθώ στις αγκάλες του Μορφέως, ο Κουτσούμπας (ο κανονικός), μετά από μια ώρα κλαψούρισμα για τους φτωχούς και καταφρονεμένους, έκανε ένα απίστευτο θεολογικό σλάλομ στο πιο δύσκολο σημείο, όταν ήρθε η ώρα να πει τί πρέπει να γίνει για να σωθούν οι συντάξεις. Με «άλλη εξουσία», με «άλλο σύστημα οργάνωσης της κοινωνίας» είπε ο θεούλης, θα λυθεί και το ασφαλιστικό, θα σωθούν και οι συντάξεις!

Δικαιοσύνη θα φέρει η Έλευση της «άλλης εξουσίας» σε ζώντες και νεκρούς και άνοδο του γενικού βιοτικού επιπέδου.

Υπομονή, μερικές περικοπές μείνανε ακόμα σε αυτό τον κόσμο.

Για σάς παιδιά!

Έξι φορές τη λέξη «βάρος» χρησιμοποιεί ο διευθυντής του Βήματος Α. Καρακούσης σε κεντρικό άρθρο του με τίτλο

Ναι! Είναι η ίδια με το πανό (Σ' ΑΓΑΠΑΜΕ ΑΛΕΞΗ) στην κεντρική προεκλογική του Σύριζα τον Σεπτέμβρη! (Από την χουντικής έμπνευσης φιέστα των πρώτων γενεθλιών της κυβέρνησης στο Tae Kwon Do)

«Μικρότερες συντάξεις για το καλό των νέων», για να τονίσει πόσο άχρηστο φορτίο είναι οι συνταξιούχοι και αναγκάζεται το κράτος να τους ταΐζει και να τους ποτίζει. Σύμφωνα με τον Καρακούση, για να καταβάλλονται οι συντάξεις το κράτος υποθήκευε το μέλλον της χώρας. Συνεχίζει γράφοντας ότι οι γαλαντόμες συντάξεις φταίνε για την δημοσιονομική κρίση, για την μείωση των μισθών και την φοροληστεία. Για τον Καρακούση «οι απερχόμενες γενιές που απήλαυσαν τα προηγούμενα πολλά χρόνια να αποδεχθούν τώρα ελάχιστη θυσία απέναντι στις γενιές που ακολουθούν». Την δωδέκατη θυσία από το 2009.

Είναι πολύ συγκινητικό που αυτός ο κατεργάρης σκέφτεται το μέλλον της νέας γενιάς. Αν μειωθούν οι συντάξεις λέει, θα τελειώσει η κρίση, θα έρθει η ανάπτυξη, θα μειωθούν οι φόροι και θα τρώμε όλοι με χρυσά κουτάλια. Τις «σκληρές αλήθειες» του τις γρά-

Ας κάνει μια μελέτη ο Κουτρουβαλούγκαλος.

Ο Χιτλερ εξυγίανε τα δημοσιονομικά με το πρόγραμα Aktion T-4 που έστειλε στον άλλο κόσμο 200.000 «άχρηστους» για την ναζιστική κοινωνία του μέλλοντος.

Ας γίνουμε, κάποτε, Ευρωπαίοι!

Βοήθεια, μας διώχνουν από την Σένγκεν!

Επανέρχεται ξανά η συζήτηση για την μετατροπή της Ελλάδας σε ένα απέραντο στρατόπεδο συγκέντρωσης, με αντάλλαγμα χρήμα για τους κοτζαμπάσηδες. Ο Βέλγος υπουργός εξωτερικών ζήτησε από την Ελλάδα να φτιάξει άμεσα στρατόπεδο 400.000 προσφύγων και μεταναστών εντός της Αττικής.

Οι Financial Times σε πρόσφατο άρθρο προτείνουν ευθέως να γίνει η Ελλάδα φυλακή για τους πρόσφυγες και οι Γερμανοί να

κισε, που την πέρασε για πουτάνα. Γι' αυτό ξεκίνησε η κρίση μεταξύ Ελλάδας και ΔΝΤ. Για να μην σας κοροϊδεύουν!

Την ίδια στιγμή η ΚΕΕΡΦΑ, η Ανταρσύα και αντιεξουσιαστικές δυνάμεις ζητούν να ανοίξει ο φράκτης για να μην κουράζονται οι δουλέμποροι να περνούν το «εμπόρευμά» τους από την Τουρκία και πολιορκούν την κυβέρνηση να φέρει στην Ελλάδα όλες τις προσφυγικές «ροές» παγκοσμίως, ώστε να γίνουμε καμια τρακοσαριά εκατομμύρια και να είμαστε όλοι πατείς με πατώ σε.

Με τόσο πληθυσμό, όμως, θα γίνουμε η μεγαλύτερη μουσουλμανική χώρα της περιοχής, θα κατατροπώσουμε την τουρκιά και θα δυσαρεστήσουμε τον Ερντογάν και τον χαλίφη Αμπού Μπακρ Αλ-Μπαγκdάτι του ISIS.

Καλά έκανε, λοιπόν, ο αναπληρωτής υπουργός Μουζάλας και αποκάλεσε την ΚΕΕΡΦΑ «ανόητους» και «βλάκες», όταν του διέκοψαν την συνέντευξη τύπου. Ορίστε μας! Θα φυλακίζουμε όσους πρόσφυγες μάς πουν οι Ευρωπαίοι και όχι όσους μάς κάνει κέφι!

Η μία μετά την άλλη οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ψηφίζουν -με όλους τους κανόνες του κοινοβουλευτισμού- νόμους ώστε να ληστεύονται οι πρόσφυγες από τα τιμαλφή και χρήματά τους για τα έξοδα παραμονής τους.

Σε λίγο καιρό και όταν το πρόβλημα αγριέψει και άλλο, θα ψηφίσουν νόμο για να τους πουλάνε ολόκληρους στο amazon.

Το θέμα είναι να πιάνει καλή τιμή ο πρόσφυγας στις αγορές.

Ευρώπη, όχι αστεία!

Λεόν

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΔΙΑΔΡΟΜΗ

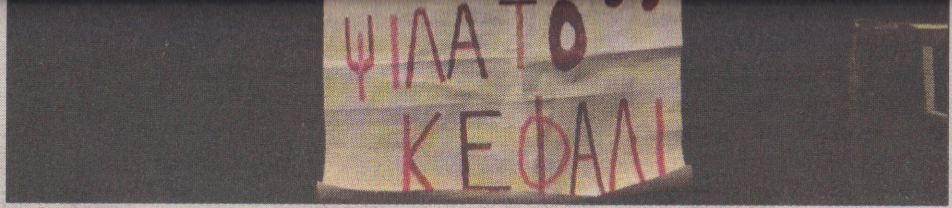
* Όταν στέλνετε **ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ** επιστολή ή δέμα, στην ταχυδρομική μας θυρίδα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Διόλιο, ή

δημοσιογράφος έμοιαζαν καταπληκτικά, ίδιας ηλικίας μεσόκοποι πληκτικοί άνθρωποι με γκρίζα μαλλιά και ματογιάλια, σαν να έβλεπες δύο Κουτσούμπες, ο ένας να ρωτά και ο άλλος να απαντά.

Λιγο πριν αφεθώ στις αγκάλες του Μορφέως, ο Κουτσούμπας (ο κανονικός), μετά από μια ώρα κλαψούρισμα για τους φτωχούς και καταφρονεμένους, έκανε ένα απίστευτο θεολογικό σλάλομ στο πιο δύσκολο σημείο, όταν ήρθε η ώρα να πει τί πρέπει να γίνει για να σωθούν οι συντάξεις. Με «άλλη εξουσία», με «άλλο σύστημα οργάνωσης της κοινωνίας» είπε ο θεούλης, θα λυθεί και το ασφαλιστικό, θα σωθούν και οι συντάξεις!

Δικαιοσύνη θα φέρει η Έλευση της «άλλης εξουσίας» σε ζώντες και νεκρούς και άνοδο του γενικού βιοτικού επιπέδου.

Υπομονή, μερικές περικοπές μείνανε ακόμα σε αυτό τον κόσμο.

Ναι! Είναι η ίδια με το πανό (Σ' ΑΓΑΠΑΜΕ ΑΛΕΞΗ) στην κεντρική προεκλογική του Σύριζα τον Σεπτέμβρη! (Από την χουντικής έμπνευσης φιέστα των πρώτων γενεθλίων της κυβέρνησης στο Tae Kwon Do)

Για σάς παιδιά!

Έξι φορές τη λέξη «βάρος» χρησιμοποιεί ο διευθυντής του Βήματος Α. Καρακούσης σε κεντρικό άρθρο του με τίτλο «Μικρότερες συντάξεις για το καλό των νέων», για να τονίσει πόσο άχρηστο φορτίο είναι οι συνταξιούχοι και αναγκάζεται το κράτος να τους ταΐζει και να τους ποτίζει. Σύμφωνα με τον Καρακούση, για να καταβάλλονται οι συντάξεις το κράτος υποθήκευε το μέλλον της χώρας. Συνεχίζει γράφοντας ότι οι γαλαντόμες συντάξεις φταίνε για την δημοσιονομική κρίση, για την μείωση των μισθών και την φοροληστεία. Για τον Καρακούση «οι απερχόμενες γενιές που απήλαυσαν τα προηγούμενα πολλά χρόνια ας αποδεχθούν τώρα ελάχιστη θυσία απέναντι στις γενιές που ακολουθούν». Την δωδέκατη θυσία από το 2009.

Είναι πολύ συγκινητικό που αυτός ο κατεργάρης σκέφτεται το μέλλον της νέας γενιάς. Αν μειωθούν οι συντάξεις λέει, θα τελειώσει η κρίση, θα έρθει η ανάπτυξη, θα μειωθούν οι φόροι και θα τρώμε όλοι με χρυσά κουτάλια. Τις «σκληρές αλήθειες» του τις γράφει έτσι, φόρα παρτίδα στην κεντρική σελίδα της ηλεκτρονικής έκδοσης, άφοβα.

Όταν θα έρθει η ώρα να γίνουν οι νέες περικοπές στα νοσοκομεία και στα άσυλα, ο Καρακούσης θα είναι πάλι εδω για να γράψει ότι δεν γίνεται οι υγιείς να πληρώνουν τους ασθενείς.

«60.000 μάρκα κοστίζει σε όλη του η ζωή αυτός ο ανάπηρος. Σύντροφε είναι και δικά σου λεφτά», έγραφε η πασίγνωστη αφίσα του κόμματος του Αδόλφου Χίτλερ στην ταραγμένη Γερμανία του Μεσοπολέμου.

Πόσο κοστίζει ένας συνταξιούχος ως το θανατό του, σύντροφε; Ας κάνει μια μελέτη ο Κουτρουβαλούγκαλος.

Ο Χιτλερ εξυγίανε τα δημοσιονομικά με το πρόγραμα Aktion T-4 που έστειλε στον άλλο κόσμο 200.000 «άχρηστους» για την ναζιστική κοινωνία του μέλλοντος.

Ας γίνουμε, κάποτε, Ευρωπαίοι!

Βοήθεια, μας διώχνουν από την Σένγκεν!

Επανέρχεται ξανά η συζήτηση για την μετατροπή της Ελλάδας σε ένα απέραντο στρατόπεδο συγκέντρωσης, με αντάλλαγμα χρήμα για τους κοτζαμπάσηδες. Ο Βέλγος υπουργός εξωτερικών ζήτησε από την Ελλάδα να φτιάξει άμεσα στρατόπεδο 400.000 προσφύγων και μεταναστών εντός της Αττικής.

Οι Financial Times σε πρόσφατο άρθρο προτείνουν ευθέως να γίνει η Ελλάδα φυλακή για τους πρόσφυγες και οι Γερμανοί να απομειώσουν το χρέος της, ενώ βάζουν το ερώτημα και στους αναγνώστες τους με ηλεκτρονική ψηφοφορία. Η κυβέρνηση του Συριζα αντέδρασε έντονα και απαίτησε να δοθεί η ευκαιρία να πληρώσει ο ελληνικός λαός αποζημιώσεις προς την γερμανική κυβέρνηση για την κρίση του προσφυγικού προκαλώντας πανικό στις χρηματαγορές.

Πανικό στις αγορές προκάλεσε και η ελληνική απειλή να πληρώσει η Ελλάδα το ΔΝΤ. Ο Τσίπρας όρμηξε και έβαλε τα λεφτά στο σουτιέν της Ντέλιας Βελκουλέσκου -της εκπροσώπου του ΔΝΤ- και αυτή τον χαστού-

είμαστε όλοι πατείς με πατώ σε.

Με τόσο πληθυσμό, όμως, θα γίνουμε η μεγαλύτερη μουσουλμανική χώρα της περιοχής, θα κατατροπώσουμε την τουρκιά και θα δυσαρεστήσουμε τον Ερντογάν και τον χαλίφη Αμπού Μπακρ Αλ-Μπαγκδάτι του ISIS.

Καλά έκανε, λοιπόν, ο αναπληρωτής υπουργός Μουζάλας και αποκάλεσε την ΚΕΕΡΦΑ «ανόητους» και «βλάκες», όταν του διέκοψαν την συνέντευξη τύπου. Ορίστε μας! Θα φυλακίζουμε όσους πρόσφυγες μάς πουν οι Ευρωπαίοι και όχι όσους μάς κάνει κέφι!

Η μία μετά την άλλη οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ψηφίζουν -με όλους τους κανόνες του κοινοβουλευτισμού- νόμους ώστε να ληστεύονται οι πρόσφυγες από τα τιμαλφή και χρήματά τους για τα έξοδα παραμονής τους.

Σε λίγο καιρό και όταν το πρόβλημα αγριέψει και άλλο, θα ψηφίσουν νόμο για να τους πουλάνε ολόκληρους στο amazon.

Το θέμα είναι να πιάνει καλή τιμή ο πρόσφυγας στις αγορές.

Ευρώπη, όχι αστεία!

Λεόν

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 13ος, Φύλλο 157
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με **ταχυδρομική επιταγή** στο όνομα:
Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658,
Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ,
ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον

* Όταν στέλνετε ***ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ*** επιστολή ή δέμα, στην ταχυδρομική μας θυρίδα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Λιόλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο. Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση: diadromi@anarchy.gr

** Η οικονομική ενίσχυση της ***ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** είναι ευπρόσδεκτη με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι ***ανιδιοτελής*** και να ***μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις*** (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

Δικαιοσύνη θα φέρει η Έλευση της «άλλης εξουσίας» σε ζώντες και νεκρούς και άνοδο του γενικού βιοτικού επιπέδου.

Υπομονή, μερικές περικοπές μείνανε ακόμα σε αυτό τον κόσμο.

Για σάς παιδιά!

Έξι φορές τη λέξη «βάρος» χρησιμοποιεί ο διευθυντής του Βήματος Α. Καρακούσης σε κεντρικό άρθρο του με τίτλο να καταβάλλονται οι συντάξεις το κράτος υποθήκευε το μέλλον της χώρας. Συνεχίζει γράφοντας ότι οι γαλαντόμες συντάξεις φταίνε για την δημοσιονομική κρίση, για την μείωση των μισθών και την φορολεηστεία. Για τον Καρακούση «οι απερχόμενες γενιές που απήλαυσαν τα προηγούμενα πολλά χρόνια ας αποδεχθούν τώρα ελάχιστη θυσία απέναντι στις γενιές που ακολουθούν». Την δωδέκατη θυσία από το 2009.

Είναι πολύ συγκινητικό που αυτός ο κατεργάρης σκέφτεται το μέλλον της νέας γενιάς. Αν μειωθούν οι συντάξεις λέει, θα τελειώσει η κρίση, θα έρθει η ανάπτυξη, θα μειωθούν οι φόροι και θα τρώμε όλοι με χρυσά κουτάλια. Τις «σκληρές αλήθειες» του τις γράφει έτσι, φόρα παρτίδα στην κεντρική σελίδα της ηλεκτρονικής έκδοσης, άφοβα.

Όταν θα έρθει η ώρα να γίνουν οι νέες περικοπές στα νοσοκομεία και στα άσυλα, ο Καρακούσης θα είναι πάλι εδώ για να γράψει ότι δεν γίνεται οι υγιείς να πληρώνουν τους ασθενείς.

«60.000 μάρκα κοστίζει σε όλη του η ζωή αυτός ο ανάπηρος. Σύντροφε είναι και δικά σου λεφτά», έγραφε η πασίγνωστη αφίσα του κόμματος του Αδόλφου Χίτλερ στην ταραγμένη Γερμανία του Μεσοπολέμου.

Πόσο κοστίζει ένας συνταξιούχος ως το θάνατό του, σύντροφε; για την ναζιστική κοινωνία του μέλλοντος.

Ας γίνουμε, κάποτε, Ευρωπαίοι!

Βοήθεια, μας διώχνουν από την Σένγκεν!

Επανέρχεται ξανά η συζήτηση για την μετατροπή της Ελλάδας σε ένα απέραντο στρατόπεδο συγκέντρωσης, με αντάλλαγμα χρήμα για τους κοτζαμπάσηδες. Ο Βέλγος υπουργός εξωτερικών ζήτησε από την Ελλάδα να φτιάξει άμεσα στρατόπεδο 400.000 προσφύγων και μεταναστών εντός της Αττικής.

Οι Financial Times σε πρόσφατο άρθρο προτείνουν ευθέως να γίνει η Ελλάδα φυλακή για τους πρόσφυγες και οι Γερμανοί να απομειώσουν το χρέος της, ενώ βάζουν το ερώτημα και στους αναγνώστες τους με ηλεκτρονική ψηφοφορία. Η κυβέρνηση του Συριζα αντέδρασε έντονα και απαίτησε να δοθεί η ευκαιρία να πληρώσει ο ελληνικός λαός αποζημιώσεις προς την γερμανική κυβέρνηση για την κρίση του προσφυγικού προκαλώντας πανικό στις χρηματαγορές.

Πανικό στις αγορές προκάλεσε και η ελληνική απειλή να πληρώσει η Ελλάδα το ΔΝΤ. Ο Τσίπρας όρμηξε και έβαλε τα λεφτά στο σουτιέν της Ντέλιας Βελκουλέσκου -της εκπροσώπου του ΔΝΤ- και αυτή τον χαστούμους ώστε να ληστεύονται οι πρόσφυγες από τα τιμαλφή και χρήματά τους για τα έξοδα παραμονής τους.

Σε λίγο καιρό και όταν το πρόβλημα αγριέψει και άλλο, θα ψηφίσουν νόμο για να τους πουλάνε ολόκληρους στο amazon.

Το θέμα είναι να πιάνει καλή τιμή ο πρόσφυγας στις αγορές.

Ευρώπη, όχι αστεία!

Λεόν

ΜΗΝΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ 13ος, Φύλλο 157
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

ΕΚΔΟΣΗ: ΑΡΧΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ Α.Μ.Κ.
ΣΑΡΙΠΟΛΟΥ 8, ΑΘΗΝΑ, Τ.Κ. 106 82
τηλέφωνο: 69 73 79 92 07

Υπεύθυνος Έκδοσης
Παναγιώτης Ι. Λιόλιος

Συνδρομή (για 10 τεύχη)
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 20 ευρώ, ΕΥΡΩΠΗΣ: 30 ευρώ.
Με **ταχυδρομική επιταγή** στο όνομα:
Γεώργιος Ν. Βλασσόπουλος, Τ.Θ. 30658,
Τ.Κ. 10033, ΑΘΗΝΑ,
ή καταθέτοντας το αντίστοιχο ποσόν στον αριθμό λογαριασμού: (Εθνική Τράπεζα)
116/611-838-03
IBAN: GR77 0110 1160 0000 1166 1183 803
bic: ETHNGRAA
Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η γνωστοποίηση των στοιχείων σας μέσω του ταχυδομείου, τηλεφωνικά ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, δηλαδή: Όνομα, επώνυμο, διεύθυνση, ταχυδρομικός κώδικας και ένα τηλέφωνο.

Ο χώρος της **ΑΝΑΡΧΙΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ**
βρίσκεται στην οδό Σαριπόλου 8
(δίπλα στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
και ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΚΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ και ΠΕΜΠΤΗ 5-7μμ.
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 73 79 92 07

ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(Δελμούζου 3, πρώτη παράλληλος της Φιλίππου, από Αγίας Σοφίας)
Το τηλέφωνο επικοινωνίας είναι: 69 73 799 207

* Όταν στέλνετε ***ΣΥΣΤΗΜΕΝΗ*** επιστολή ή δέμα, στην ταχυδρομική μας θυρίδα, αυτά θα πρέπει να απευθύνονται στον Παναγιώτη Ι. Λιόλιο, ή στον Γεώργιο Ν. Βλασσόπουλο. Η επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου γίνεται στη διεύθυνση: diadromi@anarchy.gr

** Η οικονομική ενίσχυση της ***ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** είναι ευπρόσδεκτη με κατάθεση στον τραπεζικό λογαριασμό ή απ' ευθείας. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι αυτή να είναι ***ανιδιοτελής*** και να ***μην προέρχεται από ενέργειες που αντιτίθενται σε θεμελιακές αναρχικές αντιλήψεις και θεωρήσεις*** (π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ληστείες, πράξεις που παραβιάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (πορνεία, δουλεμπόριο κ.ά.), κεφαλαιοκρατικές δραστηριότητες κ.λπ.

*** Υπενθυμίζουμε ότι η ***ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** δεν διεκδικεί κανενός είδους ...copyright. Τα κείμενα και οι ειδήσεις που δημοσιεύονται δεν αποτελούν πνευματική ή άλλου είδους ιδιοκτησία του Κύκλου Σύνταξης και μπορούν να χρησιμοποιούνται, απ' όσους το επιθυμούν, στην κατεύθυνση της ελεύθερης αναρχικής πληροφόρησης και διακίνησης των απόψεων και ιδεών. Επιθυμητή είναι η δημοσίευση της πηγής προέλευσης τους.

**** Τα σημεία όπου μπορείτε να βρείτε τη ***ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ*** βρίσκονται σε διασυνδεδεμένα άρθρα στα οποία γίνεται παραπομπή από τις αρχικές σελίδες του www.anarchy.gr και του www.anarchypress.gr.

συνέχεια από την σελ. 3 - (ΚΟΜΜΑΤΑ «ΠΑΡΙΕΣ» ...)

που είχαν οι συντηρητικοί ομόλογοί τους από τα αντι-μεταναστευτικά κόμματα, που απειλούνταν να αφαιμάξουν τους μετριοπαθείς ψηφοφόρους, είναι σαφές ότι ***το ευμετάβλητο εκλογικό τοπίο των σοσιαλδημοκρατικών και σοσιαλιστικών κομμάτων δεν τους αφήνει και πολλά περιθώρια να αγνοούν την απήχηση, που έχει στον κόσμο η ξενοφοβία****. Τα στοιχεία που επιβεβαιώνουν αυτήν την ευπάθεια είναι σαφή: στις δημοσκοπήσεις οι ψηφοφόροι που δείχνουν τάση υπερψήφισης των ακροδεξιών κομμάτων στις επόμενες εθνικές εκλογές, συχνά αυτοπροσδιορίζονται ιδεολογικά ως αριστεροί και είναι εξίσου πιθανό με τους δεξιούς να δηλώνουν ότι η μετανάστευση είναι το σημαντικότερο πολιτικό ζήτημα που διαμορφώνει την απόφασή τους στη κάλπη»* (William M. Downs, ο.π.).

Εδώ, λοιπόν, δεν πρόκειται για την παραδοσιακή πρόβλεψη συγκρότησης κομματικών ή άλλων βαλβίδων κοινωνικής αποσυμπίεσης, για μια συνηθισμένη θεσμοποιημένη αντιπολιτευτική παρουσία, που λειτουργεί ως το αντίπαλο δέος, και τις περιόδους της «κρίσης» προσφέρει εγγυήσεις για μια ομαλή πολιτική διαδοχή ή την ανανέωση του πολιτικού σκηνικού.

Αντίθετα, πρόκειται για μια εκρηκτική μετακίνηση ψηφοφόρων, όχι σε μια συντηρητική κατεύθυνση, όπως αρέσκονται ή βολεύονται οι αυτοπροσδιοριζόμενοι ως προοδευτικοί πολιτικοί κύκλοι, αλλά σε μια ριζοσπαστική. Η ενδυνάμωση των εξτρεμιστικών κομμάτων η κοινοβουλευτική εκπροσώπησή τους, η σταθεροποίησή και η επανένταξή τους στο πολιτικό σύστημα, σηματοδοτεί και την μετεξέλιξη του πολιτικού συστήματος και φυσικά της δημοκρατίας, μιας μακράς διαδικασίας που εμπεριέχει την εκ νέου ενσωμάτωση χαρακτηριστικών και γνωρισμάτων που υποτίθεται αφορούσαν αποκλειστικά τα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Η ενοποίηση της κυριαρχίας δεν θα μπορούσε παρά να περιλαμβάνει πρώτιστα αυτή την διαδικασία και ως εκ τούτου οι δημοκρατικές ευαισθησίες με αφορμή την συγκεκριμένη διάσταση του «προβλήματος», που αφορά την κοινοβουλευτική άνοδο των λεγόμενων εξτρεμιστικών κομμάτων, μόνο σε επίδειξη υποκρισίας αποσκοπούν, αλλά και στην απαιτούμενη αναζήτηση χρόνου για την όσο την δυνατόν ανεμπόδιστη επιβολή της.

«Είναι η κρίση τόσο βαθιά και οι μεταβολές που επιβάλλει τόσο γρήγορες, ώστε οι επιλογές που χρειάζε-

[illegible]

γές», προσδιορίζοντας το μέτρο και την ένταση της κοινωνικής αμφισβήτησης, άρνησης αλλά και το μέτρο της κοινωνικής αποδοχής ή ανοχής τους.

Στις δεδομένες συνθήκες, η επιβολή των νέων όρων κυριαρχίας είναι όχι μόνο άγρια, αλλά έχει και παρατεταμένη διάρκεια με αποτέλεσμα να εντείνεται το αίσθημα ανασφάλειας σχεδόν του συνόλου των κοινωνικών στρωμάτων. Μ' άλλα λόγια, η αβεβαιότητα, η σύγχυση, ο φόβος για το χειρότερο, εντάθηκε και συνεχίζει να εντείνεται, όσο η λεγόμενη σταθεροποίηση των δυσμενών συνεπειών της «κρίσης» έμοιαζε και συνεχίζει να μοιάζει, όνειρο απατηλό.

Ο κοινωνικός χώρος ή έστω ευρύτατα τμήματά του μοιάζει έτοιμος να δοκιμάσει και πάλι να αντιταχθεί ή μάλλον να εμπλακεί στις «εξελίξεις» που

[illegible]

τυχία των κινητοποιούμενων, όχι να αποτρέψουν τις εξελίξεις, αλλά να επιτύχουν έστω μικρές «ρυθμίσεις» εις όφελός τους, θα επισπεύσει, αλλά και θα ορίσει καταλυτικά την «επόμενη ημέρα», δηλαδή τον εμφανή προσδιορισμό της αλληλεξάρτησης του κοινωνικού κατακερματισμού με εκείνον της γεωγραφικής κατάτμησης του ελλαδικού χώρου, όπως θα οριστεί από την επιβολή αποκλειστικών οικονομικών ζωνών, αλλά και «σημείων» διεθνών ελέγχων των τεράστιων στρατοπέδων συγκέντρωσης, σε ευρωπαϊκό έδαφος, εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων και μεταναστών.

Συσπείρωση Αναρχικών

βαιώνουν αυτήν την ευπάθεια είναι σαφή: στις δημοσκοπήσεις οι ψηφοφόροι που δείχνουν τάση υπερψήφισης των ακροδεξιών κομμάτων στις επόμενες εθνικές εκλογές, συχνά αυτοπροσδιορίζονται ιδεολογικά ως αριστεροί και είναι εξίσου πιθανό με τους δεξιούς να δηλώνουν ότι η μετανάστευση είναι το σημαντικότερο πολιτικό ζήτημα που διαμορφώνει την απόφασή τους στη κάλπη» (William M. Downs, ο.π.).

Εδώ, λοιπόν, δεν πρόκειται για την παραδοσιακή πρόβλεψη συγκρότησης κομματικών ή άλλων βαλβίδων κοινωνικής αποσυμπίεσης, για μια συνηθισμένη θεσμοποιημένη αντιπολιτευτική παρουσία, που λειτουργεί ως το αντίπαλο δέος, και τις περιόδους της «κρίσης» προσφέρει εγγυήσεις για μια ομαλή πολιτική διαδοχή ή την ανανέωση του πολιτικού σκηνικού.

Αντίθετα, πρόκειται για μια εκρηκτική μετακίνηση ψηφοφόρων, όχι σε μια συντηρητική κατεύθυνση, όπως αρέσκονται ή βολεύονται οι αυτοπροσδιοριζόμενοι ως προοδευτικοί πολιτικοί κύκλοι, αλλά σε μια ριζοσπαστική. Η ενδυνάμωση των εξτρεμιστικών κομμάτων η κοινοβουλευτική εκπροσώπησή τους, η σταθεροποίησή και η επανένταξή τους στο πολιτικό σύστημα, σηματοδοτεί και την μετεξέλιξη του πολιτικού συστήματος και φυσικά της δημοκρατίας, μιας μακράς διαδικασίας που εμπεριέχει την εκ νέου ενσωμάτωση χαρακτηριστικών και γνωρισμάτων που υποτίθεται αφορούσαν αποκλειστικά τα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Η ενοποίηση της κυριαρχίας δεν θα μπορούσε παρά να περιλαμβάνει πρώτιστα αυτή την διαδικασία και ως εκ τούτου οι δημοκρατικές ευαισθησίες με αφορμή την συγκεκριμένη διάσταση του «προβλήματος», που αφορά την κοινοβουλευτική άνοδο των λεγόμενων εξτρεμιστικών κομμάτων, μόνο σε επίδειξη υποκρισίας αποσκοπούν, αλλά και στην απαιτούμενη αναζήτηση χρόνου για την όσο την δυνατόν ανεμπόδιστη επιβολή της.

«Είναι η κρίση τόσο βαθιά και οι μεταβολές που επιβάλλει τόσο γρήγορες, ώστε οι επιλογές που χρειάζεται να κάνουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις είναι τόσο μεγάλες και καθοριστικές που κανέναν δεν αφήνουν και δεν θα αφήσουν ανεπηρέαστο. Το επόμενο διάστημα θα είναι πολιτικά εκρηκτικό. Τα μέτρα θα ληφθούν, όπως φαίνεται, γιατί κανείς δεν μπορεί να σηκώσει το βάρος των συνεπειών μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης με την Ευρώπη. Και η λήψη τους αναγκαστικά θα επιδράσει στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Οι επιλογές που θα γίνουν προσεχώς, θα διαμορφώσουν τα νέα πολιτικά μέτωπα και θα συγκροτήσουν τη βάση των νέων συμμαχιών, νέων συμπράξεων και, γιατί όχι, νέων σχηματισμών. Η κρίση αλλάζει ταχύτατα τον πολιτικό χάρτη της χώρας, ήδη έχει καταναλώσει τρεις κυβερνήσεις και ίσως να χρειαστούν άλλες τόσες μέχρι να βρει η χώρα σταθερή βάση ανάκαμψης. ***Σε κάθε περίπτωση, ο βίαιος μετασχηματισμός του οικονομικού μοντέλου δεν μπορεί παρά να επιβάλλει αντίστοιχα και το βίαιο μετασχηματισμό του πολιτικού συστήμα-***

γές», προσδιορίζοντας το μέτρο και την ένταση της κοινωνικής αμφισβήτησης, άρνησης αλλά και το μέτρο της κοινωνικής αποδοχής ή ανοχής τους.

Στις δεδομένες συνθήκες, η επιβολή των νέων όρων κυριαρχίας είναι όχι μόνο άγρια, αλλά έχει και παρατεταμένη διάρκεια με αποτέλεσμα να εντείνεται το αίσθημα ανασφάλειας σχεδόν του συνόλου των κοινωνικών στρωμάτων. Μ' άλλα λόγια, η αβεβαιότητα, η σύγχυση, ο φόβος για το χειρότερο, εντάθηκε και συνεχίζει να εντείνεται, όσο η λεγόμενη σταθεροποίηση των δυσμενών συνεπειών της «κρίσης» έμοιαζε και συνεχίζει να μοιάζει, όνειρο απατηλό.

Ο κοινωνικός χώρος ή έστω ευρύτατα τμήματά του μοιάζει έτοιμος να δοκιμάσει και πάλι να αντιταχθεί ή μάλλον να εμπλακεί στις «εξελίξεις», που μοιάζουν εφιαλτικές, με αιχμή και το προσφυγικό. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι η κοινωνική «εμπλοκή» θα ξεφύγει από το πεδίο είτε της ανάθεσης στα «σκληρά» κόμματα «παρίες», είτε στους «νέους» τοποτηρητές των «μεγάλων ξένων συμφερόντων».

Η περίοδος που προηγήθηκε μοιάζει απλά με περίοδο «δοκιμασίας» και υπολογισμού των περαιτέρω κοινωνικών αντοχών, που θα αφορούν το κυρίως «πιάτο», όσων δηλαδή

τυχία των κινητοποιούμενων, όχι να αποτρέψουν τις εξελίξεις, αλλά να επιτύχουν έστω μικρές «ρυθμίσεις» εις όφελός τους, θα επισπεύσει, αλλά και θα ορίσει καταλυτικά την «επόμενη ημέρα», δηλαδή τον εμφανή προσδιορισμό της αλληλεξάρτησης του κοινωνικού κατακερματισμού με εκείνον της γεωγραφικής κατάτμησης του ελλαδικού χώρου, όπως θα οριστεί από την επιβολή αποκλειστικών οικονομικών ζωνών, αλλά και «σημείων» διεθνών ελέγχων των τεράστιων στρατοπέδων συγκέντρωσης, σε ευρωπαϊκό έδαφος, εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων και μεταναστών.

Συσπείρωση Αναρχικών

στική. Η ενδυνάμωση των εξτρεμιστικών κομμάτων η κοινοβουλευτική εκπροσώπησή τους, η σταθεροποίησή και η επανένταξή τους στο πολιτικό σύστημα, σηματοδοτεί και την μετεξέλιξη του πολιτικού συστήματος και φυσικά της δημοκρατίας, μιας μακράς διαδικασίας που εμπεριέχει την εκ νέου ενσωμάτωση χαρακτηριστικών και γνωρισμάτων που υποτίθεται αφορούσαν αποκλειστικά τα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Η ενοποίηση της κυριαρχίας δεν θα μπορούσε παρά να περιλαμβάνει πρώτιστα αυτή την διαδικασία και ως εκ τούτου οι δημοκρατικές ευαισθησίες με αφορμή την συγκεκριμένη διάσταση του «προβλήματος», που αφορά την κοινοβουλευτική άνοδο των λεγόμενων εξτρεμιστικών κομμάτων, μόνο σε επίδειξη υποκρισίας αποσκοπούν, αλλά και στην απαιτούμενη αναζήτηση χρόνου για την όσο την δυνατόν ανεμπόδιστη επιβολή της.

«Είναι η κρίση τόσο βαθιά και οι μεταβολές που επιβάλλει τόσο γρήγορες, ώστε οι επιλογές που χρειάζεται να κάνουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις είναι τόσο μεγάλες και καθοριστικές που κανέναν δεν αφήνουν και δεν θα αφήσουν ανεπηρέαστο. Το επόμενο διάστημα θα είναι πολιτικά εκρηκτικό. Τα μέτρα θα ληφθούν, όπως φαίνεται, γιατί κανείς δεν μπορεί να σηκώσει το βάρος των συνεπειών μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης με την Ευρώπη. Και η λήψη τους αναγκαστικά θα επιδράσει στα πολιτικά πράγματα της χώρας. Οι επιλογές που θα γίνουν προσεχώς, θα διαμορφώσουν τα νέα πολιτικά μέτωπα και θα συγκροτήσουν τη βάση των νέων συμμαχιών, νέων συμπράξεων και, γιατί όχι, νέων σχηματισμών. Η κρίση αλλάζει ταχύτατα τον πολιτικό χάρτη της χώρας, ήδη έχει καταναλώσει τρεις κυβερνήσεις και ίσως να χρειαστούν άλλες τόσες μέχρι να βρει η χώρα σταθερή βάση ανάκαμψης. ***Σε κάθε περίπτωση, ο βίαιος μετασχηματισμός του οικονομικού μοντέλου δεν μπορεί παρά να επιβάλλει αντίστοιχα και το βίαιο μετασχηματισμό του πολιτικού συστήματος.*** *Είναι απλώς θέμα χρόνου»* (Από κύριο άρθρο της εφημερίδας «Το Βήμα», 2 Αυγούστου 2012).

Αυτός ακριβώς ο «βίαιος μετασχηματισμός του πολιτικού συστήματος» τροφοδοτεί αλλά και τροφοδοτείται από τις αλληλοδιαδεχόμενες «κρίσεις», που αφορούν κυρίως το προσφυγικό, τον διεθνή πόλεμο στην Συρία, το οικονομικό ζήτημα, και βέβαια τις σχέσεις της εγχώριας πολιτικής και οικονομικής ελίτ με ευρωπαϊκά και παγκόσμια κέντρα κυριαρχίας.

Στον ελλαδικό χώρο, όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει, οι έντονες κοινωνικές συγκρούσεις και εξεγέρσεις προηγούνται συνήθως της εμφάνισης μιας «κρίσης», και υποδέχονται μ' αυτόν τον τρόπο τις «αλλαγές», προσδιορίζοντας το μέτρο και την ένταση της κοινωνικής αμφισβήτησης, άρνησης αλλά και το μέτρο της κοινωνικής αποδοχής ή ανοχής τους.

Στις δεδομένες συνθήκες, η επιβολή των νέων όρων κυριαρχίας είναι όχι μόνο άγρια, αλλά έχει και παρατεταμένη διάρκεια με αποτέλεσμα να εντείνεται το αίσθημα ανασφάλειας σχεδόν του συνόλου των κοινωνικών στρωμάτων. Μ' άλλα λόγια, η αβεβαιότητα, η σύγχυση, ο φόβος για το χειρότερο, εντάθηκε και συνεχίζει να εντείνεται, όσο η λεγόμενη σταθεροποίηση των δυσμενών συνεπειών της «κρίσης» έμοιαζε και συνεχίζει να μοιάζει, όνειρο απατηλό.

Ο κοινωνικός χώρος ή έστω ευρύτατα τμήματά του μοιάζει έτοιμος να δοκιμάσει και πάλι να αντιταχθεί ή μάλλον να εμπλακεί στις «εξελίξεις», που μοιάζουν εφιαλτικές, με αιχμή και το προσφυγικό. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι η κοινωνική «εμπλοκή» θα ξεφύγει από το πεδίο είτε της ανάθεσης στα «σκληρά» κόμματα «παρίες», είτε στους «νέους» τοποτηρητές των «μεγάλων ξένων συμφερόντων».

Η περίοδος που προηγήθηκε μοιάζει απλά με περίοδο «δοκιμασίας» και υπολογισμού των περαιτέρω κοινωνικών αντοχών, που θα αφορούν το κυρίως «πιάτο», όσων δηλαδή θα επιβληθούν στην συνέχεια, ακόμη και αν αυτό ακούγεται ιδιαίτερα δυσοίωνο. Το ασφαλιστικό ζήτημα και οι κινητοποιήσεις, που προηγούνται της ψήφισης των εφαρμοστικών νόμων, που συνοδεύουν το τρίτο μνημόνιο, φαίνεται να σφραγίζουν αυτήν την φάση του «βίαιου μετασχηματισμού».

Η ενδεχόμενη αποτυχία των κινητοποιούμενων, όχι να αποτρέψουν τις εξελίξεις, αλλά να επιτύχουν έστω μικρές «ρυθμίσεις» εις όφελός τους, θα επισπεύσει, αλλά και θα ορίσει καταλυτικά την «επόμενη ημέρα», δηλαδή τον εμφανή προσδιορισμό της αλληλεξάρτησης του κοινωνικού κατακερματισμού με εκείνον της γεωγραφικής κατάτμησης του ελλαδικού χώρου, όπως θα οριστεί από την επιβολή αποκλειστικών οικονομικών ζωνών, αλλά και «σημείων» διεθνών ελέγχων των τεράστιων στρατοπέδων συγκέντρωσης, σε ευρωπαϊκό έδαφος, εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων και μεταναστών.

Συσπείρωση Αναρχικών

Κοινωνική Ασφάλιση:
Όχι άλλη ασφάλεια!!

«Ναι, η κοινωνική ασφάλιση είναι το Κράτος!», απαντούσε ο Πιέρ Κλάστρ, όταν αναφερόταν σε ζητήματα περίθαλψης και κοινωνικής ασφάλισης. Στο πρόσφατα μεταφρασμένο στα ελληνικά βιβλίο: *Στοχασμοί πάνω στην έννοια του Κράτους-συνέντευξη με τον Πιέρ Κλάστρ, εκδ. Futura*, ο γάλλος ανθρωπολόγος σε ένα σημείο της συνέντευξής του περιγράφει τα εξής (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας):

«Σαφώς και η ανταλλαγή αγαθών αποτελεί υποχρέωση, με τον ίδιο τρόπο που στις δικές μας κοινωνίες αποτελεί υποχρέωση το να κάνεις δώρο στο ανήψι σου ή να προσφέρεις λουλούδια στη γιαγιά σου. Επί πλέον, το συγκεκριμένο δίκτυο είναι εκείνο που προσδιορίζει αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε ως **"κοινωνική διασφάλιση"**. Σε ποιόν μπορεί να στηριχτεί το άτομο που ζει σε μια πρωτόγονη κοινωνία; Στους συγγενείς του. Ο μόνος τρόπος για να δείξουμε ότι προεξοφλούμε, σε περίπτωση ανάγκης, τη βοήθεια των εξ αίματος και εξ αγχιστείας συγγενών μας, είναι να τους προσφέρουμε τροφή, είναι ένα μόνιμο κύκλωμα ανταλλαγής μικρών δώρων. Δεν είναι περίπλοκο, όταν μαγειρεύουν οι γυναίκες, όταν το κρέας ή οτιδήποτε άλλο είναι έτοιμο, παρατηρούμε ότι αμέσως η ίδια γυναίκα ή ένα παιδί που στέλνει γι' αυτό το λόγο, προσφέρει μια μικρή ποσότητα τροφής, σχεδόν συμβολική -δεν πρόκειται περί γεύματος- στον τάδε ή τον δείνα. Σχεδόν πάντα, σε τέτοιες περιπτώσεις, ανταλλαγής αγαθών, πρόκειται για συγγενείς. Για ποιόν λόγο, λοιπόν, συμβαίνει αυτό; Επειδή γνωρίζουμε ότι και εκείνοι θα κάνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα, γνωρίζουμε ότι μπορούμε να υπολογίζουμε σε αυτούς σε περίπτωση ανάγκης, καταστροφής... πρόκειται περί διασφάλισης, περί κοινωνικής ασφάλειας. **Είναι μια μορφή κοινωνικής ασφάλειας που δεν πηγάζει από το Κράτος, αλλά από τις συγγενικές σχέσεις»**.

Αντίθετα, στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες είναι σχεδόν καθολική η πεποίθηση των ανθρώπων ότι το Κράτος είναι κοινωνικά υπόχρεο να εξασφαλίζει την

Η πολιτική της κοινωνικής ασφάλισης, εκ μέρους του Κράτους, αποτελεί μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική. Οι κοινωνικές παροχές που δίδονται ή δίδονταν από διάφορα δυτικά ισχυρά οικονομικά κράτη (π.χ. Γερμανία, Καναδά) έχουν πεπερασμένο χρόνο και καθορίζονται κάθε φορά από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική. Επιδόματα, κοινωνικοί μισθοί και άλλα «θετικά» επιβεβαιώνουν την ισχύ του Κράτους και ταυτόχρονα όσοι εντάσσουν πρωταρχικά την πολιτική τους δράση σε των εξουσιαστών από την αρχαιότητα και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Με μια σημαντική διαφοροποίηση: Έχει απλώσει τα δίχτυα της παντού και σε κάθε τί, ελέγχει τον κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ενώ παλαιότερα ασχολούνταν ουσιαστικά με το πώς θα εξασφαλίσει τους φόρους και τους πολεμιστές της, στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες δομεί εκείνη με τι και πως θα τραφούμε, πως και που θα περιθάλπουμε, πως θα σκεφτόμαστε. Η φωνή του Κράτους μπήκε και

«Ναι, η κοινωνική ασφάλιση είναι το Κράτος!», απαντούσε ο Πιέρ Κλάστρ, όταν αναφερόταν σε ζητήματα περίθαλψης και κοινωνικής ασφάλισης. Στο πρόσφατα μεταφρασμένο στα ελληνικά βιβλίο: *Στοχασμοί πάνω στην έννοια του Κράτους-συνέντευξη με τον Πιέρ Κλάστρ, εκδ. Futura*, ο γάλλος ανθρωπολόγος σε ένα σημείο της συνέντευξής του περιγράφει τα εξής (οι υπογραμμίσεις είναι δικές μας):

«Σαφώς και η ανταλλαγή αγαθών αποτελεί υποχρέωση, με τον ίδιο τρόπο που στις δικές μας κοινωνίες αποτελεί υποχρέωση το να κάνεις δώρο στο ανήψι σου ή να προσφέρεις λουλούδια στη γιαγιά σου. Επί πλέον, το συγκεκριμένο δίκτυο είναι εκείνο που προσδιορίζει αυτό που θα μπορούσαμε να αποκαλέσουμε ως **"κοινωνική διασφάλιση"**. Σε ποιόν μπορεί να στηριχτεί το άτομο που ζει σε μια πρωτόγονη κοινωνία; Στους συγγενείς του. Ο μόνος τρόπος για να δείξουμε ότι προεξοφλούμε, σε περίπτωση ανάγκης, τη βοήθεια των εξ αίματος και εξ αγχιστείας συγγενών μας, είναι να τους προσφέρουμε τροφή, είναι ένα μόνιμο κύκλωμα ανταλλαγής μικρών δώρων. Δεν είναι περίπλοκο, όταν μαγειρεύουν οι γυναίκες, όταν το κρέας ή οτιδήποτε άλλο είναι έτοιμο, παρατηρούμε ότι αμέσως η ίδια γυναίκα ή ένα παιδί που στέλνει γι' αυτό το λόγο, προσφέρει μια μικρή ποσότητα τροφής, σχεδόν συμβολική -δεν πρόκειται περί γεύματος- στον τάδε ή τον δείνα. Σχεδόν πάντα, σε τέτοιες περιπτώσεις, ανταλλαγής αγαθών, πρόκειται για συγγενείς. Για ποιόν λόγο, λοιπόν, συμβαίνει αυτό; Επειδή γνωρίζουμε ότι και εκείνοι θα κάνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα, γνωρίζουμε ότι μπορούμε να υπολογίζουμε σε αυτούς σε περίπτωση ανάγκης, καταστροφής... πρόκειται περί διασφάλισης, περί κοινωνικής ασφάλειας. **Είναι μια μορφή κοινωνικής ασφάλειας που δεν πηγάζει από το Κράτος, αλλά από τις συγγενικές σχέσεις»**.

Αντίθετα, στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες είναι σχεδόν καθολική η πεποίθηση των ανθρώπων ότι το Κράτος είναι κοινωνικά υπόχρεο να εξασφαλίζει την λεγόμενη κοινωνική ασφάλιση και ταυτόχρονα να αποδίδει τα «χρωστούμενα» σε κάποια χρονική στιγμή, που πολλές φορές και από πολλούς φαντάζουν ως **«κεκτημένα»**. Κατ' αρχήν, θεωρούμε ότι είναι ξεκάθαρο και σαφές ότι **τίποτα** δεν είναι κεκτημένο και χρωστούμενο στα πλαίσια μια κρατικής-εξουσιαστικής δομής. Τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί έτσι όταν οι διεκδικήσεις που έγιναν κατακτήσεις δεν ξερίζωσαν την ιεραρχία και οποιαδήποτε εξουσιαστική κυριαρχία από τις ζωές μας. Αυτοί που έχουν το μαχαίρι και το καρπούζι μοιράζουν φέτες όποτε αυτοί κρίνουν και σταματούν όποτε το αποφασίσουν, έτσι απλά. Έχουν την υπομονή, όταν κρίνουν ότι αυτό είναι το ευνοϊκότερο γι' αυτούς, να παραχωρήσουν κατιτίς. Και φυσικά, για τους ενδοεξουσιαστικούς πολιτικούς σχηματισμούς, αυτή η

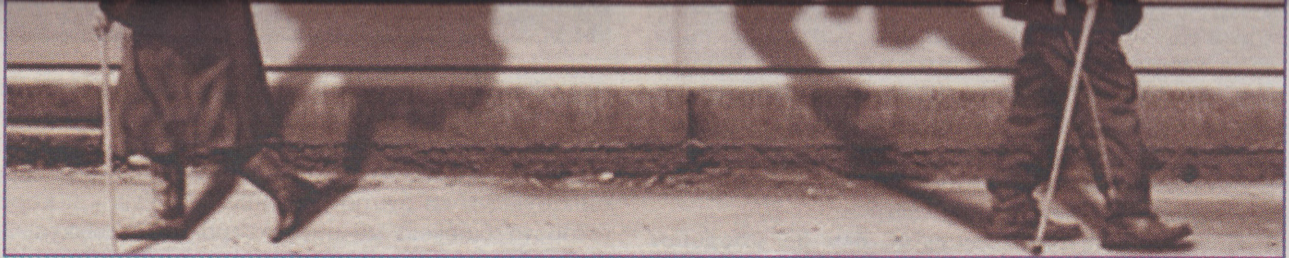
Η πολιτική της κοινωνικής ασφάλισης, εκ μέρους του Κράτους, αποτελεί μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική. Οι κοινωνικές παροχές που δίδονται ή δίδονταν από διάφορα δυτικά ισχυρά οικονομικά κράτη (π.χ. Γερμανία, Καναδά) έχουν πεπερασμένο χρόνο και καθορίζονται κάθε φορά από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική. Επιδόματα, κοινωνικοί μισθοί και άλλα «θετικά» επιβεβαιώνουν την ισχύ του Κράτους και ταυτόχρονα όσοι εντάσσουν πρωταρχικά την πολιτική τους δράση σε αυτήν την διάσταση, αποδέχονται και ενισχύουν τον ρόλο του. Η εκχώρηση, από την πλευρά του ανθρώπου, τομέων που είναι πολύ σημαντικοί για εκείνον, όπως η διατροφή και η περίθαλψη σε τρίτους, συντελούν στην περαιτέρω υποβάθμιση του, ταυτόχρονα με την αστικοποίησή του που δρα ανασταλτικά στην πορεία του. Οι σύγχρονες μορφές κοινωνικής ασφάλισης τέθηκαν στον δυτικό κόσμο από τον γερμανό καγκελάριο Μπίσμαρκ στο τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα, στην προσπάθειά του να ανακόψει τις σοσιαλιστικές τάσεις που αναπτύσσονταν στο εσωτερικό της επικράτειάς του. Μέχρι το 1900, μόνο η Γερμανία και η Αυστροουγγαρία είχαν οργανωμένα συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης· σταδιακά και οι υπόλοιπες χώρες, με αφορμή και τις οικονομικές κρίσεις που εμφανίζονταν, εδραίωσαν

των εξουσιαστών από την αρχαιότητα και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Με μια σημαντική διαφοροποίηση: Έχει απλώσει τα δίχτυα της παντού και σε κάθε τί, ελέγχει τον κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ενώ παλαιότερα ασχολούνταν ουσιαστικά με το πώς θα εξασφαλίσει τους φόρους και τους πολεμιστές της, στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες δομεί εκείνη με τι και πως θα τραφούμε, πως και που θα περιθάλπουμε, πως θα σκεφτόμαστε. Η φωνή του Κράτους μπήκε και στην πιο απομακρυσμένη στάνη, η τηλεόραση ήταν και είναι εκεί για να εκπαιδεύσει σε νέα ήθη και έθιμα.

Το ζήτημα της κοινωνικής ασφάλισης δεν είναι ένα πρόβλημα που μπορεί να έχει την οποιαδήποτε λύση στα όρια μιας κλασσικής σύγχρονης δυτικής κοινωνίας. Αποτελεί εξ αρχής πρόβλημα της κυρίαρχης πολιτικής και οικονομικής εξουσίας με τα μοντέλα, τους κανόνες και τις αρχές που η ίδια έχει θέσει. Η υπογεννητικότητα στις καπιταλιστικές κοινωνίες που, εν πολλοίς, οφείλεται και στην υποχρέωση και των δυο φύλων να εργάζονται πολλές ώρες, είναι ένα δεδομένο που συναντάται σε αυτές τις κοινωνικές δομές, που εν συνεχεία παράγουν το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Οι παραδοσιακές κοινωνίες όριζαν οι ίδιες, όχι μέσω εξουσιαστικών αποφάσεων

τους προσφέρουμε τροφή, είναι ένα μόνιμο κύκλωμα ανταλλαγής μικρών δώρων. Δεν είναι περίπλοκο, όταν μαγειρεύουν οι γυναίκες, όταν το κρέας ή οτιδήποτε άλλο είναι έτοιμο, παρατηρούμε ότι αμέσως η ίδια γυναίκα ή ένα παιδί που στέλνει γι' αυτό το λόγο, προσφέρει μια μικρή ποσότητα τροφής, σχεδόν συμβολική -δεν πρόκειται περί γεύματος- στον τάδε ή τον δείνα. Σχεδόν πάντα, σε τέτοιες περιπτώσεις, ανταλλαγής αγαθών, πρόκειται για συγγενείς. Για ποιόν λόγο, λοιπόν, συμβαίνει αυτό; Επειδή γνωρίζουμε ότι και εκείνοι θα κάνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα, γνωρίζουμε ότι μπορούμε να υπολογίζουμε σε αυτούς σε περίπτωση ανάγκης, καταστροφής... πρόκειται περί διασφάλισης, περί κοινωνικής ασφάλειας. **Είναι μια μορφή κοινωνικής ασφάλειας που δεν πηγάζει από το Κράτος, αλλά από τις συγγενικές σχέσεις»**.

Αντίθετα, στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες είναι σχεδόν καθολική η πεποίθηση των ανθρώπων ότι το Κράτος είναι κοινωνικά υπόχρεο να εξασφαλίζει την λεγόμενη κοινωνική ασφάλιση και ταυτόχρονα να αποδίδει τα «χρωστούμενα» σε κάποια χρονική στιγμή, που πολλές φορές και από πολλούς φαντάζουν ως **«κεκτημένα»**. Κατ' αρχήν, θεωρούμε ότι είναι ξεκάθαρο και σαφές ότι **τίποτα** δεν είναι κεκτημένο και χρωστούμενο στα πλαίσια μια κρατικής-εξουσιαστικής δομής. Τίποτα δεν μπορεί να θεωρηθεί έτσι όταν οι διεκδικήσεις που έγιναν κατακτήσεις δεν ξερίζωσαν την ιεραρχία και οποιαδήποτε εξουσιαστική κυριαρχία από τις ζωές μας. Αυτοί που έχουν το μαχαίρι και το καρπούζι μοιράζουν φέτες όποτε αυτοί κρίνουν και σταματούν όποτε το αποφασίσουν, έτσι απλά. Έχουν την υπομονή, όταν κρίνουν ότι αυτό είναι το ευνοϊκότερο γι' αυτούς, να παραχωρήσουν κατιτίς. Και φυσικά, για τους ενδοεξουσιαστικούς πολιτικούς σχηματισμούς, αυτή η παραχώρηση παρουσιάζεται ως διεκδίκηση και κατάκτηση κάποιου αριστερού κομπάρσου, που καταφέρνει και πιστώνεται ψηφοθηρικά το ανάχωμα που ουσιαστικά κάθε φορά θέτει στις απελευθερωτικές διεργασίες. Το ζήτημα της δράσης και της αντίδρασης από την πλευρά των καταπιεσμένων είναι μια άλλη παράμετρος. Στη παρούσα φάση εξετάζουμε την έννοια του *κεκτημένου* που θεωρούμε ότι δεν έχει καμία σχέση με την πραγματικότητα. Απεναντίας, η λεγόμενη κατάκτηση είναι απλούστατα μια περιστασιακή ή χρονικά, ελεγμένη παροχή με ημερομηνία λήξης για τους υπηκόους της. Όπως, επίσης, αποτελεί αυτονόητη συνθήκη, ότι η μισθωτή εργασία **δεν** είναι δικαίωμα για όλους. Δεν έχουμε και ούτε επιζητούμε δικαίωμα στη σκλαβιά· η εργασία είναι απαραίτητο συστατικό στη ζωή μας κάτω από όρους μη εξουσιαστικούς και ισότιμους.

Η πολιτική της κοινωνικής ασφάλισης, εκ μέρους του Κράτους, αποτελεί μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική. Οι κοινωνικές παροχές που δίδονται ή δίδονταν από διάφορα δυτικά ισχυρά οικονομικά κράτη (π.χ. Γερμανία, Καναδά) έχουν πεπερασμένο χρόνο και καθορίζονται κάθε φορά από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική. Επιδόματα, κοινωνικοί μισθοί και άλλα «θετικά» επιβεβαιώνουν την ισχύ του Κράτους και ταυτόχρονα όσοι εντάσσουν πρωταρχικά την πολιτική τους δράση σε αυτήν την διάσταση, αποδέχονται και ενισχύουν τον ρόλο του. Η εκχώρηση, από την πλευρά του ανθρώπου, τομέων που είναι πολύ σημαντικοί για εκείνον, όπως η διατροφή και η περίθαλψη σε τρίτους, συντελούν στην περαιτέρω υποβάθμιση του, ταυτόχρονα με την αστικοποίησή του που δρα ανασταλτικά στην πορεία του. Οι σύγχρονες μορφές κοινωνικής ασφάλισης τέθηκαν στον δυτικό κόσμο από τον γερμανό καγκελάριο Μπίσμαρκ στο τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα, στην προσπάθειά του να ανακόψει τις σοσιαλιστικές τάσεις που αναπτύσσονταν στο εσωτερικό της επικράτειάς του. Μέχρι το 1900, μόνο η Γερμανία και η Αυστροουγγαρία είχαν οργανωμένα συστήματα Κοινωνικής Ασφάλισης· σταδιακά και οι υπόλοιπες χώρες, με αφορμή και τις οικονομικές κρίσεις που εμφανίζονταν, εδραίωσαν αντίστοιχα συστήματα. Φυσικά, ψήγματα κοινωνικής ασφάλειας στο τομέα της υγείας και περίθαλψης συναντάμε και στην αρχαία ελλάδα, όσο και αργότερα στο βυζάντιο και στην οθωμανική αυτοκρατορία.

Όμως, δεν χρειάζεται να ανατρέξουμε στις πρωτόγονες κοινωνίες (όπως κάναμε στην αρχή του σημειώματος) για να μελετήσουμε τρόπους κοινωνικής διασφάλισης, αφού και τα παραδείγματα που υπάρχουν στον ευρύτερο γεωγραφικό βαλκανικό χώρο είναι πάμπολλα. Για την ακρίβεια δεν αποτελούν παραδείγματα οάσεις μέσα σε ένα κυρίαρχο μοντέλο, δεν αποτελούν την εξαίρεση αλλά τον κανόνα εντός, ασφαλώς, μιας ευρύτερα διαδεδομένης εξουσιαστικής αρχής είτε στα πλαίσια μιας αυτοκρατορίας είτε ενός πρώιμου κράτους. Η εξουσία έδινε και δίνει το παρόν με την επιβολή των φόρων, αυτή ήταν η κύρια δραστηριότητα των εξουσιαστών από την αρχαιότητα και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Με μια σημαντική διαφοροποίηση: Έχει απλώσει τα δίχτυα της παντού και σε κάθε τί, ελέγχει τον κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Ενώ παλαιότερα ασχολούνταν ουσιαστικά με το πώς θα εξασφαλίσει τους φόρους και τους πολεμιστές της, στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες δομεί εκείνη με τι και πως θα τραφούμε, πως και που θα περιθάλπουμε, πως θα σκεφτόμαστε. Η φωνή του Κράτους μπήκε και στην πιο απομακρυσμένη στάνη, η τηλεόραση ήταν και είναι εκεί για να εκπαιδεύσει σε νέα ήθη και έθιμα.

Το ζήτημα της κοινωνικής ασφάλισης δεν είναι ένα πρόβλημα που μπορεί να έχει την οποιαδήποτε λύση στα όρια μιας κλασσικής σύγχρονης δυτικής κοινωνίας. Αποτελεί εξ αρχής πρόβλημα της κυρίαρχης πολιτικής και οικονομικής εξουσίας με τα μοντέλα, τους κανόνες και τις αρχές που η ίδια έχει θέσει. Η υπογεννητικότητα στις καπιταλιστικές κοινωνίες που, εν πολλοίς, οφείλεται και στην υποχρέωση και των δυο φύλων να εργάζονται πολλές ώρες, είναι ένα δεδομένο που συναντάται σε αυτές τις κοινωνικές δομές, που εν συνεχεία παράγουν το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Οι παραδοσιακές κοινωνίες όριζαν οι ίδιες, όχι μέσω εξουσιαστικών αποφάσεων αλλά από την απλή κοινή λογική της επιβίωσης, την αναπαραγωγή και ταυτόχρονα τον τρόπο και την ποσότητα της απαιτούμενης τροφής. Παρήγαγαν με βάση τις ανάγκες, τις οικογενειακές, συγγενικές και κοινοτικές, που μέχρι την εισβολή της φορολογίας είχαν να αντιμετωπίσουν μονάχα θέματα που άπτονταν φυσικών φαινομένων και γιατρειάς ασθενειών. Αυτό διαταράχθηκε με την έλευση των πρώιμων κρατικών δομών, που σταδιακά αλλοίωσαν αυτά τα χαρακτηριστικά. Με τις τελευταίες δεκαετίες να φέρουν και το τελικό χτύπημα στα απομεινάρια απλότητας, που περιέβαλαν την καθημερινότητα των ανθρώπων. Κυρίως σε μακρυνές ορεινές περιοχές, όπου προνοούσαν και φρόντιζαν οι ίδιοι για την εξασφάλιση και διαχείριση της τροφής τους, της θέρμανσης τους, της αυτάρκειας, δηλαδή, για εκείνους αλλά και για τα ζώα τους, όπου σε κάθε χω-

ριό υπήρχε ο πρακτικός γιατρός και η μαμή ως μέρη μιας αυτοδιαχείρισης των κοινοτικών υποθέσεων. Εάν, τώρα, για τους περισσότερους οι σαμάνοι, οι πρακτικοί και οι μαίες αποτελούν επικίνδυνες και αναχρονιστικές παρουσίες που η πρόοδος του ανθρώπου τις ξεπέρασε, να επισημάνουμε απλά το εξής: τα πάντα έχουν το τίμημά τους και αυτό μεταφράζεται με την απώλεια της ελευθερίας ή μορφών της έστω, για χάριν της τεχνοεπιστήμης, που αυξάνει μεν την διάρκεια της ζωής, αλλά με συνθήκες επιβίωσης -και όχι ουσιαστικής ζωής-διαβίωσης- για όλο και μεγαλύτερα κομμάτια του πληθυσμού. Έτσι, ουσιαστικά μπορούμε να μιλήσουμε για

συνθήκες εγκλεισμού μέσα στις πόλεις, όπου η οικονομική στενότητα αποτρέπει τις συχνές αποδράσεις από αυτή ή είναι προνόμιο όλο και λιγότερων ανθρώπων. Γιατί μπορεί στον ελλαδικό χώρο, σήμερα, επίσημα να εμφανίζονται βελτιωμένοι δείκτες υγείας σε σχέση με προηγούμενες δεκαετίες (αν και αυτό αμφισβητείται, αλλά μπορεί να εξεταστεί σε κάποιο άλλο σημείωμα), όμως σε αυτούς δεν υπολογίζεται η ποιότητα συνθηκών διαβίωσης, αλλά η ποσοτικοποίησή τους όσον αφορά την πρόσβαση σε καταναλωτικά αγαθά ή υπηρεσίες.

Στις τελευταίες κυβερνητικές αναφορές για το νομοσχέδιο της κοινωνικής ασφάλισης, δίδεται έμφαση στο ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στα βασικά αγαθά του συστήματος περίθαλψης, μέσω της καθιέρωσης της εθνικής σύνταξης. Όμως, σύμφωνα με την

όλον τον πληθυσμό αυτά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διατείνονταν ότι διέθεταν τις τελευταίες δεκαετίες και προσφέρονταν στους πολίτες. Ό,τι έδωσαν-έδωσαν, αφού προπαγάνδισαν, όλα αυτά τα χρόνια, τα οφέλη της «Προόδου» έχοντας καταστρέψει το μεγαλείο της απλότητας και της πραγματικής δημιουργίας του ανθρώπου. Ανήμπορος, φαινομενικά, ο άνθρωπος, καλείται να υποκύψει... απομακρυσμένος από το φυσικό του περιβάλλον όπου αντλούσε δύναμη, χαρά και ζωή. Αφού αποξενώθηκε από το φυσικό του χώρο, βρίσκεται τώρα έρμαιο στις διαθέσεις των αρπακτικών, σχετικά ανήμπορος και απασφαλισμένος. Πιστεύουμε πρόσκαιρα...

Δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε, σε αυτό το σημείο, το παράδειγμα της Φολεγάνδρου, όπου σήμερα οι κάτοικοι της εξαρτώνται απόλυτα από το τουρισμό και το κράτος. *«Στο μικρό βραχώδες κυκλαδίτικο νησί, είχε αναπτυχθεί ένα αγροδιατροφικό σύστημα αυτάρκειας που λειτούργησε μέχρι τον 19ο αιώνα. Διάσπαρτα αγροτόσπιτα σε όλο το νησί (αποκαλούμενα «Θεμονιές») είχαν δημιουργήσει παντού με «ξερολιθιές» πεζούλες και παρτέρια για φύτεμα. Φυτεύονταν όλα τα λαχανικά-ζαρζαβατικά, όσπρια και οπωροφόρα, ώστε να επαρκούν για κάθε πολυμελή οικογένεια. Επίσης, σιτάρι που αλωνίζανε στο αλώνι με μουλάρι και γαϊδούρι, που φουρνίζανε το ψωμί στον ξυλόφουρνο του σπιτιού. Από το αμπέλι της οικογένειας στο αντίστοιχο*

πεζούλων και στα ρήγματα των βράχων, εξασφάλιζαν λάδι και σαπούνι, πατώντας τη σοδειά στον «κύλιντρα», όπως έλεγαν το ελαιοτριβείο. Μέσα στο αγροτόσπιτο υπήρχε πλύστρα και κελάρι με πιθάρια για αποθήκευση, κονσερβοποίηση, πάστωμα και τουρσιά, καθώς και τα απαραίτητα σκεύη και εργαλεία του νοικοκυριού, και πάντα ο αργαλειός για τα ρούχα και τα σκεπάσματα από το κουρεμένο μαλλί των ζώων. Έξω από το σπίτι υπήρχε πάντα το «λεμονόσπιτο» που προφύλαγε από τον άγριο αέρα του Αιγαίου την ευαίσθητη λεμονιά, δείγμα σπουδαίου πολιτισμού. Πιο πέρα από το σπίτι υπήρχε το μικρό μελισσοκομείο με τα κυκλαδίτικης τεχνοτροπίας μελισσόσπιτα-κοφίνια. Επίσης, ο περιστερώνας, το κοτέτσι και προφανώς ο στάβλος όλων των ζωντανών: κουνελιών, προβάτων, κατσικιών, γουρουνιών και μερικές φορές και βοδιών. Στο κέντρο όλων αυτών ένα μηχανικό σύστημα συλλογής βροχόνερων από όλα τα πεζούλια του κτήματος σε μια μεγάλη δεξαμενή για πότισμα, καθώς και σε κατάλληλο μέρος το πηγάδι για το πόσιμο νερό. Σήμερα ο μόνιμος πληθυσμός του νησιού έκτασης 32 τ.χλμ. είναι κάτω από 800 κάτοικοι και ζουν περισσότερο από τον τουρισμό, ενώ τότε, σε δυσκολότερες συνθήκες μπορούσαν και ζούσαν γύρω στους 5.000» (Παναγιώτης Πενταρίτσας, Η Επανάσταση της Αυτάρκειας). Σήμερα, λοιπόν, η Φολέγανδρος και η κάθε Φολέγανδρος με το 1/6 του πληθυσμού που έτρεφε παλαιότερα, δεν μπορεί να επιβιώσει εάν δεν έρθει η απομακρυσμένη βοήθεια. Αυτοπαραγωγή και αυτάρκεια καμμία, οπότε απόλυτη εξάρτηση από τους έξω. Αυτή η εξέλιξη συναντάται σε όλα σχεδόν τα νησιά και στο μέγιστο χώρο της ηπειρωτικής υπαίθρου.

Είναι το αποτέλεσμα χρόνιων συστημικών προσπαθειών να δημιουργήσουν συγκεκριμένα μοντέλα εργασίας, αγροδιατροφής, υγείας, περίθαλψης που καθορίζουν τις τύχες μας (ατυχίες δηλαδή) και που ταυτόχρονα μας «επιβάλλουν» έμμεσα ή άμεσα να αντιληφθούμε όλο και πιο καθαρά, ότι λύση καμμία δεν υπάρχει ούτε από συστημικούς, ούτε από αντισυστημικούς εξουσιαστικούς σχηματισμούς αριστερής προέλευσης. Το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι απολύτως δομικό και ανατροφοδοτούμενο και με προτεινόμενες λύσεις τέτοιας προσέγγισης, ώστε να μην πειραχθεί το οικοδόμημα και το status quo. Πραγματική αξία δεν έχει το πόσα αλλά το πώς. Δεν θέλουμε, ούτε τα ψίχουλα, ούτε όμως και τα απλόχερα τσουβάλια μιας μεταχρονολογημένης επιταγής που να μας θυμίζει τις δεκαετίες μιας μισθωτής σκλαβιάς. Τα πολλά δεν μας γλυκαίνουν και τα λίγα μας ξυνίζουν.

ριό υπήρχε ο πρακτικός γιατρός και η μαμή ως μέρη μιας αυτοδιαχείρισης των κοινοτικών υποθέσεων. Εάν, τώρα, για τους περισσότερους οι σαμάνοι, οι πρακτικοί και οι μαίες αποτελούν επικίνδυνες και αναχρονιστικές παρουσίες που η πρόοδος του ανθρώπου τις ξεπέρασε, να επισημάνουμε απλά το εξής: τα πάντα έχουν το τίμημά τους και αυτό μεταφράζεται με την απώλεια της ελευθερίας ή μορφών της έστω, για χάριν της τεχνοεπιστήμης, που αυξάνει μεν την διάρκεια της ζωής, αλλά με συνθήκες επιβίωσης -και όχι ουσιαστικής ζωής-διαβίωσης- για όλο και μεγαλύτερα κομμάτια του πληθυσμού. Έτσι, ουσιαστικά μπορούμε να μιλήσουμε για

συνθήκες εγκλεισμού μέσα στις πόλεις, όπου η οικονομική στενότητα αποτρέπει τις συχνές αποδράσεις από αυτή ή είναι προνόμιο όλο και λιγότερων ανθρώπων. Γιατί μπορεί στον ελλαδικό χώρο, σήμερα, επίσημα να εμφανίζονται βελτιωμένοι δείκτες υγείας σε σχέση με προηγούμενες δεκαετίες (αν και αυτό αμφισβητείται, αλλά μπορεί να εξεταστεί σε κάποιο άλλο σημείωμα), όμως σε αυτούς δεν υπολογίζεται η ποιότητα συνθηκών διαβίωσης, αλλά η ποσοτικοποίησή τους όσον αφορά την πρόσβαση σε καταναλωτικά αγαθά ή υπηρεσίες.

Στις τελευταίες κυβερνητικές αναφορές για το νομοσχέδιο της κοινωνικής ασφάλισης, δίδεται έμφαση στο ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στα βασικά αγαθά του συστήματος περίθαλψης, μέσω της καθιέρωσης της εθνικής σύνταξης. Όμως, σύμφωνα με την επικρατούσα λογική, η προσφορά αυτών των βασικών αγαθών και υπηρεσιών δεν μπορεί να εξασφαλίσει σε όλον τον πληθυσμό αυτά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που διατείνονταν ότι διέθεταν τις τελευταίες δεκαετίες και προσφέρονταν στους πολίτες. Ό,τι έδωσαν-έδωσαν, αφού προπαγάνδισαν, όλα αυτά τα χρόνια, τα οφέλη της «Προόδου» έχοντας καταστρέψει το μεγαλείο της απλότητας και της πραγματικής δημιουργίας του ανθρώπου. Ανήμπορος, φαινομενικά, ο άνθρωπος, καλείται να υποκύψει... απομακρυσμένος από το φυσικό του περιβάλλον όπου αντλούσε δύναμη, χαρά και ζωή. Αφού αποξενώθηκε από το φυσικό του χώρο, βρίσκεται τώρα έρμαιο στις διαθέσεις των αρπακτικών, σχετικά ανήμπορος και απασφαλισμένος. Πιστεύουμε πρόσκαιρα...

Δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε, σε αυτό το σημείο, το παράδειγμα της Φολεγάνδρου, όπου σήμερα οι κάτοικοι της εξαρτώνται απόλυτα από το τουρισμό και το κράτος. *«Στο μικρό βραχώδες κυκλαδίτικο νησί, είχε αναπτυχθεί ένα αγροδιατροφικό σύστημα αυτάρκειας που λειτούργησε μέχρι τον 19ο αιώνα. Διάσπαρτα αγροτόσπιτα σε όλο το νησί (αποκαλούμενα «Θεμονιές») είχαν δημιουργήσει παντού με «ξερολιθιές» πεζούλες και παρτέρια για φύτεμα. Φυτεύονταν όλα τα λαχανικά-ζαρζαβατικά, όσπρια και οπωροφόρα, ώστε να επαρκούν για κάθε πολυμελή οικογένεια. Επίσης, σιτάρι που αλωνίζανε στο αλώνι με μουλάρι και γαϊδούρι, που φουρνίζανε το ψωμί στον ξυλόφουρνο του σπιτιού. Από το αμπέλι της οικογένειας στο αντίστοιχο μικρό πατητήρι της έβγαινε το απαραίτητο κρασί, πετιμέζι και ξύδι. Από τις ελιές που φύτευαν στα όρια των πεζούλων και στα ρήγματα των βράχων, εξασφάλιζαν λάδι και σαπούνι, πατώντας τη σοδειά στον «κύλιντρα», όπως έλεγαν το ελαιοτριβείο. Μέσα στο αγροτόσπιτο υπήρχε πλύστρα και κελάρι με πιθάρια για αποθήκευση, κονσερβοποίηση, πάστωμα και τουρσιά, καθώς και τα απαραίτητα σκεύη και εργαλεία του νοικοκυριού, και πάντα ο αργαλειός για τα ρούχα και τα σκεπάσματα από το κουρεμένο μαλλί των ζώων. Έξω από το σπίτι υπήρχε πάντα το «λεμονόσπιτο» που προφύλαγε από τον άγριο αέρα του Αιγαίου την ευαίσθητη λεμονιά, δείγμα σπουδαίου πολιτισμού. Πιο πέρα από το σπίτι υπήρχε το μικρό μελισσοκομείο με τα κυκλαδίτικης τεχνοτροπίας μελισσόσπιτα-κοφίνια. Επίσης, ο περιστερώνας, το κοτέτσι και προφανώς ο στάβλος όλων των ζωντανών: κουνελιών, προβάτων, κατσικιών, γουρουνιών και μερικές φορές και βοδιών. Στο κέντρο όλων αυτών ένα μηχανικό σύστημα συλλογής βροχόνερων από όλα τα πεζούλια του κτήματος σε μια μεγάλη δεξαμενή για πότισμα, καθώς και σε κατάλληλο μέρος το πηγάδι για το πόσιμο νερό. Σήμερα ο μόνιμος πληθυσμός του νησιού έκτασης 32 τ.χλμ. είναι κάτω από 800 κάτοικοι και ζουν περισσότερο από τον τουρισμό, ενώ τότε, σε δυσκολότερες συνθήκες μπορούσαν και ζούσαν γύρω στους 5.000» (Παναγιώτης Πενταρίτσας, Η Επανάσταση της Αυτάρκειας).* Σήμερα, λοιπόν, η Φολέγανδρος και η κάθε Φολέγανδρος με το 1/6 του πληθυσμού που έτρεφε παλαιότερα, δεν μπορεί να επιβιώσει εάν δεν έρθει η απομακρυσμένη βοήθεια. Αυτοπαραγωγή και αυτάρκεια καμμία, οπότε απόλυτη εξάρτηση από τους έξω. Αυτή η εξέλιξη συναντάται σε όλα σχεδόν τα νησιά και στο μέγιστο χώρο της ηπειρωτικής υπαίθρου.

Είναι το αποτέλεσμα χρόνιων συστημικών προσπαθειών να δημιουργήσουν συγκεκριμένα μοντέλα εργασίας, αγροδιατροφής, υγείας, περίθαλψης που καθορίζουν τις τύχες μας (ατυχίες δηλαδή) και που ταυτόχρονα μας «επιβάλλουν» έμμεσα ή άμεσα να αντιληφθούμε όλο και πιο καθαρά, ότι λύση καμμία δεν υπάρχει ούτε από συστημικούς, ούτε από αντισυστημικούς εξουσιαστικούς σχηματισμούς αριστερής προέλευσης. Το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι απολύτως δομικό και ανατροφοδοτούμενο και με προτεινόμενες λύσεις τέτοιας προσέγγισης, ώστε να μην πειραχθεί το οικοδόμημα και το status quo. Πραγματική αξία δεν έχει το πόσα αλλά το πώς. Δεν θέλουμε, ούτε τα ψίχουλα, ούτε όμως και τα απλόχερα τσουβάλια μιας μεταχρονολογημένης επιταγής που να μας θυμίζει τις δεκαετίες μιας μισθωτής σκλαβιάς. Τα πολλά δεν μας γλυκαίνουν και τα λίγα μας ξυνίζουν...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΝΑΡΧΙΚΗ

συνθήκες εγκλεισμού μέσα στις πόλεις, όπου η οικονομική στενότητα αποτρέπει τις συχνές αποδράσεις από αυτή ή είναι προνόμιο όλο και λιγότερων ανθρώπων. Γιατί μπορεί στον ελλαδικό χώρο, σήμερα, επίσημα να εμφανίζονται βελτιωμένοι δείκτες υγείας σε σχέση με προηγούμενες δεκαετίες (αν και αυτό αμφισβητείται, αλλά μπορεί να εξεταστεί σε κάποιο άλλο σημείωμα), όμως σε αυτούς δεν υπολογίζεται η ποιότητα συνθηκών διαβίωσης, αλλά η ποσοτικοποίησή τους όσον αφορά την πρόσβαση σε καταναλωτικά αγαθά ή υπηρεσίες.

Στις τελευταίες κυβερνητικές αναφορές για το νομοσχέδιο της κοινωνικής ασφάλισης, δίδεται έμφαση στο ότι όλοι οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση στα βασικά αγαθά του συστήματος περίθαλψης, μέσω της καθιέρωσης της εθνικής σύνταξης. Όμως, σύμφωνα με την επικρατούσα λογική, η προσφορά αυτών των βασικών αγαθών και υπηρεσιών δεν μπορεί να εξασφαλίσει σε ρα...

Δεν μπορούμε να μην αναφέρουμε, σε αυτό το σημείο, το παράδειγμα της Φολεγάνδρου, όπου σήμερα οι κάτοικοι της εξαρτώνται απόλυτα από το τουρισμό και το κράτος. «*Στο μικρό βραχώδες κυκλαδίτικο νησί, είχε αναπτυχθεί ένα αγροδιατροφικό σύστημα αυτάρκειας που λειτούργησε μέχρι τον 19ο αιώνα. Διάσπαρτα αγροτόσπιτα σε όλο το νησί (αποκαλούμενα «Θεμονιές») είχαν δημιουργήσει παντού με «ξερολιθιές» πεζούλες και παρτέρια για φύτεμα. Φυτεύονταν όλα τα λαχανικά-ζαρζαβατικά, όσπρια και οπωροφόρα, ώστε να επαρκούν για κάθε πολυμελή οικογένεια. Επίσης, σιτάρι που αλωνίζανε στο αλώνι με μουλάρι και γαϊδούρι, που φουρνίζανε το ψωμί στον ξυλόφουρνο του σπιτιού. Από το αμπέλι της οικογένειας στο αντίστοιχο μικρό πατητήρι της έβγαινε το απαραίτητο κρασί, πετιμέζι και ξύδι. Από τις ελιές που φύτευαν στα όρια των*

Αυτή η εξέλιξη συναντάται σε όλα σχεδόν τα νησιά και στο μέγιστο χώρο της ηπειρωτικής υπαίθρου.

Είναι το αποτέλεσμα χρόνιων συστημικών προσπαθειών να δημιουργήσουν συγκεκριμένα μοντέλα εργασίας, αγροδιατροφής, υγείας, περίθαλψης που καθορίζουν τις τύχες μας (ατυχίες δηλαδή) και που ταυτόχρονα μας «επιβάλλουν» έμμεσα ή άμεσα να αντιληφθούμε όλο και πιο καθαρά, ότι λύση καμμία δεν υπάρχει ούτε από συστημικούς, ούτε από αντισυστημικούς εξουσιαστικούς σχηματισμούς αριστερής προέλευσης. Το πρόβλημα της κοινωνικής ασφάλισης είναι απολύτως δομικό και ανατροφοδοτούμενο και με προτεινόμενες λύσεις τέτοιας προσέγγισης, ώστε να μην πειραχθεί το οικοδόμημα και το status quo. Πραγματική αξία δεν έχει το πόσα αλλά το πώς. Δεν θέλουμε, ούτε τα ψίχουλα, ούτε όμως και τα απλόχερα τσουβάλια μιας μεταχρονολογημένης επιταγής που να μας θυμίζει τις δεκαετίες μιας μισθωτής σκλαβιάς. Τα πολλά δεν μας γλυκαίνουν και τα λίγα μας ξυνίζουν...

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

Για τον αδελφό μας Αναρχικό Γρηγόρη Θωμόπουλο που «έφυγε»...

εφημερίδας Διαδρομή Ελευθερίας, ενώ επίσης συμμετέχει με πλήθος κειμένων, σχολίων και ειδήσεων στην ιστοσελίδα Anarchypress, που δημιουργείται τον Σεπτέμβριο του 2009.

Αν και μπορεί να φαντάζει περιττό, θα αναφέρουμε, επίσης, την έκδοση πλήθους αναρχικών αφισών, προκηρύξεων, την συμμετοχή σε εκδηλώσεις, πολύμορφες παρεμβάσεις ενάντια στα ναρκωτικά και κάθε είδους εξάρτηση, αντιεκλογικές εκδηλώσεις, την συμμετοχή του σε πλήθος διαδηλώσεων, είτε αντιπολεμικών, είτε σε σχέση με εργασιακά ζητήματα κ.ο.κ.

Ο Γρηγόρης πάλεψε για την διάδοση των αναρχικών απόψεων και πρακτικών και συνέβαλε στους κοινωνικούς αγώνες με ένα ιδιαίτερο ήθος, συνέπεια και σταθερότητα και με ιδιαίτερη αποφασιστικότητα.

Ήταν «εκεί» ανυποχώρητα, όταν οι «καιροί» δυσκόλεψαν, όταν οι απουσίες, ή οι «σιωπές» πλήθαιναν, όταν οι «παράγοντες» και οι «παραγοντίσκοι» του «χώρου» εξαργύρωναν με κάθε τρόπο τα κινηματικά τους «ένσημα» ή «παράσημα».

Όταν όλο και περισσότεροι συνέπλεαν με τις κινηματικές επιταγές και βάδιζαν με κάθε επίγνωση στον καφενειακό εναλλακτισμό, όταν οι περισσότεροι έγλειφαν εκεί όπου προηγουμένως έφτυναν ή προσκυνούσαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τους σταλινοθρεμένους δερβεναγάδες του «χώρου» στην Θεσσαλονίκη. Ο Γρηγόρης με τους τελευταίους συγκρούστηκε πρώτα απ' όλα, γιατί δεν έκανε εκπτώσεις στις απόψεις του. Δεν μπόρεσαν να τον λυγίσουν, όπως

«Ζωή είναι να σηκώνεις γεφύρια

εκμετάλλευση της κοινωνίας από το

«Ζωή είναι να σηκώνεις γεφύρια πάνω από ποτάμια που θα στερέψουν»

Δύο ημέρες πριν την αλλαγή του χρόνου, στις 30 Δεκεμβρίου, ο αναρχικός Γρηγόρης Θωμόπουλος «έφυγε» από κοντά μας σε ηλικία 38 ετών από ανακοπή καρδιάς, ενώ βρισκόταν στο Βελιγράδι (όπου και θα αποτεφρωθεί η σωρός του, την Πέμπτη 7 Ιανουαρίου, σύμφωνα με την εκφρασμένη θέλησή του).

ιδέες και πρακτικές, ενώ συμμετέχουν καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας του '90 στις μαθητικές καταλήψεις, που δεν λένε να κοπάσουν.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα και ενώ ο κοινωνικός αντίκτυπος της συγκυβέρνησης του ενιαίου τότε ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ της Αριστεράς (όπου συμμετείχε και το ΚΚΕ) με την ΝΔ ήταν νωπή, πλήθος αναρχικών ομάδων και συλλογικοτήτων εμφανίζο-

εκμετάλλευση της κοινωνίας από το κράτος.

Στις 15 Ιανουαρίου 1999 πραγματοποιείται και στην Θεσσαλονίκη μαθητικό συλλαλητήριο, κατά την διάρκεια του οποίου διαδηλωτές επιτίθενται σε τράπεζες, δικαστήρια, γραφεία βουλευτών και δημοσιογράφους. Στις 28 Ιανουαρίου ο αναρχικός Γρηγόρης Θωμόπουλος «αναγνωρίζεται» από αστυνομικό, ως ο «δράστης» της επίθεσης με βόμβα μολότωφ στο Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης. Στις 23 Απρίλη του 2001 το δικαστήριο τον απαλλάσσει από της κατηγορίες, αλλά ασκείται έφεση κατά

εφημερίδας Διαδρομή Ελευθερίας, ενώ επίσης συμμετέχει με πλήθος κειμένων, σχολίων και ειδήσεων στην ιστοσελίδα Anarchypress, που δημιουργείται τον Σεπτέμβριο του 2009.

Αν και μπορεί να φαντάζει περιττό, θα αναφέρουμε, επίσης, την έκδοση πλήθους αναρχικών αφισών, προκηρύξεων, την συμμετοχή σε εκδηλώσεις, πολύμορφες παρεμβάσεις ενάντια στα ναρκωτικά και κάθε είδους εξάρτηση, αντιεκλογικές εκδηλώσεις, την συμμετοχή του σε πλήθος διαδηλώσεων, είτε αντιπολεμικών, είτε σε σχέση με εργασιακά ζητήματα κ.ο.κ.

Ο Γρηγόρης πάλεψε για την διάδοση των αναρχικών απόψεων και πρακτικών και συνέβαλε στους κοινωνικούς αγώνες με ένα ιδιαίτερο ήθος, συνέπεια και σταθερότητα και με ιδιαίτερη αποφασιστικότητα.

Ήταν «εκεί» ανυποχώρητα, όταν οι «καιροί» δυσκόλεψαν, όταν οι απουσίες, ή οι «σιωπές» πλήθαιναν, όταν οι «παράγοντες» και οι «παραγοντίσκοι» του «χώρου» εξαργύρωναν με κάθε τρόπο τα κινηματικά τους «ένσημα» ή «παράσημα». Όταν όλο και περισσότεροι συνέπλεαν με τις κινηματικές επιταγές και βάδιζαν με κάθε επίγνωση στον καφενειακό εναλλακτισμό, όταν οι περισσότεροι έγλειψαν εκεί όπου προηγουμένως έφτυναν ή προσκυνούσαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τους σταλινοθρεμένους δερβεναγάδες του «χώρου» στην Θεσσαλονίκη. Ο Γρηγόρης με τους τελευταίους συγκρούστηκε πρώτα απ' όλα, γιατί δεν έκανε εκπτώσεις στις απόψεις του. Δεν μπόρεσαν να τον λυγίσουν, όπως άλλωστε και άλλους αναρχικούς, παρ' ότι φάνταζε «μοναχική» και «άνιση» αυτή η σύγκρουση.

Ο Γρηγόρης δεν ήταν επαναστάτης, ήταν αναρχικός. Δεν πάλεψε για την αποθέωση κανενός κινήματος, καμμιάς αριστεράς, αλλά αγωνίστηκε με πάθος για την αναρχία. Κάποιες φορές χαρακτηρίστηκε «δύσκολη» προσωπικότητα, αλλά, ίσως και να ήταν, όταν θεωρούσε ο ίδιος ότι αυτό ήταν αναγκαίο. Όσοι ψάχνουν για αγιογραφίες και χάρτινους ήρωες δεν πρόκειται να τις βρουν σε αυ-

«Ζωή είναι να σηκώνεις γεφύρια πάνω από ποτάμια που θα στερέψουν»

Δύο ημέρες πριν την αλλαγή του χρόνου, στις 30 Δεκεμβρίου, ο αναρχικός Γρηγόρης Θωμόπουλος «έφυγε» από κοντά μας σε ηλικία 38 ετών από ανακοπή καρδιάς, ενώ βρισκόταν στο Βελιγράδι (όπου και θα αποτεφρωθεί η σωρός του, την Πέμπτη 7 Ιανουαρίου, σύμφωνα με την εκφρασμένη θέλησή του).

Ο Γρηγόρης, ήδη, από τα μαθητικά του χρόνια και ενώ είναι μόλις 15 ετών συμμετέχει το 1992 στην Θεσσαλονίκη, για μερικούς μήνες στο **Ράδιο Κιβωτός**, εγχείρημα που «φιλοξενούσε» αναρχικές και αντιεξουσιαστικές απόψεις, καθώς και οικολογικές, εναλλακτικές και αριστερίστικες.

Την ίδια «στιγμή» η βοή από τα εξεγερτικά γεγονότα, που ξεσπούν σε ολόκληρο τον ελλαδικό χώρο τον Ιανουάριο του 1991, με αφορμή την δολοφονία του καθηγητή Τεμπονέρα σε κατειλημμένο σχολείο στην Πάτρα, δεν λέει να σιγάσει. Χιλιάδες νέοι, αποστρεφόμενοι τις κομματικές νεολαίες, την αριστερά, κομμουνιστική ή μη, έλκονται από τις αναρχικές ιδέες και πρακτικές, ενώ συμμετέχουν καθ' όλη την διάρκεια της δεκαετίας του '90 στις μαθητικές καταλήψεις, που δεν λένε να κοπάσουν.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα και ενώ ο κοινωνικός αντίκτυπος της συγκυβέρνησης του ενιαίου τότε ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ της Αριστεράς (όπου συμμετείχε και το ΚΚΕ) με την ΝΔ ήταν νωπή, πλήθος αναρχικών ομάδων και συλλογικοτήτων εμφανίζονται φωτίζοντας την δεκαετία του '90 σαν ένας λαμπερός γαλαξίας.

Ο Γρηγόρης Θωμόπουλος στα τέλη του 1996 συμμετέχει στο **ΑΝΕΛΕΓΚΤΟ** μια μηνιαία έκδοση των αναρχικών ομάδων «Ανταρσία», «Sub Rosa» και «Πρόκληση σε Στάση» και στη συνέχεια στο ομώνυμο έντυπο που ήδη έβγαινε από την αναρχική ομάδα **ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΤΑΣΗ**. Εν τω μεταξύ, μόλις τελειώνει το Λύκειο ξεκινά φοιτητικές σπουδές στο Βιολογικό, αλλά παρ' όλα αυτά σταματά σύντομα να σπουδάζει και αρχίζει να εργάζεται.

Το 1998 συμμετέχει στους **Αναρχικούς ενάντια στις ληστείες του κράτους και του κεφαλαίου**, που εκδίδουν την μπροσούρα **Για την φοροληστρική εκμετάλλευση της κοινωνίας από το κράτος**.

Στις 15 Ιανουαρίου 1999 πραγματοποιείται και στην Θεσσαλονίκη μαθητικό συλλαλητήριο, κατά την διάρκεια του οποίου διαδηλωτές επιτίθενται σε τράπεζες, δικαστήρια, γραφεία βουλευτών και δημοσιογράφους. Στις 28 Ιανουαρίου ο αναρχικός Γρηγόρης Θωμόπουλος «αναγνωρίζεται» από αστυνομικό, ως ο «δράστης» της επίθεσης με βόμβα μολότωφ στο Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης. Στις 23 Απρίλη του 2001 το δικαστήριο τον απαλλάσσει από της κατηγορίες, αλλά ασκείται έφεση κατά της αποφάσεως από τον εισαγγελέα, η εκδίκαση της οποίας έχει επίσης απαλλακτικό αποτέλεσμα.

Το Σεπτέμβριο του 1999, ο Γρηγόρης πρωτοστατεί στην δημιουργία της αναρχικής έκδοσης **ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ**, που τελικά σταματά μετά την έκδοση και του έβδομου και τελευταίου τεύχους τον Οκτώβριο του 2002, ενώ ήδη από το 2000 συμβάλλει, επίσης, στην δημιουργία της **Αναρχικής Αρχειοθήκης Θεσσαλονίκης**, η λειτουργία της οποίας, λίγο μετά, θα ήταν ανέφικτη χωρίς την δική του συμβολή.

Το 2002 ο **Αναρχικός Πυρήνας Ξανά στους Δρόμους** συμμετέχει πλέον στην έκδοση της **Πανελλαδικής Αναρχικής** κοτητα.

Ήταν «εκεί» ανυποχώρητα, όταν οι «καιροί» δυσκόλεψαν, όταν οι απουσίες, ή οι «σιωπές» πλήθαιναν, όταν οι «παράγοντες» και οι «παραγοντίσκοι» του «χώρου» εξαργύρωναν με κάθε τρόπο τα κινηματικά τους «ένσημα» ή «παράσημα».

Όταν όλο και περισσότεροι συνέπλεαν με τις κινηματικές επιταγές και βάδιζαν με κάθε επίγνωση στον καφενειακό εναλλακτισμό, όταν οι περισσότεροι έγλειφαν εκεί όπου προηγουμένως έφτυναν ή προσκυνούσαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τους σταλινοθρεμένους δερβεναγάδες του «χώρου» στην Θεσσαλονίκη. Ο Γρηγόρης με τους τελευταίους συγκρούστηκε πρώτα απ' όλα, γιατί δεν έκανε εκπτώσεις στις απόψεις του. Δεν μπόρεσαν να τον λυγίσουν, όπως άλλωστε και άλλους αναρχικούς, παρ' ότι φάνταζε «μοναχική» και «άνιση» αυτή η σύγκρουση.

Ο Γρηγόρης δεν ήταν επαναστάτης, ήταν αναρχικός. Δεν πάλεψε για την αποθέωση κανενός κινήματος, καμμιάς αριστεράς, αλλά αγωνίστηκε με πάθος για την αναρχία. Κάποιες φορές χαρακτηρίστηκε «δύσκολη» προσωπικότητα, αλλά, ίσως και να ήταν, όταν θεωρούσε ο ίδιος ότι αυτό ήταν αναγκαίο. Όσοι ψάχνουν για αγιογραφίες και χάρτινους ήρωες δεν πρόκειται να τις βρουν σε αυτές τις λιγοστές αράδες. Οι ουσιώδεις «απαντήσεις» στις ακόμη πιο δύσκολες ημέρες που έρχονται, θα παραμείνουν απλησίαστες για όσους ψάχνουν έτοιμες και ανώδυνες «λύσεις». Και οι κυρίαρχοι θα φαντάζουν άτρωτοι, ανίκητοι, αιώνιοι και αδιατάρακτοι, όσο παραχωρούμε έστω και μια σπιθαμή απ' όσα πιστεύουμε, όσο στηρίζεται η κάθε δυνατότητά τους να διαιωνίζουν την εξουσία τους.

Δεν πενθούμε, λοιπόν, την «απουσία» του αδελφού μας, αλλά η θέλησή μας δυναμώνει ακόμη περισσότερο, όπως θα περίμενε και εκείνος από εμάς.

Προχωρούμε!
5 Ιανουαρίου 2016
Αναρχική Αρχειοθήκη

Επί του Απόντος
Στη μνήμη του Γρηγόρη

Από τι πεθαίνουν οι άνθρωποι;
Ποιες μέρες είναι οι καλύτερές τους;
Από τί ζουν οι άνθρωποι;
Πότε αγαπούν και κοιτάνε τη μέρα με μάτια ανοιχτά;

Οι γιορτές που καθυστερούν,
Οι αναμνήσεις που ακούγονται από τα βάθη
Μιας ανείπωτης στιγμής,
Εκείνες οι ηχηρές εικόνες
Που σκεπάζουν τη λεπτομέρεια.

Εγώ θα κρατήσω εκείνο το κόκκινο μπρύκι,
Ελπίζω να βρεθεί.
Εσύ να κρατήσεις την κεραία του ιντερνέτ
Ή το γκαζάκι του καφέ
Ή τα φακελάκια του τσαγιού.
Τη φωτογραφία στο μπάνιο;
Λες να την ξεχάσουμε εκεί;
Για να αναρωτηθεί κάποιος κάποτε
Για το όνομά του.

Για ποιο λόγο γράφτηκε σε τοίχο;
Ποιος να θυμάται;
Έχει σημασία το γιατί και το ποιος;
Πάντα θα έχει.

Οι απουσίες εμφανίζονται εκεί που δεν
τις παίρνεις
Στα σοβαρά.
Και κάνουν πολύ αισθητή την παρουσία
τους σαν πάταγος.
Όπως πέφτει ένα σώμα.
Όπως παρασύρεται μια νιφάδα χιονιού
Και μια στάχτη.
Αντίο λοιπόν,
Να μπορώ να το πω και να θυμάμαι
Ότι κάποτε υπήρξαμε όλοι.

Κι όταν θα 'σαι μια νιφάδα
Κι όταν θα' μαι μια χούφτα αλάτι.

Αναστασία-Γιάννης

Μηνιαία έκδοση των αναρχικών ομάδων "Ανταρσία" "Σαμποτάζ" "Πρόκληση σε Στάση"

Ανέλεγκτο

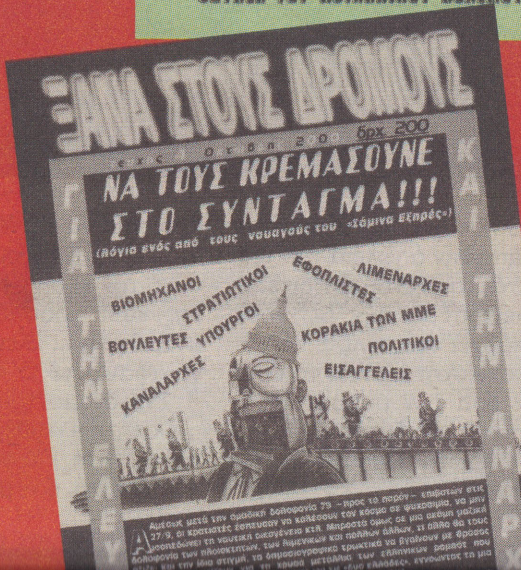
Τεύχος 4ο - Δεκέμβρης '96, Θεσσαλονίκη
Τ.Θ. 50302 - Τ.Κ. 54013

Η ΚΡΑΤΙΚΗ ΛΗΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΕΝΤΕΙΝΟΝΤΑΙ

ΟΞΥΝΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΩΡΑ!

ανοιχτά;

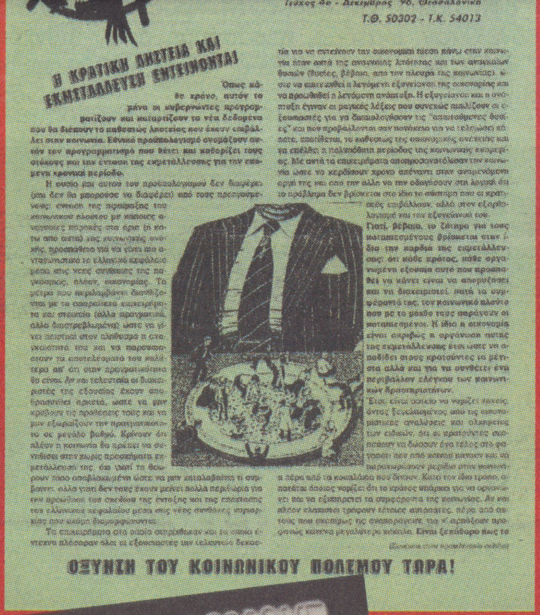
Οι γιορτές που καθυστερούν,
Οι αναμνήσεις που ακούγονται από τα βάθη
Μιας ανείπωτης στιγμής,
Εκείνες οι ηχηρές εικόνες
Που σκεπάζουν τη λεπτομέρεια.

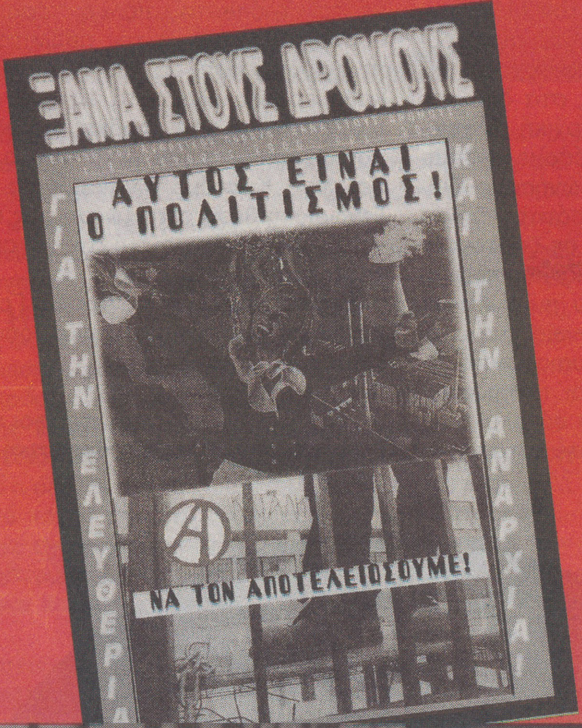
Εγώ θα κρατήσω εκείνο το κόκκινο μπρύκι,
Ελπίζω να βρεθεί.
Εσύ να κρατήσεις την κεραία του ιντερνέτ
Ή το γκαζάκι του καφέ
Ή τα φακελάκια του τσαγιού.
Τη φωτογραφία στο μπάνιο;
Λες να την ξεχάσουμε εκεί;
Για να αναρωτηθεί κάποιος κάποτε
Για το όνομά του.

Οι απουσίες εμφανίζονται εκεί που δεν
τις παίρνεις
Στα σοβαρά.
Και κάνουν πολύ αισθητή την παρουσία
τους σαν πάταγος.
Όπως πέφτει ένα σώμα.
Όπως παρασύρεται μια νιφάδα χιονιού
Και μια στάχτη.
Αντίο λοιπόν,
Να μπορώ να το πω και να θυμάμαι
Ότι κάποτε υπήρξαμε όλοι.

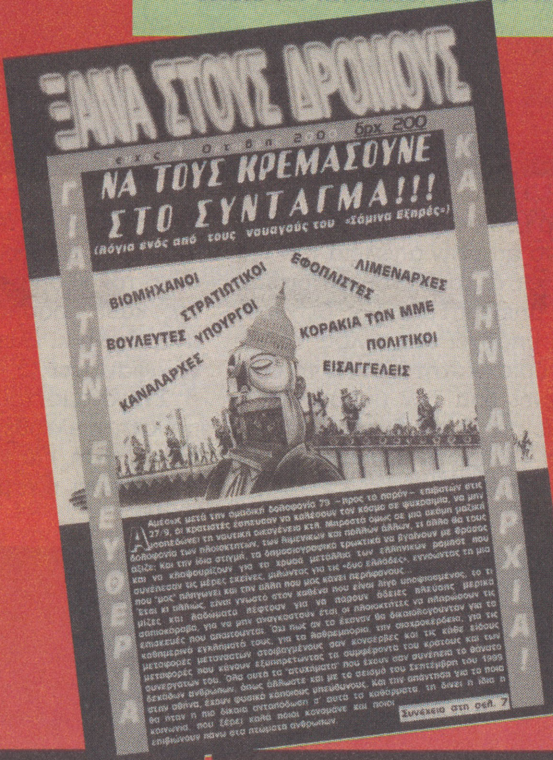
Κι όταν θα 'σαι μια νιφάδα
Κι όταν θα' μαι μια χούφτα αλάτι.

Αναστασία-Γιάννης

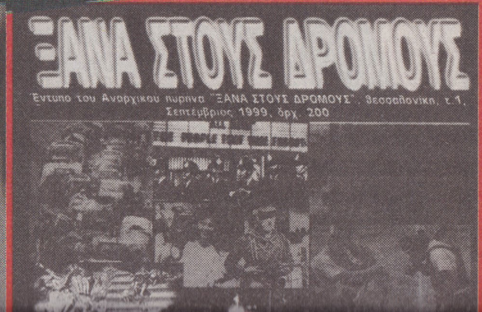

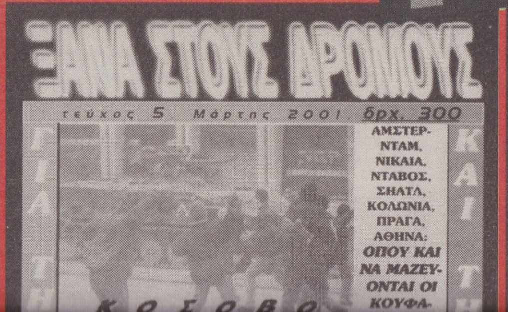

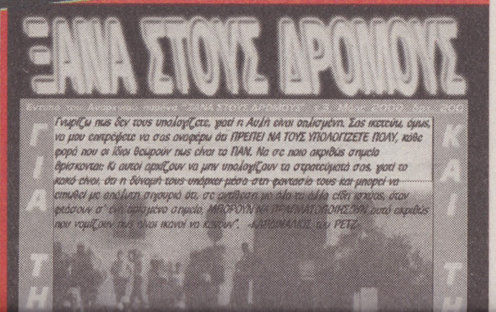

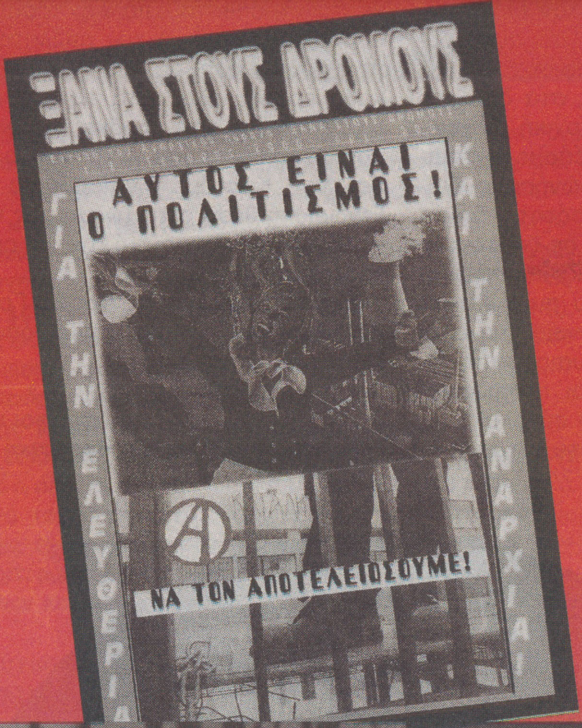

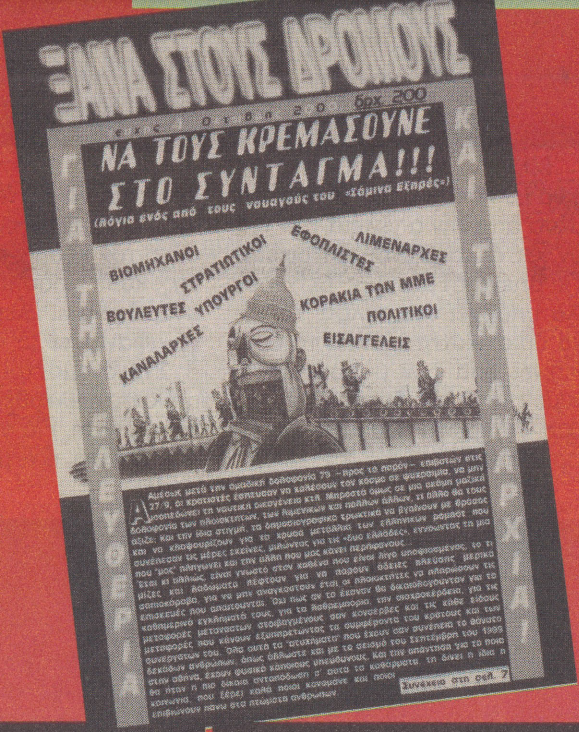

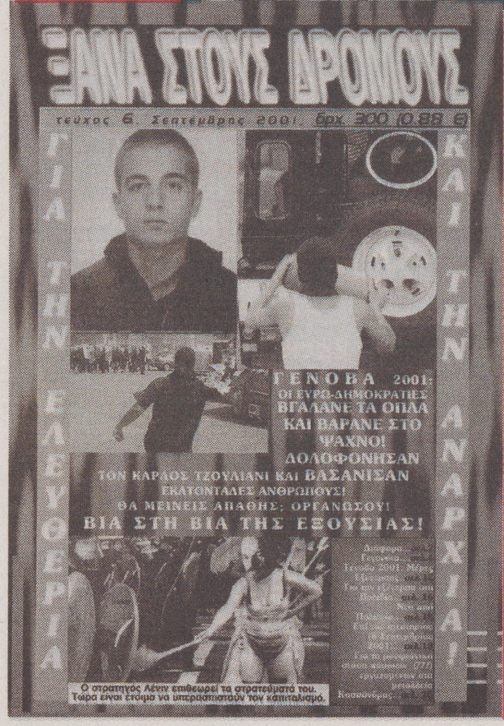

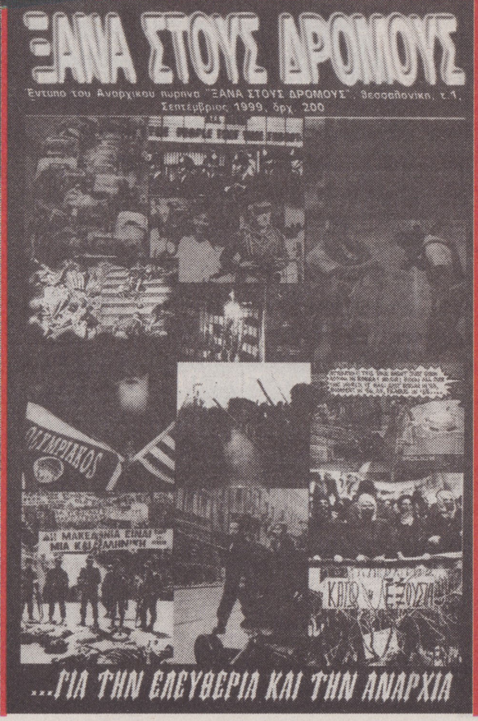

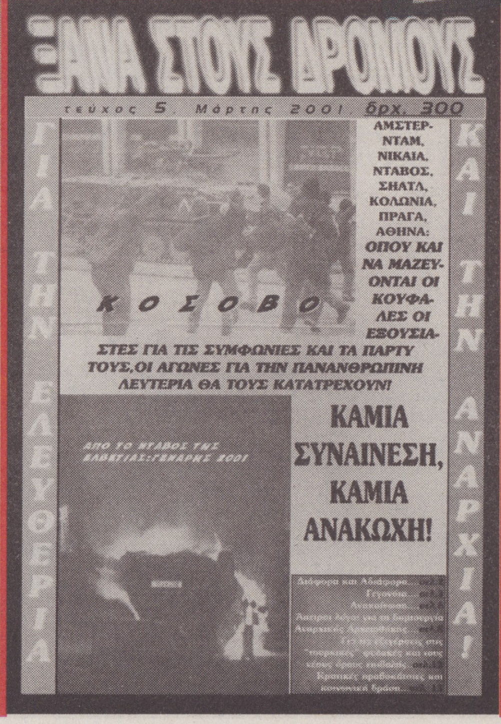

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ!
ΝΑ ΤΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙΩΣΟΥΜΕ!
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

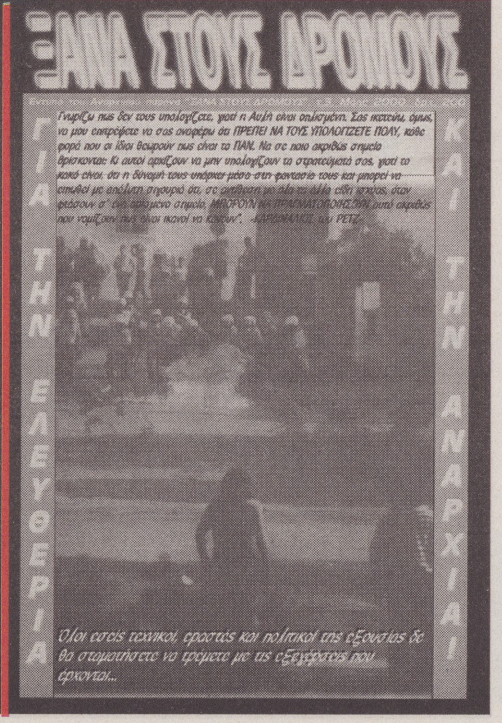

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
τεύχος 7. Οκτώβριος 2002. (1 ΕΥΡΩ)
Η "ΑΝΤΙ"-ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ ΔΕ Θ' ΑΝΑΚΟΨΕΙ ΤΙΣ ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΡΧΟΝΤΑΙ!
Απ' το Αφγανιστάν στην Παλαιστίνη και σ' ολόκληρο τον κόσμο, οι κοινωνίες δέχονται μια νέα επίθεση από τους εξουσιαστές. Αυτούς που ήταν και είναι οι μόνοι και αληθινοί τρομοκράτες...
Παλαιστίνιοι "τρομοκράτες"!!!
"Αθώος" Ισραηλινός φαντάρος!!!
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
δρχ 200
ΝΑ ΤΟΥΣ ΚΡΕΜΑΣΟΥΝΕ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ!!!
(λόγια ενός από τους ναυαγούς του «Σάμινα Εξπρές»)
ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΙ
ΕΦΟΠΛΙΣΤΕΣ
ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΚΟΡΑΚΙΑ ΤΩΝ ΜΜΕ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ
ΚΑΝΑΛΑΡΧΕΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΙΣ
Συνέχεια στη σελ. 7
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
τεύχος 6. Σεπτέμβριος 2001. δρχ. 300 (0.88 €)
ΓΕΝΟΒΑ 2001: ΟΙ ΕΥΡΩ-ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΣ ΒΓΑΛΑΝΕ ΤΑ ΟΠΛΑ ΚΑΙ ΒΑΡΑΝΕ ΣΤΟ ΨΑΧΝΟ!
ΔΟΛΟΦΟΝΗΣΑΝ ΤΟΝ ΚΑΡΛΟ ΤΖΟΥΛΙΑΝΙ ΚΑΙ ΒΑΣΑΝΙΣΑΝ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ!
ΘΑ ΜΕΙΝΕΙΣ ΑΠΑΘΗΣ; ΟΡΓΑΝΩΣΟΥ!
ΒΙΑ ΣΤΗ ΒΙΑ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ!
Ο στρατηγός Λέντι επιθεωρεί τα στρατεύματά του. Τώρα είναι έτοιμα να υπερασπιστούν τον καπιταλισμό.
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
Έντυπο του Αναρχικού πυρήνα "ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ", Θεσσαλονίκη, τ.1, Σεπτέμβριος 1999, δρχ. 200
...ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
τεύχος 5. Μάρτης 2001 δρχ. 300
ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ, ΝΙΚΑΙΑ, ΝΤΑΒΟΣ, ΣΗΑΤΛ, ΚΟΛΩΝΙΑ, ΠΡΑΓΑ, ΑΘΗΝΑ: ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΖΕΥΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΟΥΦΑΛΕΣ ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΤΥ ΤΟΥΣ, ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΘΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΤΡΕΧΟΥΝ!
ΚΟΣΟΒΟ
ΑΠΟ ΤΟ ΝΤΑΒΟΣ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ: ΓΕΝΑΡΗΣ 2001
ΚΑΜΙΑ ΣΥΝΑΙΝΕΣΗ, ΚΑΜΙΑ ΑΝΑΚΩΧΗ!
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

ΞΑΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ
Όλοι εσείς τεχνικοί, εργάτες και πολιτικοί της εξουσίας θα σταματήσετε να τρέμετε με τις εξεγέρσεις που έρχονται...
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΡΧΙΑ!

Εις το επανιδείν σύντροφε

Ο θάνατος είναι ο παγωμένος καθρέφτης της ζωής. Κι όσο κι αν δεν μπορούμε να πούμε τίποτε γι' αυτόν, θέλουμε να πούμε τα πάντα. Είτε προσπαθούμε να τον αποσιωπήσουμε είτε να τον πενθήσουμε, να τον τραγουδήσουμε, να εκφράσουμε την απώλεια, πάντα μας αφήνει εκτός, όσο είμαστε ζωντανοί. Βλέπουμε την όψη μας στον καθρέφτη προς το παρόν. Όταν, ωστόσο, περάσουμε από την άλλη, δεν θα μπορούμε τίποτε να πούμε.

Όταν, μάλιστα, είναι τόσο αναπάντεχο, τότε η πρώτη αντίδραση είναι το μούδιασμα. Όταν καταλαγιάζει, όμως, το ξάφνιασμα, έρχονται μυριάδες σκέψεις, πολλές φορές κι αντιφατικές μεταξύ τους. Εκείνο που τώρα πρέπει να σκεφτούμε είναι πώς τελειώνει κάτι.

Ο Heidegger, παρ' ότι φιλο-φασίστας, είχε δίκιο, όταν στοχάστηκε πάνω στην απώλεια και την εξαφάνιση. Έλεγε, λοιπόν, ότι η απουσία μάς βοηθάει να αντιληφθούμε την παρουσία.

Όσοι μένουμε κι όσοι θα έρθουν μετά,

Γι' αυτό, θα μιλήσουμε. Το θάνατο τον βιώνουμε μέσα από την απώλεια των άλλων νεκρών. Οι άλλοι, ξένοι και οικείοι, σύντροφοι κι απέναντί μας, μας δείχνουν πως για όλα υπάρχει ένα τέλος. Το τέλος έχει μια οριστικότητα, βάζει τα όριά μας και δείχνει όσα δεν μπορέσαμε ή δεν μπορούμε πια. Είναι δύσκολο να το αποδεχτούμε. Το πρώτο που κάνουμε είναι να το αρνηθούμε.

έχει αξία να διατηρήσουμε τη μνήμη ζωντανή. Το ξερίζωμα όσων πέρασαν από αυτό τον κόσμο, κάθε διαφορετικής φωνής, κάθε προσπάθειας για μια αληθινά ανθρώπινη κι ελεύθερη ζωή, επιδιώκεται να αφανιστεί.

Στο όνομα του πόνου, ξεριζώνεται κι η πίστη, η ελευθερία, η ανθρωπιά, οι αξίες, η μνήμη. Για να αποφύγουμε ό,τι δεν μας αρέσει, ό,τι μας πονάει, ό,τι μας ξεβολεύει, καταλήγουμε να πολεμάμε την ίδια μας τη φύση.

Αιώνια νεότητα, άφθαρτοι άνθρωποι και καταστάσεις, άσφαλτοι και τέλειοι, όμορφοι και υγιείς που πετούν απ' έξω τους παράξενους, τους ανάπηρους, τους αρρώστους, τους λανθασμένους, τους ατελείς. Και ψάχνοντας το τέλειο, ξεχνάμε ότι αυτό δεν υπάρχει, παρά μόνο σε ό,τι λέει το όνομα: στο τέλος. Η τελειότητα είναι η ολοκλήρωση, που έρχεται, όταν ενώσεις τα κατακερματισμένα κομμάτια του σύμπαντος γύρω και μέσα μας. Η ομοιομορφία, η κοινή λογική, η μόδα, η απάθεια, η ψυχρότητα, η πόζα δεν είναι ομορφιά.

Με τον Γρηγόρη, από τον Μάιο του '06, βρεθήκαμε πλάι-πλάι σε συγκρούσεις, οδοφράγματα, αφισοκολλήσεις, μοιράσματα. Κι αργότερα, στα δύο μας σχεδόν χρόνια στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης, συνθέσαμε, αντιπαρατεθήκαμε έντονα, συμφωνήσαμε, διαφωνήσαμε, πάντα με ζωηρότητα, πάντα με ένταση, όπως αρμόζει σε ζωντανούς ανθρώπους κι όχι σε βαδίζοντα πτώματα. Η σχέση μας μαζί του συμπύκνωνε, στην ολότητα της, την έννοια της αληθινής, της αυθεντικής κι ουσιαστικής ανθρώπινης επαφής. Γιατί οι ανθρώπινες σχέσεις, ως οφείλουν στο σύνολο τους, δεν είναι ούτε ευλογία, ούτε κατάρα. Είναι μια πρόκληση. Όσο δύσκολοι κι αν είναι οι χαρακτήρες, όσο ιδιόρρυθμες κι ιδιότροπες κι αν είναι οι προσωπικότητές τους, από κάθε άποψη. Ακόμη κι αν, κάποια στιγμή, οι διαφωνίες φέρουν την όποια ρήξη, αυτό δεν σημαίνει πως ο καθένας οφείλει να μετατρέψει το «δίκιο» του σε ρόπαλο για το κεφάλι του άλλου. Οι εντάσεις στις πραγματικές σχέσεις είναι αναποφευκτες. Αλλιώς παραμένεις ο σιωπηλός «σύντροφος», αυτοεξόριστος στην γωνία του, που νεύει απλώς συγκαταβατικά ή, ακόμη χειρότερα, πετά σφήνα εξυπναδίστικες ατάκες, όποτε του κάνει κέφι. Ασχέτως με τις όποιες διαφωνίες μας, ο Γρηγόρης μας δίδαξε με τον τρόπο του πολλά, τόσο με το θάρρος, όσο και με την απόλυτη συνέπεια του σε όσα πίστευε κι έκανε πράξη καθημερινώς, όλα αυτά τα χρόνια. Τον ευχαριστούμε από καρδιάς για όλα όσα μοιραστήκαμε, τόσο έντονα κι αληθινά, όσο λίγα. Κρατάμε την παρουσία του σε ξεχωριστή θέση στην μνήμη μας και συνεχίζουμε τον αναρχικό αγώνα, αμείωτα κι αδιαπραγμάτευτα.

Εις το επανιδείν σύντροφε Γρηγόρη, θα ειδωθούμε κάποια στιγμή, όπως παλιά, *Ξανά στους Δρόμους*.

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

σύντροφε

αποσιωπήσουμε είτε να τον πενθήσουμε, να τον τραγουδήσουμε, να εκφράσουμε την απώλεια, πάντα μας αφήνει εκτός, όσο είμαστε ζωντανοί. Βλέπουμε την όψη μας στον καθρέφτη προς το παρόν. Όταν, ωστόσο, περάσουμε από την άλλη, δεν θα μπορούμε τίποτε να πούμε.

Γι' αυτό, θα μιλήσουμε. Το θάνατο τον βιώνουμε μέσα από την απώλεια των άλλων νεκρών. Οι άλλοι, ξένοι και οικείοι, σύντροφοι κι απέναντί μας, μας δείχνουν πως για όλα υπάρχει ένα τέλος. Το τέλος έχει μια οριστικότητα, βάζει τα όριά μας και δείχνει όσα δεν μπορέσαμε ή δεν μπορούμε πια. Είναι δύσκολο να το αποδεχτούμε. Το πρώτο που κάνουμε είναι να το αρνηθούμε.

τους. Εκείνο που τώρα πρέπει να σκεφτούμε είναι πώς τελειώνει κάτι.

Ο Heidegger, παρ' ότι φιλο-φασίστας, είχε δίκιο, όταν στοχάστηκε πάνω στην απώλεια και την εξαφάνιση. Έλεγε, λοιπόν, ότι η απουσία μάς βοηθάει να αντιληφθούμε την παρουσία.

Όσοι μένουμε κι όσοι θα έρθουν μετά, έχει αξία να διατηρήσουμε τη μνήμη ζωντανή. Το ξερίζωμα όσων πέρασαν από αυτό τον κόσμο, κάθε διαφορετικής φωνής, κάθε προσπάθειας για μια αληθινά ανθρώπινη κι ελεύθερη ζωή, επιδιώκεται να αφανιστεί.

Στο όνομα του πόνου, ξεριζώνεται κι η πίστη, η ελευθερία, η ανθρωπιά, οι αξίες, η μνήμη. Για να αποφύγουμε ό,τι δεν μας αρέσει, ό,τι μας πονάει, ό,τι μας ξεβολεύει, καταλήγουμε να πολεμάμε την ίδια μας τη φύση.

Αιώνια νεότητα, άφθαρτοι άνθρωποι και καταστάσεις, άσφαλτοι και τέλειοι, όμορφοι και υγιείς που πετούν απ' έξω τους παράξενους, τους ανάπηρους, τους αρρώστους, τους λανθασμένους, τους ατελείς. Και ψάχνοντας το τέλειο, ξεχνάμε ότι αυτό δεν υπάρχει, παρά μόνο σε ό,τι λέει το όνομα: στο τέλος. Η τελειότητα είναι η ολοκλήρωση, που έρχεται, όταν ενώσεις τα κατακερματισμένα κομμάτια του σύμπαντος γύρω και μέσα μας. Η ομοιομορφία, η κοινή λογική, η μόδα, η απάθεια, η ψυχρότητα, η πόζα δεν είναι ομορφιά.

Με τον Γρηγόρη, από τον Μάιο του '06, βρεθήκαμε πλάι-πλάι σε συγκρούσεις, οδοφράγματα, αφισοκολλήσεις, μοιράσματα. Κι αργότερα, στα δύο μας σχεδόν χρόνια στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης, συνθέσαμε, αντιπαρατεθήκαμε έντονα, συμφωνήσαμε, διαφωνήσαμε, πάντα με ζωηρότητα, πάντα με ένταση, όπως αρμόζει σε ζωντανούς ανθρώπους κι όχι σε βαδίζοντα πτώματα. Η σχέση μας μαζί του συμπύκνωνε, στην ολότητα της, την έννοια της αληθινής, της αυθεντικής κι ουσιαστικής ανθρώπινης επαφής. Γιατί οι ανθρώπινες σχέσεις, ως οφείλουν στο σύνολο τους, δεν είναι ούτε ευλογία, ούτε κατάρα. Είναι μια πρόκληση. Όσο δύσκολοι κι αν είναι οι χαρακτήρες, όσο ιδιόρρυθμες κι ιδιότροπες κι αν είναι οι προσωπικότητές τους, από κάθε άποψη. Ακόμη κι αν, κάποια στιγμή, οι διαφωνίες φέρουν την όποια ρήξη, αυτό δεν σημαίνει πως ο καθένας οφείλει να μετατρέψει το «δίκιο» του σε ρόπαλο για το κεφάλι του άλλου. Οι εντάσεις στις πραγματικές σχέσεις είναι αναποφευκτες. Αλλιώς παραμένεις ο σιωπηλός «σύντροφος», αυτοεξόριστος στην γωνία του, που νεύει απλώς συγκαταβατικά ή, ακόμη χειρότερα, πετά σφήνα εξυπναδίστικες ατάκες, όποτε του κάνει κέφι. Ασχέτως με τις όποιες διαφωνίες μας, ο Γρηγόρης μας δίδαξε με τον τρόπο του πολλά, τόσο με το θάρρος, όσο και με την απόλυτη συνέπεια του σε όσα πίστευε κι έκανε πράξη καθημερινώς, όλα αυτά τα χρόνια. Τον ευχαριστούμε από καρδιάς για όλα όσα μοιραστήκαμε, τόσο έντονα κι αληθινά, όσο λίγα. Κρατάμε την παρουσία του σε ξεχωριστή θέση στην μνήμη μας και συνεχίζουμε τον αναρχικό αγώνα, αμείωτα κι αδιαπραγμάτευτα.

Εις το επανιδείν σύντροφε Γρηγόρη, θα ειδωθούμε κάποια στιγμή, όπως παλιά, *Ξανά στους Δρόμους*.

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

Ένα αντίο

«Σαν ν' ακούς για πρώτη φορά τους ήχους από το μακρινό παρελθόν και από το μακρινό μέλλον να καθαρίζουν και να συνταιριάζονται. Αναρίθμητοι μουσικοί ξεπροβάλουν από τις ρωγμές του χρόνου. Μια απόκοσμη συμφωνία ερμηνειών καμπυλώνει τον χωροχρόνο και δεν ξέρεις αν είναι ένα εκστατικό πανηγύρι ή μια βουβή κηδεία. Είναι μια κατα-

Γι' αυτό, θα μιλήσουμε. Το θάνατο τον βιώνουμε μέσα από την απώλεια των άλλων νεκρών. Οι άλλοι, ξένοι και οικείοι, σύντροφοι κι απέναντί μας, μας δείχνουν πως για όλα υπάρχει ένα τέλος. Το τέλος έχει μια οριστικότητα, βάζει τα όριά μας και δείχνει όσα δεν μπορέσαμε ή δεν μπορούμε πια. Είναι δύσκολο να το αποδεχτούμε. Το πρώτο που κάνουμε είναι να το αρνηθούμε.

έχει αξία να διατηρήσουμε τη μνήμη ζωντανή. Το ξερίζωμα όσων πέρασαν από αυτό τον κόσμο, κάθε διαφορετικής φωνής, κάθε προσπάθειας για μια αληθινά ανθρώπινη κι ελεύθερη ζωή, επιδιώκεται να αφανιστεί.

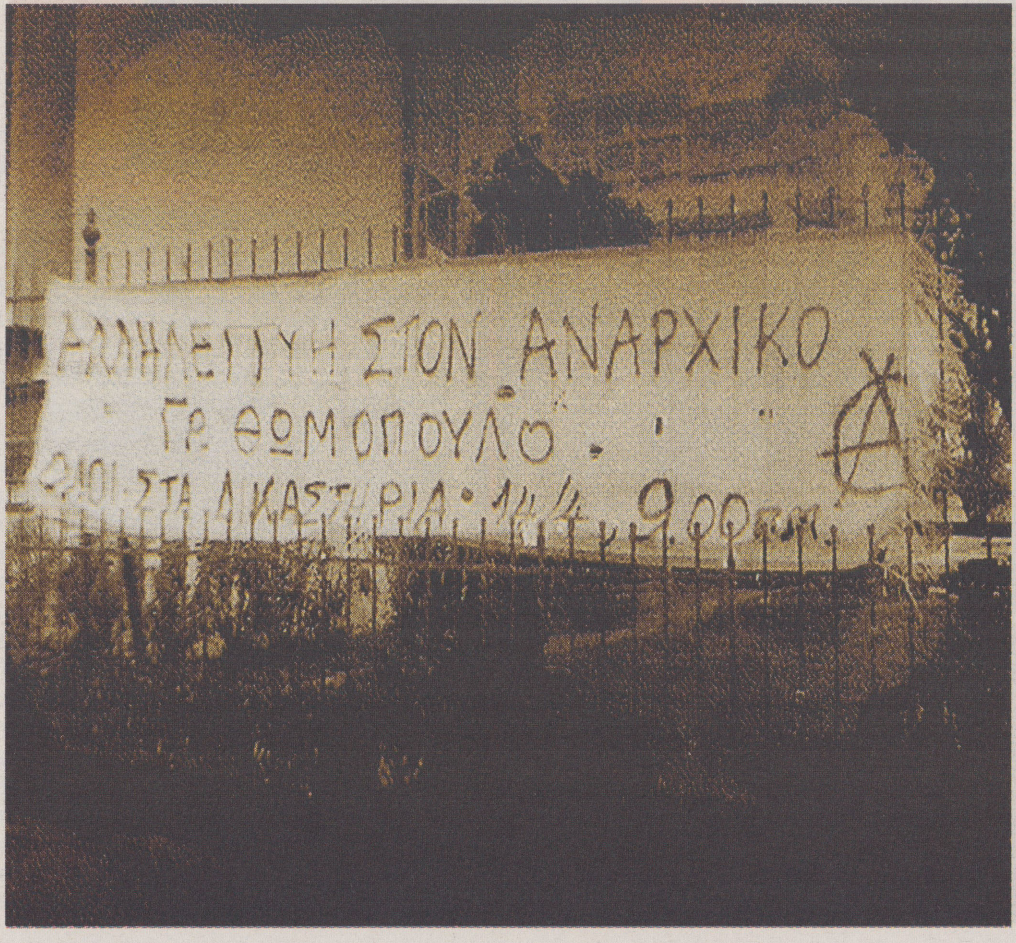
Στο όνομα του πόνου, ξεριζώνεται κι η πίστη, η ελευθερία, η ανθρωπιά, οι αξίες, η μνήμη. Για να αποφύγουμε ό,τι δεν μας αρέσει, ό,τι μας πονάει, ό,τι μας ξε-

Με τον Γρηγόρη, από τον Μάιο του '06, βρεθήκαμε πλάι-πλάι σε συγκρούσεις, οδοφράγματα, αφισοκολλήσεις, μοιράσματα. Κι αργότερα, στα δύο μας σχεδόν χρόνια στην Αναρχική Αρχειοθήκη Θεσσαλονίκης, συνθέσαμε, αντιπαρατεθήκαμε έντονα, συμφωνήσαμε, διαφωνήσαμε, πάντα με ζωηρότητα, πάντα με ένταση, όπως αρμόζει σε ζωντανούς ανθρώπους κι όχι σε βαδίζοντα πτώματα. Η σχέση μας μαζί του συμπύκνωνε, στην ολότητα της, την έννοια της αληθινής, της αυθεντικής κι ουσιαστικής ανθρώπινης επαφής. Γιατί οι ανθρώπινες σχέσεις, ως οφείλουν στο σύνολο τους, δεν είναι ούτε ευλογία, ούτε κατάρα. Εί-

με τον τρόπο του πολλά, τόσο με το θάρρος, όσο και με την απόλυτη συνέπεια του σε όσα πίστευε κι έκανε πράξη καθημερινώς, όλα αυτά τα χρόνια. Τον ευχαριστούμε από καρδιάς για όλα όσα μοιραστήκαμε, τόσο έντονα κι αληθινά, όσο λίγα. Κρατάμε την παρουσία του σε ξεχωριστή θέση στην μνήμη μας και συνεχίζουμε τον αναρχικό αγώνα, αμείωτα κι αδιαπραγμάτευτα.

Εις το επανιδείν σύντροφε Γρηγόρη, θα ειδωθούμε κάποια στιγμή, όπως παλιά, *Ξανά στους Δρόμους.*

σύντροφοι για την
Αναρχική απελευθερωτική δράση

Ένα αντίο

«Σαν ν' ακούς για πρώτη φορά τους ήχους από το μακρινό παρελθόν και από το μακρινό μέλλον να καθαρίζουν και να συνταιριάζονται. Αναρίθμητοι μουσικοί ξεπροβάλουν από τις ρωγμές του χρόνου. Μια απόκοσμη συμφωνία ερμηνειών καμπυλώνει τον χωροχρόνο και δεν ξέρεις αν είναι ένα εκστατικό πανηγύρι ή μια βουβή κηδεία. Είναι μια καταβόθρα που δύσκολα κοιτάζεις, αφού από μέσα της ξεπηδά σαν λάβα ο φόβος της απέραντης ευτυχίας, της άφθαρτης αιωνιότητας και της αβάσταχτης θλίψης της ματαιότητας και του θανάτου. Είναι ένας καταρράκτης που, βουτώντας μέσα του, δεν είσαι σίγουρος αν θα βρεις τα πτώματα όλων των προσφιλών σου προσώπων, σαν τα θύματα ομαδικής σφαγής κάποιας εξουσιαστικής θηριωδίας, ή πίσω απ' τα κρύα χειμωνιάτικα νερά του υπάρχει μια απάτητη, ολάνθιστη ανοιξιάτικη κοιλάδα που φιλιέται με τα γέλια των παιδιών».
(Χαΐνης Αποστολάκης).

Αναρχικός Πυρήνας Χαλκίδας

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΚΑΙ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ

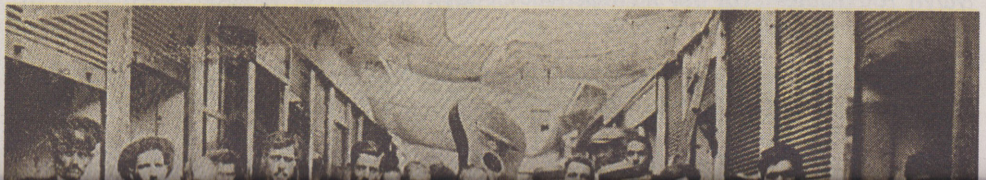
«Φυλάγαμε τσίλιες οι τρεις μας, γωνία Αρριανού-Ολύμπου. Κρατούσαμε σφιχτά το περίστροφο, με το χέρι στη φαρδιά τσέπη του σακακιού που φούσκωνε, όπως στην τελευταία ταινία του Τζώρτζ Ραφτ. Στις οχτώ ακριβώς ακούστηκε μια ριπή από πολυβόλο και σε λίγο σκόρπιοι πυροβολισμοί. Στις οχτώ και πέντε έφτασε ο Γαλάνης να μας πει να διαλυθούμε. Εγώ κατέβαινα μαζί του μέχρι την Εγνατία. «Απλή δουλειά» είπε. «Μόλις μπήκαμε μέσα στον τεκέ τούς βρήκαμε όλους ξαπλωμένους στην κουρελού, ακίνητους, σα να μην άκουσαν που μπήκαμε. Τους φωνάξαμε να σηκωθούν. Δε σηκωθήκανε, ήτανε βαριά μαστουρωμένοι. Τους ρίξαμε με την ησυχία μας μια και καλή. Δε σάλεψε κανείς τους, ούτε κιχ, οχτώ άτομα. Θ' ανασάνει τώρα η γειτονιά από την αλητεία του Κιορπέ». «Πάρε το περίστροφο» είπα «δεν έχω που να το ακουμπήσω απόψε». Πρόσεξα τη φωνή μου. Την πρόσεξε και ο Γαλάνης. «Σε καταλαβαίνω» είπε. «Δεν έχεις συνηθίσει ακόμα». «Είναι κι αυτό» είπα.».

(Μανώλης Αναγνωστάκης, «Το Περιθώριο '68-'69»).

Μαρτυρία του ποιητή Μανώλη Αναγνωστάκη, από έφοδο της ΟΠΛΑ σε τεκέ της Θεσσαλονίκης και την εκτέλεση των θαμώνων την περίοδο του εμφυλίου πολέμου.

Το ρεμπέτικο τραγούδι είναι απότοκο των ραγδαίων και βίαιων κυριαρχικών εξελίξεων, που έλαβαν χώρα στον ελλαδικό χώρο από τον 19ο αιώνα, με την ίδρυση του ελλαδικού κράτους. Το γεγονός της απομάκρυνσης μεγάλων πληθυσμών από την ύπαιθρο και τις κοινότητες και η εγκατάστασή τους στις μεγάλες πόλεις, υπήρξε καθοριστικό για την γέννηση και την σχηματοποίηση ενός τραγουδιού, που τουλάχιστον στην αρχή της δημιουργίας του, ήταν έκφραση όλων αυτών που δεν μπορούσαν να αφομοιωθούν στις νέες κυριαρχικές συνθήκες. **Υπήρξε έκφραση όλων αυτών που εγκατέλειψαν την ύπαιθρο και την κοινότητα και ξεβράστηκαν στα λιμάνια και στις σκιές των απρόσωπων πόλεων, που όλο και μεγάλωναν.** Η αμηχανία μπροστά στα νέα δεδομένα των ανθρώπων που το δημιούργησαν, ο τρόπος έκφρασης μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων, τα πάθη της, οι έρωτες της και ο τρόπος επικοινωνίας όσων **είτε δεν μπορούσαν, είτε δεν ήθελαν να συμμετάσχουν στην**

και την Χούντα. Παρ' όλα αυτά, ένας ακόμα διώκτης του συγκεκριμένου τραγουδιού υπήρξε και η αριστερά. **Η αριστερά ουσιαστικά συντάχθηκε με το καθεστώς του Μεταξά στο ζήτημα του ρεμπέτικου τραγουδιού.** Γι' αυτήν, το ρεμπέτικο και οι άνθρωποι που το δημιουργούσαν και εκφράζονταν, ήταν αγκίδα στην φτέρνα της δικιάς της κοινωνικής κανονικότητας και έπρεπε να ξεριζωθεί. Ήταν ένα κομμάτι που δεν μπορούσε να ελεγχθεί και αυτό ενοχλούσε. **Προπολεμικά, αλλά και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, οι αριστεροί έκαναν εφόδους σε τεκέδες και μαγαζιά και τα έκαναν λαμπόγυαλο.** Μάλιστα, στις πιο ήπιες περιπτώσεις, οι αριστεροί απειλούσαν τους ρεμπέτες να μην παίζουν «μάγκικα» και «χασικλίδικα» τραγούδια. Ο Μάρκος Βαμβακάρης, στην αυτοβιογραφία του, μας παρουσιάζει την κατάσταση που επικρατούσε τα χρόνια της κατοχής και του εμφυλίου. Από την μια μεριά ο φόβος των κομμουνιστών για τα τραγούδια που έπαιζε και από την άλλη ο φόβος των Χιτών που προσπα-

Έχει ειπωθεί ότι η επιθετική γραμμή του ΚΚΕ κατά του ρεμπέτικου τραγουδιού είχε εντολή από ψηλά. *«Σε μια ολομέλεια της εποχής, ο τότε γραμματέας του ΚΚΕ Νίκος Ζαχαριάδης, αποκάλεσε το ρεμπέτικο τραγούδι της κάμας και της ντεκαντέντσιας και κάλεσε τα μέλη να σπάνε τους τεκέδες».*[3] Η ίδια γραμμή επικρατεί και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, όπου η οργάνωση ΕΠΟΝ, μέσα από άρθρα της στην εφημερίδα «Νέα Γενιά», προτρέπει τους γνήσιους αγωνιστές και τα μέλη της, να σπάνε τους τεκέδες, όπου τους βρίσκουν. Βέβαια, η παραπάνω πράξη μπορεί εύκολα να θεωρηθεί ότι είναι ενάντια της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών. **Εάν η σκέψη προχωρήσει ένα βήμα πιο πέρα, όμως, θα διαπιστωθεί, ότι η βία που ασκήθηκε ιστορικά από μέλη του ΚΚΕ και των παρακείμενων οργανώσεων σε χασικλήδες, ηρωινομανείς και ρεμπέτες, απέβλεπε στην**

καμε. Τους φωνάξαμε να σηκωθούν. Δε σηκωθήκανε, ήτανε βαριά μαστουρωμένοι. Τους ρίξαμε με την ησυχία μας μια και καλή. Δε σάλεψε κανείς τους, ούτε κιχ, οχτώ άτομα. Θ' ανασάνει τώρα η γειτονιά από την αλητεία του Κιορπέ». «Πάρε το περίστροφο» είπα «δεν έχω που να το ακουμπήσω απόψε». Πρόσεξα τη φωνή μου. Την πρόσεξε και ο Γαλάνης. «Σε καταλαβαίνω» είπε. «Δεν έχεις συνηθίσει ακόμα». «Είναι κι αυτό» είπα.».

(Μανώλης Αναγνωστάκης, «Το Περιθώριο '68-'69»).

Μαρτυρία του ποιητή Μανώλη Αναγνωστάκη, από έφοδο της ΟΠΛΑ σε τεκέ της Θεσσαλονίκης και την εκτέλεση των θαμώνων την περίοδο του εμφυλίου πολέμου.

Το ρεμπέτικο τραγούδι είναι απότοκο των ραγδαίων και βίαιων κυριαρχικών εξελίξεων, που έλαβαν χώρα στον ελλαδικό χώρο από τον 19ο αιώνα, με την ίδρυση του ελλαδικού κράτους. Το γεγονός της απομάκρυνσης μεγάλων πληθυσμών από την ύπαιθρο και τις κοινότητες και η εγκατάστασή τους στις μεγάλες πόλεις, υπήρξε καθοριστικό για την γέννηση και την σχηματοποίηση ενός τραγουδιού, που τουλάχιστον στην αρχή της δημιουργίας του, ήταν έκφραση όλων αυτών που δεν μπορούσαν να αφομοιωθούν στις νέες κυριαρχικές συνθήκες. **Υπήρξε έκφραση όλων αυτών που εγκατέλειψαν την ύπαιθρο και την κοινότητα και ξεβράστηκαν στα λιμάνια και στις σκιές των απρόσωπων πόλεων, που όλο και μεγάλωναν.** Η αμηχανία μπροστά στα νέα δεδομένα των ανθρώπων που το δημιούργησαν, ο τρόπος έκφρασης μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων, τα πάθη της, οι έρωτες της και ο τρόπος επικοινωνίας όσων **είτε δεν μπορούσαν, είτε δεν ήθελαν να συμμετάσχουν στην κανονικότητα της κοινωνίας.** Στην πορεία και ειδικότερα με την εδραίωση της δισκογραφίας στα μέσα του 20ου αιώνα, το ρεμπέτικο τραγούδι στρογγυλοποιήθηκε, κόπηκε και ράφτηκε ώστε να χωρέσει σε δίσκους γραμμοφώνου, έγινε εμπορικό προϊόν και βαφτίστηκε, ανάλογα με τους καιρούς και την πολιτική εξουσία που κυριαρχούσε, περιθωριακό, χασικλίδικο, αυθεντικό, λαϊκό κλπ. **Κυνηγήθηκε από πολλούς σε όλη την διαδρομή του, αλλά, από την μεταπολίτευση και μετά βαπτίστηκε ως γνήσια «λαϊκή έκφραση» και θεοποιήθηκε, από τον ίδιο πολιτικό χώρο που κάποτε το κυνήγησε λυσσασμένα, την αριστερά.** Τέτοιες πρακτικές αφομοίωσης, αφού πρώτα παρέλθει το στάδιο των καταγγελιών και των διώξεων, είναι γνωστές στον εν λόγω πολιτικό χώρο.

Οι πανταχόθεν διώξεις

Η αδιαφορία του ρεμπέτικου τραγουδιού προς την

και την Χούντα. Παρ' όλα αυτά, ένας ακόμα διώκτης του συγκεκριμένου τραγουδιού υπήρξε και η αριστερά. **Η αριστερά ουσιαστικά συντάχθηκε με το καθεστώς του Μεταξά στο ζήτημα του ρεμπέτικου τραγουδιού.** Γι' αυτήν, το ρεμπέτικο και οι άνθρωποι που το δημιουργούσαν και εκφράζονταν, ήταν αγκίδα στην φτέρνα της δικιάς της κοινωνικής κανονικότητας και έπρεπε να ξεριζωθεί. Ήταν ένα κομμάτι που δεν μπορούσε να ελεγχθεί και αυτό ενοχλούσε. **Προπολεμικά, αλλά και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, οι αριστεροί έκαναν εφόδους σε τεκέδες και μαγαζιά και τα έκαναν λαμπόγυαλο.** Μάλιστα, στις πιο ήπιες περιπτώσεις, οι αριστεροί απειλούσαν τους ρεμπέτες να μην παίζουν «μάγκικα» και «χασικλίδικα» τραγούδια. Ο Μάρκος Βαμβακάρης, στην αυτοβιογραφία του, μας παρουσιάζει την κατάσταση που επικρατούσε τα χρόνια της κατοχής και του εμφυλίου. Από την μια μεριά ο φόβος των κομμουνιστών για τα τραγούδια που έπαιζε και από την άλλη ο φόβος των Χιτών που προσπαθούσαν να τον καλοπιάσουν με ανταλλάγματα να τους καταδώσει αριστερούς και στην μέση ο ρεμπέτης Βαμβακάρης αμήχανος μπροστά στο παραλογισμό της εξουσίας. *«Ερχόντουσαν λοιπόν εκεί οι κομμουνιστές, και μου λέγανε. Ά, αυτά τα τραγούδια που λες τα χασικλήδικα, να τα σταματήσεις. Εδώ ήτανε χάος, χάος απ' αυτόν τον κόσμο όλο, κι αυτοί θέλανε για να σταματήσω τα τραγούδια τα χασικλίδικα! Δεν τα θέλανε με κανένα τρόπο. Θα σε*

Έχει ειπωθεί ότι η επιθετική γραμμή του ΚΚΕ κατά του ρεμπέτικου τραγουδιού είχε εντολή από ψηλά. *«Σε μια ολομέλεια της εποχής, ο τότε γραμματέας του ΚΚΕ Νίκος Ζαχαριάδης, αποκάλεσε το ρεμπέτικο τραγούδι της κάμας και της ντεκαντέντσιας και κάλεσε τα μέλη να σπάνε τους τεκέδες».*[3] Η ίδια γραμμή επικρατεί και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, όπου η οργάνωση ΕΠΟΝ, μέσα από άρθρα της στην εφημερίδα «Νέα Γενιά», προτρέπει τους γνήσιους αγωνιστές και τα μέλη της, να σπάνε τους τεκέδες, όπου τους βρίσκουν. Βέβαια, η παραπάνω πράξη μπορεί εύκολα να θεωρηθεί ότι είναι ενάντια της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών. **Εάν η σκέψη προχωρήσει ένα βήμα πιο πέρα, όμως, θα διαπιστωθεί, ότι η βία που ασκήθηκε ιστορικά από μέλη του ΚΚΕ και των παρακείμενων οργανώσεων σε χασικλήδες, ηρωινομανείς και ρεμπέτες, απέβλεπε στην**

Το ρεμπέτικο τραγούδι είναι απότοκο των ραγδαίων και βίαιων κυριαρχικών εξελίξεων, που έλαβαν χώρα στον ελλαδικό χώρο από τον 19ο αιώνα, με την ίδρυση του ελλαδικού κράτους. Το γεγονός της απομάκρυνσης μεγάλων πληθυσμών από την ύπαιθρο και τις κοινότητες και η εγκατάστασή τους στις μεγάλες πόλεις, υπήρξε καθοριστικό για την γέννηση και την σχηματοποίηση ενός τραγουδιού, που τουλάχιστον στην αρχή της δημιουργίας του, ήταν έκφραση όλων αυτών που δεν μπορούσαν να αφομοιωθούν στις νέες κυριαρχικές συνθήκες. **Υπήρξε έκφραση όλων αυτών που εγκατέλειψαν την ύπαιθρο και την κοινότητα και ξεβράστηκαν στα λιμάνια και στις σκιές των απρόσωπων πόλεων, που όλο και μεγάλωναν.** Η αμηχανία μπροστά στα νέα δεδομένα των ανθρώπων που το δημιούργησαν, ο τρόπος έκφρασης μιας συγκεκριμένης κοινότητας ανθρώπων, τα πάθη της, οι έρωτες της και ο τρόπος επικοινωνίας όσων **είτε δεν μπορούσαν, είτε δεν ήθελαν να συμμετάσχουν στην κανονικότητα της κοινωνίας.** Στην πορεία και ειδικότερα με την εδραίωση της δισκογραφίας στα μέσα του 20ου αιώνα, το ρεμπέτικο τραγούδι στρογγυλοποιήθηκε, κόπηκε και ράφτηκε ώστε να χωρέσει σε δίσκους γραμμοφώνου, έγινε εμπορικό προϊόν και βαφτίστηκε, ανάλογα με τους καιρούς και την πολιτική εξουσία που κυριαρχούσε, περιθωριακό, χασικλίδικο, αυθεντικό, λαϊκό κλπ. **Κυνηγήθηκε από πολλούς σε όλη την διαδρομή του, αλλά, από την μεταπολίτευση και μετά βαπτίστηκε ως γνήσια «λαϊκή έκφραση» και θεοποιήθηκε, από τον ίδιο πολιτικό χώρο που κάποτε το κυνήγησε λυσσασμένα, την αριστερά.** Τέτοιες πρακτικές αφομοίωσης, αφού πρώτα παρέλθει το στάδιο των καταγγελιών και των διώξεων, είναι γνωστές στον εν λόγω πολιτικό χώρο.

Οι πανταχόθεν διώξεις

Η αδιαφορία του ρεμπέτικου τραγουδιού προς την λέξη «πολιτική» ήταν τελικά και ο βασικός λόγος των διώξεων του. Οι προβαλλόμενες αιτίες των διώξεων, όπως η χρήση ψυχοτρόπων ουσιών και η λογοκρισία του τραγουδιού, λόγω θεματολογίας, ήταν ουσιαστικά οι αφορμές. **Η πραγματική αιτία υπήρξε ο αδέσποτος χαρακτήρας μιας κοινότητας που αγνοούσε τις αρχές και ουσιαστικά υπογράμμιζε μέσα από τα τραγούδια και την καθημερινή συμπεριφορά της, την υποκρισία και την βαθιά σήψη της κοινωνικής κανονικότητας που ήθελαν τα κατά καιρούς καθεστώτα.** Το ρεμπέτικο και οι εκφραστές του κυνηγήθηκαν όπως είναι γνωστό από την αστυνομία, τον Μεταξά, τις δεξιές κυβερνήσεις

[illegible] ουργούσαν και εκφράζονταν, ήταν αγκίδα στην φτέρνα της δικιάς της κοινωνικής κανονικότητας και έπρεπε να ξεριζωθεί. Ήταν ένα κομμάτι που δεν μπορούσε να ελεγχθεί και αυτό ενοχλούσε. **Προπολεμικά, αλλά και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, οι αριστεροί έκαναν εφόδους σε τεκέδες και μαγαζιά και τα έκαναν λαμπόγυαλο.** Μάλιστα, στις πιο ήπιες περιπτώσεις, οι αριστεροί απειλούσαν τους ρεμπέτες να μην παίζουν «μάγκικα» και «χασικλίδικα» τραγούδια. Ο Μάρκος Βαμβακάρης, στην αυτοβιογραφία του, μας παρουσιάζει την κατάσταση που επικρατούσε τα χρόνια της κατοχής και του εμφυλίου. Από την μια μεριά ο φόβος των κομμουνιστών για τα τραγούδια που έπαιζε και από την άλλη ο φόβος των Χιτών που προσπαθούσαν να τον καλοπιάσουν με ανταλλάγματα να τους καταδώσει αριστερούς και στην μέση ο ρεμπέτης Βαμβακάρης αμήχανος μπροστά στο παραλογισμό της εξουσίας. *«Ερχόντουσαν λοιπόν εκεί οι κομμουνιστές, και μου λέγανε. Ά, αυτά τα τραγούδια που λες τα χασικλήδικα, να τα σταματήσεις. Εδώ ήτανε χάος, χάος απ' αυτόν τον κόσμο όλο, κι αυτοί θέλανε για να σταματήσω τα τραγούδια τα χασικλίδικα! Δεν τα θέλανε με κανένα τρόπο. Θα σε κάνουμε εξορία. Θα σε διώξουμε. Δεν θέλουμε. Να μην τα λες αυτά τα τραγούδια. Τι να κάνω; Ζούλα από τον ένα, ζούλα από τον άλλο».*[1] Και παρακάτω αναφέρει μια συνάντηση με τους Χίτες: *«-Αυτό θα μας κάνεις. Θα μας τα λες όλα, θα σου δίνουμε ό,τι γουστάρεις να τρως στο σπίτι σου. Ψωμιά, φαγιά, μυστήρια και θα σε πληρώνουμε. - Τι να πω; Ό, τι μου λέγανε, ναι έλεγα με το κεφάλι, δεν μπόραγα να πω διαφορετικά. Ναι, ναι, ναι, ναι. Μέχρι να τελειώσω να καθαρίσω να φύγω».*[2]

[illegible] *να σπάνε τους τεκέδες».*[3] Η ίδια γραμμή επικρατεί και την περίοδο της κατοχής και του εμφυλίου, όπου η οργάνωση ΕΠΟΝ, μέσα από άρθρα της στην εφημερίδα «Νέα Γενιά», προτρέπει τους γνήσιους αγωνιστές και τα μέλη της, να σπάνε τους τεκέδες, όπου τους βρίσκουν. Βέβαια, η παραπάνω πράξη μπορεί εύκολα να θεωρηθεί ότι είναι ενάντια της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών. **Εάν η σκέψη προχωρήσει ένα βήμα πιο πέρα, όμως, θα διαπιστωθεί, ότι η βία που ασκήθηκε ιστορικά από μέλη του ΚΚΕ και των παρακείμενων οργανώσεων σε χασικλήδες, ηρωινομανείς και ρεμπέτες, απέβλεπε στην επιβολή της δικής του δύναμης.** Η λογική τού όποιος δεν είναι μαζί μας είναι εναντίον μας, στο μεγαλείο της. Το αρχικό απόσπασμα του Μανώλη Αναγνωστάκη είναι ενδεικτικό του είδους αγώνα του ΚΚΕ ενάντια στα ναρκωτικά σε καιρό εμφυλίου πολέμου. Άνθρωποι εξαρτημένοι που δεν χωρούσαν στον ιδανικό κόσμο του κόμματος θα έπρεπε να θανατώνονται. Στην θέση των χασικλήδων άνετα θα μπορούσαν να μπουν (και έμπαιναν) οποιοιδήποτε διαφωνούντες.

1. Βαμβακάρης Μάρκος, *Αυτοβιογραφία*, σελ 208-209.
2. Όπ. Σελ 206.

3. Κουνάδης Παναγιώτης, στο βιβλίο του «Τα ρεμπέτικα» τεύχος πρώτο.

Ο λόγος των αριστερών κατά του ρεμπέτικου

Η αριστερή αρθογραφία βρίθει από λίβελους κατά του ρεμπέτικου τραγουδιού. Στο βιβλίο του Κώστα Βλησίδη, *Σπάνια Κείμενα για το Ρεμπέτικο*, καθώς και σε αυτό του Παναγιώτη Κουνάδη *Εις Ανάμνηση Στιγμών Ελκυστικών*, παρουσιάζονται πολλά κείμενα που αφορούν το ρεμπέτικο από το 1929 έως το 1970. Τα κείμενα που σχετίζονται με την αριστερά παρουσιάζουν σχετική ομοιογένεια ως προς τον καταγγελτικό τους λόγο. Ακόμα και οι ελάχιστοι συμπαθούντες των ρεμπέτικων δεν μπορούν να ανεχτούν τα «μάγκικα και τα χασικλίδικα». Εξαίρεση, βέβαια, από όλους τους αρθογράφους που δέχεται το ρεμπέτικο ως έχει είναι μόνο ο Πάνος Τζαβέλας. **Είναι σημαντικό να σημειώσουμε, ότι ο καταγγελτικός λόγος των αριστερών για το ρεμπέτικο δεν διαφέρει σε καμμία περίπτωση από αυτόν των λεγόμενων δεξιών.**

Το πρώτο κείμενο σχετικά με το ρεμπέτικο είναι του Γ. Σταύρου και δημοσιεύεται στις **27-11-1946 στην *Ελεύθερη Ελλάδα*.** Το κείμενο χαρακτηρίζει το ρεμπέτικο ως υποκινούμενο και το κατατάσει στην υπηρεσία των αντιδραστικών πολιτικών δυνάμεων, κυρίως λόγω της ψυχοτρόπας θεματολογίας του. *«Γιατί ο ύμνος της «μαύρης», του «τουμπεκί» και των άλλων... αποικιακών προϊόντων, γίνεται ανοικτά και μερακλίδικα με όλη την ελευθερία του δυτικού τύπου».*[4] *«Ωστόσο, όπως δεν λυγίζουν το λαό τα διάφορα «μέτρα τάξεως», οι εκτοπισμοί, οι εκτελέσεις [...] η νόμιμη και... παράνομη εισαγωγή του χασίς- έτσι δεν καταφέρνουν να τον εμποτίσουν με τη μουσική του*

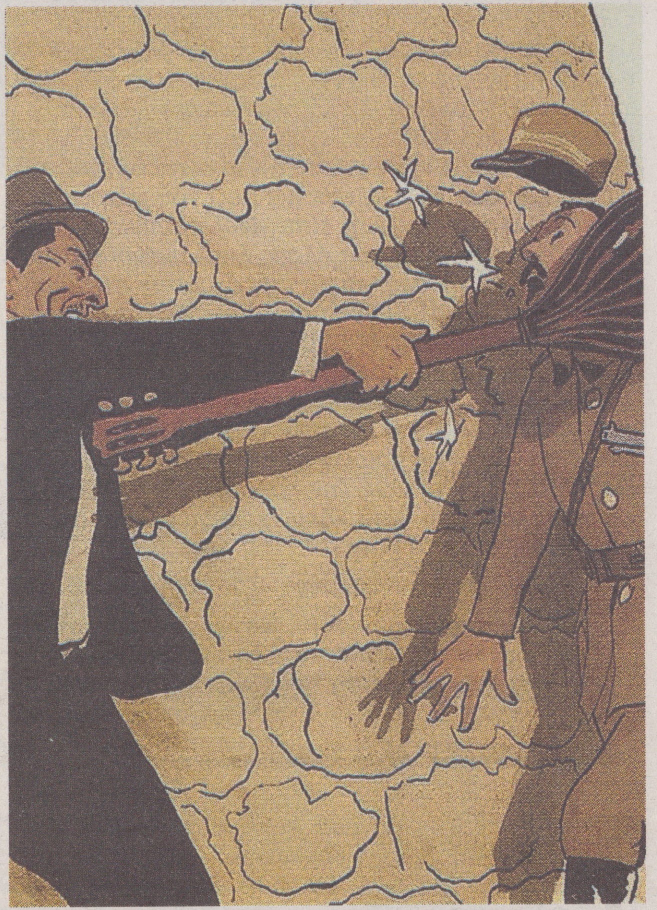
Το κείμενο του **Νίκου Παγκαλή** στην ***Αυγή* (14-2-1953)** τάσσεται κατά του ρεμπέτικου τραγουδιού, γιατί, σε αντίθεση με το λαϊκό τραγούδι, είναι *«μακριά από την κοινωνική διαπάλη»* και το *«φως της ζωής»*. Σύμφωνα με τον αρθογράφο, το ρεμπέτικο δεν γίνεται να εκφράζει τον λαό γιατί τα τραγούδια που υμνούν το χασίς και το μαυραγορίτη δεν έχουν καμία σχέση με την κοινωνική πάλη. *«Από τα γεννησιμιά του το «Ρεμπέτικο» διαδίδει υμνώντας το χασίς, το λουλά, το κομπολογάκι, την ταμπακιέρα [...]Είναι λοιπόν αυτό το «λαϊκό τραγούδι», όπως θέλουν να το αποκαλούν, που συνεχίζει την παράδοση και εκφράζει τους λαϊκούς πόθους;».*[7]

Από τους εκφραστές του αριστερού λόγου που τάσσεται φιλικά προς το ρεμπέτικο, χωρίς όμως να είναι και υπέρ των χασικλίδικων, ξεχωρίζει ο **Ανωγειανάκης** ο οποίος **(*Ριζοσπάστης* 28-1-1947)** αναφέρει σχετικά με τα χασικλίδικα: *«Ασφαλώς είμαστε και μεις σύμφωνοι πως μια τέτοια μουσική και ποίηση δε μπορεί να μας ενδιαφέρει. Κι' ακόμα συμφωνούμε για την κακή της επίδραση, που την καταδικάζουμε».*[8]

Ο **Μίκης Θεοδωράκης** στο περιοδικό ***Δρόμοι της Ειρήνης*, (Οκτώβριος 1960)**, τάσσεται κατά των χασικλίδικων, υποβαθμίζοντάς τα κατά πολύ στον αριθμό τους.[9] Και στη συνέχεια στο περιοδικό ***Πρώτο*** «διευκρινίζει ότι στο "αληθινό λαϊκό τραγούδι", όπως το αντιλαμβάνεται δεν έχουν θέση τραγούδια του τύπου *Όταν καπνίσει ο λουλάς*».[10]

Ο **Γιάννης Σκουριώτης** (μαρξιστής διανοητής και μεταφραστής του *Κεφαλαίου* του Μαρξ) υποστηρίζει ότι τα χασικλίδικα πρέπει να περιορίζονται στις τα-

σθαι: *«Το βάσανο της προσφυγιάς οδηγούσε σε μια φυγή και το χασίς σ' ένα σκοπό. Ήταν δυνατό μέσα σε τέτοιες άθλιες συνθήκες (δεν θα κάνω ιστορία) να μείνει ανεπηρέαστο το λαϊκό τραγούδι; Δεν νομίζω! (...) Όταν τραγουδάει μια κατάσταση περιγράφοντάς τη δεν νομίζω πως την υμνεί συγχρόνως».*[12] Στην συνέχεια κάνει μια αυτοκριτική του αριστερού χώρου για την πολεμική που άσκησε ενάντια στο ρεμπέτικο. Ο Μαραβέας παρ' όλες τις ενδιαφέρουσες απόψεις του, στο κλείσιμο του κειμένου αναφέρει ότι τα κομμάτια αυτά δεν πρέπει να τραγουδιούνται και απλώς αναφέρει ότι είναι ένας κρίκος στην ιστορία του λαϊκού τραγουδιού. Άρα ακόμα και εδώ παρατηρείται ότι ο επικριτικός λόγος υπάρχει αλλά σε άλλη μορφή.

Το μοναδικό κείμενο που τελικά μοιάζει να διαφοροποιείται συνολικά στους κόλπους της αριστεράς, είναι του **Πάνου Τζαβέλλα** και δημοσιεύεται στο ίδιο περιοδικό τον **Ιούλιο του 1970**. Ο Τζαβέλλας κατακρίνει το χώρο ότι χειραγωγεί την τέχνη και μεταθέτει το ερώτημα *«εάν τα χασικλίδικα συνέβαλλαν στην ανάπτυξη του λαϊκού κινήματος»*, στον προβληματισμό σχετικά με το αν βοήθησαν το λαϊκό κίνημα τραγούδια όπως η Ιτιά, είδη τραγουδιού και μουσικής όπως το Μανιάτικο μοιρολόι, η Βυζαντινή μουσική και καλλιτεχνήματα όπως ο Ερμής του Πραξιτέλη, η

βίωσης του ρεμπέτικου, από την μεταπολίτευση και μετά, από τους κόλπους της αριστεράς. Η μεταπολίτευση χαρακτηρίζεται από έντονες και εξαιρετικά βίαιες συγκρούσεις νεολαίων με τις δυνάμεις της αστυνομίας. Ο αντιελιτισμός της εποχής δεν πέρασε απαρατήρητος από την αριστερά ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας μια απωθημένη μορφή κουλτούρας του παρελθόντος. Το ρεμπέτικο επανανοηματοδοτήθηκε. Σε αυτό το γεγονός, έπαιξε καθοριστικό ρόλο και η φυλάκιση του Ηλία Πετρόπουλου από την χούντα, εξαιτίας της έκδοσης του βιβλίου «Ρεμπέτικα Τραγούδια». Όπως ο

κείμενα που σχετίζονται με την αριστερά παρουσιάζουν σχετική ομοιογένεια ως προς τον καταγγελτικό τους λόγο. Ακόμα και οι ελάχιστοι συμπαθούντες των ρεμπέτικων δεν μπορούν να ανεχτούν τα «μάγκικα και τα χασικλίδικα». Εξαίρεση, βέβαια, από όλους τους αρθογράφους που δέχεται το ρεμπέτικο ως έχει είναι μόνο ο Πάνος Τζαβέλλας. **Είναι σημαντικό να σημειώσουμε, ότι ο καταγγελτικός λόγος των αριστερών για το ρεμπέτικο δεν διαφέρει σε καμμία περίπτωση από αυτόν των λεγόμενων δεξιών.**

Το πρώτο κείμενο σχετικά με το ρεμπέτικο είναι του Γ. Σταύρου και δημοσιεύεται στις **27-11-1946 στην *Ελεύθερη Ελλάδα*.** Το κείμενο χαρακτηρίζει το ρεμπέτικο ως υποκινούμενο και το κατατάσει στην υπηρεσία των αντιδραστικών πολιτικών δυνάμεων, κυρίως λόγω της ψυχοτρόπας θεματολογίας του. *«Γιατί ο ύμνος της «μαύρης», του «τουμπεκί» και των άλλων... αποικιακών προϊόντων, γίνεται ανοικτά και μερακλίδικα με όλη την ελευθερία του δυτικού τύπου».*[4] *«Ωστόσο, όπως δεν λυγίζουν το λαό τα διάφορα «μέτρα τάξεως», οι εκτοπισμοί, οι εκτελέσεις [...] η νόμιμη και... παράνομη εισαγωγή του χασίς- έτσι δεν καταφέρνουν να τον εμποτίσουν με τη μουσική του τεκέ τα ρεμπέτικα τραγούδια και να τον θέσουν εκτός μάχης».*[5]

Στη συνέχεια, σε δύο άρθρα του ***Ριζοσπάστη*(15-12-1946/ 15-8-1947)**, η επίθεση εναντίον του χασίς και των χασικλίδικων συνεχίζεται. Στο πρώτο, ο **Δ. Μύστης** ισχυρίζεται ότι οι τοξικομανείς δημιουρ-

τα γεννήσιμα του το «ρεμπέτικο» διαδίδει υμνώντας το χασίς, το λουλά, το κομπολογάκι, την ταμπακιέρα [...]Είναι λοιπόν αυτό το «λαϊκό τραγούδι», όπως θέλουν να το αποκαλούν, που συνεχίζει την παράδοση και εκφράζει τους λαϊκούς πόθους;».*[7]

Από τους εκφραστές του αριστερού λόγου που τάσσεται φιλικά προς το ρεμπέτικο, χωρίς όμως να είναι και υπέρ των χασικλίδικων, ξεχωρίζει ο **Ανωγειανάκης** ο οποίος (***Ριζοσπάστης* 28-1-1947**) αναφέρει σχετικά με τα χασικλίδικα: *«Ασφαλώς είμαστε και μεις σύμφωνοι πως μια τέτοια μουσική και ποίηση δε μπορεί να μας ενδιαφέρει. Κι' ακόμα συμφωνούμε για την κακή της επίδραση, που την καταδικάζουμε».*[8]

Ο **Μίκης Θεοδωράκης** στο περιοδικό ***Δρόμοι της Ειρήνης*, (Οκτώβριος 1960)**, τάσσεται κατά των χασικλίδικων, υποβαθμίζοντάς τα κατά πολύ στον αριθμό τους.[9] Και στη συνέχεια στο περιοδικό ***Πρώτο*** «διευκρινίζει ότι στο "αληθινό λαϊκό τραγούδι", όπως το αντιλαμβάνεται δεν έχουν θέση τραγούδια του τύπου *Όταν καπνίσει ο λουλάς*».[10]

Ο **Γιάννης Σκουριώτης** (μαρξιστής διανοητής και μεταφραστής του *Κεφαλαίου* του Μαρξ) υποστηρίζει ότι τα χασικλίδικα πρέπει να περιορίζονται στις ταβέρνες και όχι στην οικογένεια. *«(...) δεν ταιριάζει να ακούγονται σε τίμια σπίτια τα τραγούδια των "χασικλήδων" και των "πρεζάκηδων"».*[11]

Ο **Κώστας Μαραβέας** (Ιούνιος 1970), θεωρεί λογική την ύπαρξη τραγουδιών

ταύτιση περιγράφοντας τη δεν νομίζω πως την υμνεί συγχρόνως».*[12] Στην συνέχεια κάνει μια αυτοκριτική του αριστερού χώρου για την πολεμική που άσκησε ενάντια στο ρεμπέτικο. Ο Μαραβέας παρ' όλες τις ενδιαφέρουσες απόψεις του, στο κλείσιμο του κειμένου αναφέρει ότι τα κομμάτια αυτά δεν πρέπει να τραγουδιούνται και απλώς αναφέρει ότι είναι ένας κρίκος στην ιστορία του λαϊκού τραγουδιού. Άρα ακόμα και εδώ παρατηρείται ότι ο επικριτικός λόγος υπάρχει αλλά σε άλλη μορφή.

Το μοναδικό κείμενο που τελικά μοιάζει να διαφοροποιείται συνολικά στους κόλπους της αριστεράς, είναι του **Πάνου Τζαβέλλα** και δημοσιεύεται στο ίδιο περιοδικό τον **Ιούλιο του 1970**. Ο Τζαβέλλας κατακρίνει το χώρο ότι χειραγωγεί την τέχνη και μεταθέτει το ερώτημα *«εάν τα χασικλίδικα συνέβαλλαν στην ανάπτυξη του λαϊκού κινήματος»*, στον προβληματισμό σχετικά με το αν βοήθησαν το λαϊκό κίνημα τραγούδια όπως η Ιτιά, είδη τραγουδιού και μουσικής όπως το Μανιάτικο μοιρολόι, η Βυζαντινή μουσική και καλλιτεχνήματα όπως ο Ερμής του Πραξιτέλη, η Αφροδίτη της Μήλου κλπ. *«Δεν πρέπει να απλοποιούμε τα πράγματα και να κάνουμε με το ζόρι την τέχνη υπηρέτρια και προπαγανδιστή των άμεσων πολιτικών επιδιώξεών μας. (...) Είναι απλοϊκή η ερώτηση, εάν τα χασικλίδικα συμβάλανε στην ανάπτυξη του κινήματος, όταν ο λαός έκανε αγώνες για δημοκρατία και ελευθερία, γιατί θα πρέπει να ρωτήσουμε αν προς την ίδια κατεύθυνση βοήθησαν η Ιτιά, ο Ερμής του Πραξιτέλους (...). Αν αδιαφορήσαμε για την καλλιτεχνική ποιότητα αυτών των έργων και κρίνουμε την καλλιτεχνική τους αξία μόνο απ' τα βραχυπρόθεσμα πολιτικά οφέλη και την εξυπηρέτηση της πολιτικής μας γραφής, σημαίνει ότι κακοποιούμε την τέχνη, διαστρέφουμε το νόημά της (...)».*[13] Συνεχίζοντας, ο Τζαβέλλας τοποθετείται σε σχέση με το ρόλο αυτών των τραγουδιών: *«Δεν καλούν τον κόσμο στον τεκέ*

βίωσης του ρεμπέτικου, από την μεταπολίτευση και μετά, από τους κόλπους της αριστεράς. Η μεταπολίτευση χαρακτηρίζεται από έντονες και εξαιρετικά βίαιες συγκρούσεις νεολαίων με τις δυνάμεις της αστυνομίας. Ο αντιελιτισμός της εποχής δεν πέρασε απαρατήρητος από την αριστερά ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας μια απωθημένη μορφή κουλτούρας του παρελθόντος. Το ρεμπέτικο επανανοηματοδοτήθηκε. Σε αυτό το γεγονός, έπαιξε καθοριστικό ρόλο και η φυλάκιση του Ηλία Πετρόπουλου από την χούντα, εξαιτίας της έκδοσης του βιβλίου «Ρεμπέτικα Τραγούδια». Όπως ο ίδιος είχε δηλώσει, η φυλακή ήταν ευκαιρία γι' αυτόν, ώστε να βρεθεί και να καταγράψει τους αγαπημένους του μάγκες, νταήδες και να τους γνωρίσει από κοντά. Συγχρόνως, όμως, έδωσε ένα τόνο αμφισβήτησης με σύμβολο το ρεμπέτικο. Την περίοδο αυτή αναζητούνται οι βετεράνοι ρεμπέτες, εκδίδονται πολλές βιογραφίες (κάποιες αμφιβόλου ποιότητας) και οργανώνονται συναυλίες. Όλα αυτά είχαν μεγάλη απήχηση σε πολλές νεολαίστικες ομάδες και φοιτητές. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και τότε, υπάρχουν πολλοί αριστεροί που τάσσονται κατά του ρεμπέτικου γιατί η μαζικοποίηση του «εξυπηρετεί την αστική τάξη».[15]

Ο μύθος

Κλείνοντας ας διευκρινιστεί ότι η πλή-

Ελλάδα. Το κείμενο χαρακτηρίζει το ρεμπέτικο ως υποκινούμενο και το κατατάσει στην υπηρεσία των αντιδραστικών πολιτικών δυνάμεων, κυρίως λόγω της ψυχοτρόπας θεματολογίας του. *«Γιατί ο ύμνος της «μαύρης», του «τουμπεκί» και των άλλων... αποικιακών προϊόντων, γίνεται ανοικτά και μερακλίδικα με όλη την ελευθερία του δυτικού τύπου».*[4] *«Ωστόσο, όπως δεν λυγίζουν το λαό τα διάφορα «μέτρα τάξεως», οι εκτοπισμοί, οι εκτελέσεις [...] η νόμιμη και... παράνομη εισαγωγή του χασίς- έτσι δεν καταφέρνουν να τον εμποτίσουν με τη μουσική του*

τεκέ τα ρεμπέτικα τραγούδια και να τον θέσουν εκτός μάχης».[5]

Στη συνέχεια, σε δύο άρθρα του ***Ριζοσπάστη*(15-12-1946/ 15-8-1947)**, η επίθεση εναντίον του χασίς και των χασικλίδικων συνεχίζεται. Στο πρώτο, ο **Δ. Μύστης** ισχυρίζεται ότι οι τοξικομανείς δημιουργούνται βάσει σχεδίου για την εξόντωση του λαού. Και στο δεύτερο ο Λ.Σ. κατονομάζει τους ύμνους του χασίς «Όταν καπνίσει ο λουλάς» και το «Πρωί πρωί με τη δροσούλα» που έχουν κατακλύσει ταβέρνες και πλατείες.[6]

4. Βλησίδης Κώστας, *Σπάνια Κείμενα για το Ρεμπέτικο*, σελ. 109.
5. ό.π, σελ. 110.
6. Βλησίδης Κώστας, *Όψεις του Ρεμπέτικου*, σελ. 70-71.

Ο **Μίκης Θεοδωράκης** στο περιοδικό ***Δρόμοι της Ειρήνης*, (Οκτώβριος 1960)**, τάσσεται κατά των χασικλίδικων, υποβαθμίζοντάς τα κατά πολύ στον αριθμό τους.[9] Και στη συνέχεια στο περιοδικό ***Πρώτο*** «διευκρινίζει ότι στο "αληθινό λαϊκό τραγούδι", όπως το αντιλαμβάνεται δεν έχουν θέση τραγούδια του τύπου *Όταν καπνίσει ο λουλάς»*.[10]

Ο **Γιάννης Σκουριώτης** (μαρξιστής διανοητής και μεταφραστής του *Κεφαλαίου* του Μαρξ) υποστηρίζει ότι τα χασικλίδικα πρέπει να περιορίζονται στις ταβέρνες και όχι στην οικογένεια. *«(...) δεν ταιριάζει να ακούγονται σε τίμια σπίτια τα τραγούδια των "χασικλήδων" και των "πρεζάκηδων"».*[11]

Ο **Κώστας Μαραβέας** (Ιούνιος 1970), θεωρεί λογική την ύπαρξη τραγουδιών με θέμα τις ψυχοτρόπες ουσίες, αφού η εξαθλίωση επηρέασε και το τραγούδι που περιγράφει το κοινωνικό γίγνε-

7. Βλησίδης Κώστας, *Σπάνια Κείμενα για το Ρεμπέτικο*, σελ. 182-183.
8. Γκαίηλ Χολστ, *Δρόμος για το Ρεμπέτικο*, σελ. 140.
9. Βλησίδης Κώστας, *Όψεις του Ρεμπέτικου*, σελ. 96.
10. ό.π, σελ. 97.
11. Βλησίδης Κώστας, *Σπάνια Κείμενα για το Ρεμπέτικο*, σελ. 237.

ρείται ότι ο επικριτικός λόγος υπάρχει αλλά σε άλλη μορφή.

Το μοναδικό κείμενο που τελικά μοιάζει να διαφοροποιείται συνολικά στους κόλπους της αριστεράς, είναι του **Πάνου Τζαβέλλα** και δημοσιεύεται στο ίδιο περιοδικό τον **Ιούλιο του 1970**. Ο Τζαβέλλας κατακρίνει το χώρο ότι χειραγωγεί την τέχνη και μεταθέτει το ερώτημα *«εάν τα χασικλίδικα συνέβαλλαν στην ανάπτυξη του λαϊκού κινήματος»*, στον προβληματισμό σχετικά με το αν βοήθησαν το λαϊκό κίνημα τραγούδια όπως η Ιτιά, είδη τραγουδιού και μουσικής όπως το Μανιάτικο μοιρολόι, η Βυζαντινή μουσική και καλλιτεχνήματα όπως ο Ερμής του Πραξιτέλη, η Αφροδίτη της Μήλου κλπ. *«Δεν πρέπει να απλοποιούμε τα πράγματα και να κάνουμε με το ζόρι την τέχνη υπηρέτρια και προπαγανδιστή των άμεσων πολιτικών επιδιώξεών μας. (...) Είναι απλοϊκή η ερώτηση, εάν τα χασικλίδικα συμβάλανε στην ανάπτυξη του κινήματος, όταν ο λαός έκανε αγώνες για δημοκρατία και ελευθερία, γιατί θα πρέπει να ρωτήσουμε αν προς την ίδια κατεύθυνση βοήθησαν η Ιτιά, ο Ερμής του Πραξιτέλους (...). Αν αδιαφορήσαμε για την καλλιτεχνική ποιότητα αυτών των έργων και κρίνουμε την καλλιτεχνική τους αξία μόνο απ' τα βραχυπρόθεσμα πολιτικά οφέλη και την εξυπηρέτηση της πολιτικής μας γραφής, σημαίνει ότι κακοποιούμε την τέχνη, διαστρέφουμε το νόημά της (...)».*[13] Συνεχίζοντας, ο Τζαβέλλας τοποθετείται σε σχέση με το ρόλο αυτών των τραγουδιών. *«Δεν καλούν τον κόσμο στον τεκέ. Εκφράζουν καλλιτεχνικά μια κοινωνική πραγματικότητα. Είναι μια συγκλονιστική μαρτυρία κι ένα ντοκουμέντο μιας εποχής».*[14]

Είναι ενδιαφέρον να αναζητήσει κάποιος τους λόγους της λεγόμενης ανα-

12. Κουνάδης Παναγιώτης, *Εις Ανάμνηση Στιγμών Ελκυστικών*, Τόμος Β', σελ 501.
13. ό.π, σελ 504.
14. ό.π, σελ 506.

βίωσης του ρεμπέτικου, από την μεταπολίτευση και μετά, από τους κόλπους της αριστεράς. Η μεταπολίτευση χαρακτηρίζεται από έντονες και εξαιρετικά βίαιες συγκρούσεις νεολαίων με τις δυνάμεις της αστυνομίας. Ο αντιελιτισμός της εποχής δεν πέρασε απαρατήρητος από την αριστερά ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας μια απωθημένη μορφή κουλτούρας του παρελθόντος. Το ρεμπέτικο επανανοηματοδοτήθηκε. Σε αυτό το γεγονός, έπαιξε καθοριστικό ρόλο και η φυλάκιση του Ηλία Πετρόπουλου από την χούντα, εξαιτίας της έκδοσης του βιβλίου «Ρεμπέτικα Τραγούδια». Όπως ο ίδιος είχε δηλώσει, η φυλακή ήταν ευκαιρία γι' αυτόν, ώστε να βρεθεί και να καταγράψει τους αγαπημένους του μάγκες, νταήδες και να τους γνωρίσει από κοντά. Συγχρόνως, όμως, έδωσε ένα τόνο αμφισβήτησης με σύμβολο το ρεμπέτικο. Την περίοδο αυτή αναζητούνται οι βετεράνοι ρεμπέτες, εκδίδονται πολλές βιογραφίες (κάποιες αμφιβόλου ποιότητας) και οργανώνονται συναυλίες. Όλα αυτά είχαν μεγάλη απήχηση σε πολλές νεολαΐστικες ομάδες και φοιτητές. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και τότε, υπάρχουν πολλοί αριστεροί που τάσσονται κατά του ρεμπέτικου γιατί η μαζικοποίηση του «εξυπηρετεί την αστική τάξη».[15]

Ο μύθος

Κλείνοντας ας διευκρινιστεί ότι η πλήρης συσχέτιση του ρεμπέτικου τραγουδιού με τις ψυχοτρόπες ουσίες είναι άτοπη. Ενδεικτικά, αξίζει να αναφέρουμε, ότι από το σύνολο **1400** κομματιών που βρίσκονται στην ανθολογία ρεμπέτικων τραγουδιών του Πετρόπουλου, μόνο **106** χαρακτηρίζει ο ίδιος ο Πετρόπουλος ως χασικλίδικα και από αυτά μόνο τα 67

15. Βλησίδης Κώστας, *Όψεις του Ρεμπέτικου*, βλέπε κεφάλαιο: *Ο αριστερός λόγος για το ρεμπέτικο.*

έχουν περάσει στην δισκογραφία. Το ίδιο ισχύει και στην ανθολογία του Παναγιώτη Κουνάδη, όπου σε σύνολο **623** τραγουδιών, τα **235** έχουν αναφορές σε ψυχοτρόπες ουσίες. Έτσι, εύκολα διαπιστώνεται, ότι ο αριθμός εν τέλει είναι πολύ λίγος σε αναλογία με τα υπόλοιπα κομμάτια.

Επίσης, ένα άλλο γεγονός είναι ότι οι καλλιτέχνες που δεν είχαν άμεση σχέση με την χρήση ψυχοτρόπων ουσιών και διοχέτευσαν στην αγορά τραγούδια με ψυχοτρόπα θεματολογία, ήταν σαφώς περισσότεροι από αυτούς που είχαν άμεση σχέση με ψυχοτρόπες ουσίες και ιδιαίτερα με το χασίς. Σε αυτό το γεγονός έπαιξε μεγάλο ρόλο η δισκογραφία. Ένας δημιουργός του ρεμπέτικου, ο Κώστας Ρούκουνας αναφέρει σχετικά: «Και τόνε βλέπω ένα

νε μόνο τα χασικλίδικα σε δίσκους. Πώς να παλέψεις;...»[18] Ένα άλλο στοιχείο που ενισχύει αυτή την άποψη, είναι ότι πολλοί καλλιτέχνες που δεν έκαναν χρήση χασίς διατέλεσαν διοικητικά-καλλιτεχνικά στελέχη διαφόρων δισκογραφικών εταιριών γράφοντας, παρ' όλα αυτά, πολλά χασικλίδικα κομμάτια (Τούντας, Σκαρβέλης, Δραγάτσης, Περιστέρης).

Από τα παραπάνω φαίνεται, λοιπόν, ότι η στερεότυπη ταύτιση του ρεμπέτικου με ψυχοτρόπες ουσίες δεν είναι τόσο στιβαρή και συντελέστηκε κυρίως από τις διώξεις αριστερών, δεξιών, χούντας και Μεταξά για πολιτικά ωφέλη και μετέπειτα από την δισκογραφία.

Το ρεμπέτικο ποτέ δεν υπήρξε επαναστατικό τραγούδι με την στενή χρωματισμένη έννοια του όρου επανάστα-

Βιβλιογραφία:

Βαμβακάρης Μάρκος, *Αυτοβιογραφία* (επιμ. Αγγελική Βέλλου-Κάιλ), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1978.

Βλησίδης Κώστας, *Όψεις του Ρεμπέτικου*, εκδ. του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2004.

Βλησίδης Κώστας, *Σπάνια Κείμενα για το Ρεμπέτικο (1929-1959)*, εκδ. του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2006.

Γκαίηλ Χολστ, *Ο Δρόμος για το Ρεμπέτικο*, εκδ. Ντένιζ Χάρβευ, Λίμνη Ευβοίας 1995, (Α΄ έκδοση 1977).

Δαμιανάκος Στάθης, *Κοινωνιολογία του Ρεμπέτικου*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα 2001.

Κουνάδης Παναγιώτης, *Εις Ανάμνησιν Στιγμών Ελκυστικών*, Β΄ τόμος, εκδ. Κατάρτι, Αθήνα 2003.

Παπαδόπουλος Λευτέρης, *Να Συλληφθεί το Ντουμάνι*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2004.

Παπάζογλου Αγγέλα, *Τα Χαίρια μας εδώ: Ονείρατα της Άκαυτης και της Καμμένης Σμύρνης*, (επιμ. Γιώργης Παπάζογλου), εκδ. Ταμείου Θράκης, Ξάνθη 2003.

Πετρόπουλος Ηλίας, *Ρεμπέτικα Τραγούδια*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1991.

Σχορέλης Τάσος, Οικονομίδης Μίμης, *Ένας Ρεμπέτης: Κώστας Ρούκουνας «σαμιωτάκι»*, διανομή: αποκλειστικότητης Τάσος Σχορέλης- Μίμης Οικονομίδης, Αθήνα 1974.

Gauntlett Στάθης, *Ρεμπέτικο Τραγούδι, Συμβολή στην Επιστημονική του Προσέγγιση*, εκδ. του Εικοστού Πρώτου,

έχουν περάσει στην δισκογραφία. Το ίδιο ισχύει και στην ανθολογία του Παναγιώτη Κουνάδη, όπου σε σύνολο **623** τραγουδιών, τα **235** έχουν αναφορές σε ψυχοτρόπες ουσίες. Έτσι, εύκολα διαπιστώνεται, ότι ο αριθμός εν τέλει είναι πολύ λίγος σε αναλογία με τα υπόλοιπα κομμάτια.

Επίσης, ένα άλλο γεγονός είναι ότι οι καλλιτέχνες που δεν είχαν άμεση σχέση με την χρήση ψυχοτρόπων ουσιών και διοχέτευσαν στην αγορά τραγούδια με ψυχοτρόπα θεματολογία, ήταν σαφώς περισσότεροι από αυτούς που είχαν άμεση σχέση με ψυχοτρόπες ουσίες και ιδιαίτερα με το χασίς. Σε αυτό το γεγονός έπαιξε μεγάλο ρόλο η δισκογραφία. Ένας δημιουργός του ρεμπέτικου, ο Κώστας Ρούκουνας αναφέρει σχετικά: «Και τόνε βλέπω ένα απόγευμα τον Μάρκο με μια τραγιάσκα, ένα ζωνάρι και παραμάσχαλα το μπουζούκι του και μπαίνει μέσα (...) και τότες τον ρωτήξανε τι πραγματάκια έχεις; Και τους είπε πολλά όμορφα. Αυτοί όμως διάλεξαν το χασικλίδικο».[16] Επίσης και ο Δημήτρης Γκόγκος (Μπαγιαντέρας), σε συνέντευξή του στον Λευτέρη Παπαδόπουλο, αναδεικνύει τον ρόλο των δισκογραφικών εταιρειών: « - Γιατί γράφατε για τεκέδες; Ήταν της μόδας; - Ήτανε η εποχή τέτοια. Που έπρεπε... Ήτανε πολύς κόσμος, ρεμπετόκοσμος, που τραβιότανε μ' αυτό κι έπρεπε να πιαστούμε πάνω σ' αυτούς. Αυτοί να μας αναδείξουνε. Γιατί αυτοί γυρεύανε τα τραγούδια μας κι αυτοί θα γυρεύανε από τις εταιρίες νε μόνο τα χασικλίδικα σε δίσκους. Πώς να παλέψεις;...»[18] Ένα άλλο στοιχείο που ενισχύει αυτή την άποψη, είναι ότι πολλοί καλλιτέχνες που δεν έκαναν χρήση χασίς διατέλεσαν διοικητικά-καλλιτεχνικά στελέχη διαφόρων δισκογραφικών εταιριών γράφοντας, παρ' όλα αυτά, πολλά χασικλίδικα κομμάτια (Τούντας, Σκαρβέλης, Δραγάτσης, Περιστέρης).

Από τα παραπάνω φαίνεται, λοιπόν, ότι η στερεότυπη ταύτιση του ρεμπέτικου με ψυχοτρόπες ουσίες δεν είναι τόσο στιβαρή και συντελέστηκε κυρίως από τις διώξεις αριστερών, δεξιών, χούντας και Μεταξά για πολιτικά ωφέλη και μετέπειτα από την δισκογραφία.

Το ρεμπέτικο ποτέ δεν υπήρξε επαναστατικό τραγούδι με την στενή χρωματισμένη έννοια του όρου επανάσταση. **Φύτρωσε σαν ζιζάνιο στην ρωγμή του «τσιμέντου» που έπεφτε βίαια και μεθοδικά από τα μέσα του 19ου αιώνα και ύστερα στον ελλαδικό χώρο. Πολλοί θέλησαν να το ξεριζώσουν, αλλά το ζιζάνιο δεν έχει συγκεκριμένο χώρο, δεν μένει σε ένα σημείο, θα βγαίνει στο φως ανοίγοντας δρόμο στα τσιμέντα. Πως θα ξεριζώσεις κάτι όταν δεν ανήκει πουθενά;** Οι ίδιοι διώκτες του, από την μεταπολίτευση και μετά το ξαναθυμήθηκαν προσπαθώντας να το κάνουν δικό τους. **Προσπάθησαν να του δώσουν χώρο και χρώμα. Οργάνωσαν συναυλίες, τίμησαν τους ζωντανούς ρεμπέτες απαγγέλλοντας ωραία λόγια. Τους είπαν ότι το τραγούδι**

Βιβλιογραφία:

Βαμβακάρης Μάρκος, *Αυτοβιογραφία* (επιμ. Αγγελική Βέλλου-Κάιλ), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1978.

1995, (Α΄ έκδοση 1977).

Δαμιανάκος Στάθης, *Κοινωνιολογία του Ρεμπέτικου*, εκδ. Πλέθρον, Αθήνα 2001.

Κουνάδης Παναγιώτης, *Εις Ανάμνησιν Στιγμών Ελκυστικών*, Β΄ τόμος, εκδ. Κατάρτι, Αθήνα 2003.

Παπαδόπουλος Λευτέρης, *Να Συλληφθεί το Ντουμάνι*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 2004.

Παπάζογλου Αγγέλα, *Τα Χαίρια μας εδώ: Ονείρατα της Άκαυτης και της Καμμένης Σμύρνης*, (επιμ. Γιώργης Παπάζογλου), εκδ. Ταμείου Θράκης, Ξάνθη 2003.

Πετρόπουλος Ηλίας, *Ρεμπέτικα Τραγούδια*, εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1991.

Σχορέλης Τάσος, Οικονομίδης Μίμης, *Ένας Ρεμπέτης: Κώστας Ρούκουνας «σαμιωτάκι»*, διανομή: αποκλειστικότητα Τάσος Σχορέλης- Μίμης Οικονομίδης, Αθήνα 1974.

Gauntlett Στάθης, *Ρεμπέτικο Τραγούδι, Συμβολή στην Επιστημονική του Προσέγγιση*, εκδ. του Εικοστού Πρώτου,

ίδιο ισχύει και στην ανθολογία του Παναγιώτη Κουνάδη, όπου σε σύνολο **623** τραγουδιών, τα **235** έχουν αναφορές σε ψυχοτρόπες ουσίες. Έτσι, εύκολα διαπιστώνεται, ότι ο αριθμός εν τέλει είναι πολύ λίγος σε αναλογία με τα υπόλοιπα κομμάτια.

Επίσης, ένα άλλο γεγονός είναι ότι οι καλλιτέχνες που δεν είχαν άμεση σχέση με την χρήση ψυχοτρόπων ουσιών και διοχέτευσαν στην αγορά τραγούδια με ψυχοτρόπα θεματολογία, ήταν σαφώς περισσότεροι από αυτούς που είχαν άμεση σχέση με ψυχοτρόπες ουσίες και ιδιαίτερα με το χασίς. Σε αυτό το γεγονός έπαιξε μεγάλο ρόλο η δισκογραφία. Ένας δημιουργός του ρεμπέτικου, ο Κώστας Ρούκουνας αναφέρει σχετικά: «Και τόνε βλέπω ένα απόγευμα τον Μάρκο με μια τραγιάσκα, ένα ζωνάρι και παραμάσχαλα το μπουζούκι του και μπαίνει μέσα (...) και τότες τον ρωτήξανε τι πραγματάκια έχεις; Και τους είπε πολλά όμορφα. Αυτοί όμως διάλεξαν το χασικλίδικο».[16] Επίσης και ο Δημήτρης Γκόγκος (Μπαγιαντέρας), σε συνέντευξή του στον Λευτέρη Παπαδόπουλο, αναδεικνύει τον ρόλο των δισκογραφικών εταιρειών: « - Γιατί γράφατε για τεκέδες; Ήταν της μόδας; - Ήτανε η εποχή τέτοια. Που έπρεπε... Ήτανε πολύς κόσμος, ρεμπετόκοσμος, που τραβιότανε μ' αυτό κι έπρεπε να πιαστούμε πάνω σ' αυτούς. Αυτοί να μας αναδείξουνε. Γιατί αυτοί γυρεύανε τα τραγούδια μας κι αυτοί θα γυρεύανε από τις εταιρίες και κάτω από τα πρατήρια κανά δίσκο ντερβίσικο».[17] Η μαρτυρία της Αγγέλας Παπάζογλου, γυναίκας του δημιουργού Βαγγέλη Παπάζογλου, αναφέρει, επίσης, για το θέμα: «Και οι εταιρίες περνούσανα παλέψεις;...»[18] Ένα άλλο στοιχείο που ενισχύει αυτή την άποψη, είναι ότι πολλοί καλλιτέχνες που δεν έκαναν χρήση χασίς διατέλεσαν διοικητικά-καλλιτεχνικά στελέχη διαφόρων δισκογραφικών εταιριών γράφοντας, παρ' όλα αυτά, πολλά χασικλίδικα κομμάτια (Τούντας, Σκαρβέλης, Δραγάτσης, Περιστέρης).

Από τα παραπάνω φαίνεται, λοιπόν, ότι η στερεότυπη ταύτιση του ρεμπέτικου με ψυχοτρόπες ουσίες δεν είναι τόσο στιβαρή και συντελέστηκε κυρίως από τις διώξεις αριστερών, δεξιών, χούντας και Μεταξά για πολιτικά ωφέλη και μετέπειτα από την δισκογραφία.

Το ρεμπέτικο ποτέ δεν υπήρξε επαναστατικό τραγούδι με την στενή χρωματισμένη έννοια του όρου επανάσταση. **Φύτρωσε σαν ζιζάνιο στην ρωγμή του «τσιμέντου» που έπεφτε βίαια και μεθοδικά από τα μέσα του 19ου αιώνα και ύστερα στον ελλαδικό χώρο. Πολλοί θέλησαν να το ξεριζώσουν, αλλά το ζιζάνιο δεν έχει συγκεκριμένο χώρο, δεν μένει σε ένα σημείο, θα βγαίνει στο φως ανοίγοντας δρόμο στα τσιμέντα. Πως θα ξεριζώσεις κάτι όταν δεν ανήκει πουθενά;** Οι ίδιοι διώκτες του, από την μεταπολίτευση και μετά το ξαναθυμήθηκαν προσπαθώντας να το κάνουν δικό τους. **Προσπάθησαν να του δώσουν χώρο και χρώμα. Οργάνωσαν συναυλίες, τίμησαν τους ζωντανούς ρεμπέτες απαγγέλλοντας ωραία λόγια. Τους είπαν ότι το τραγούδι τους είναι της εργατικής τάξης και ότι είχαν εργατική συνείδηση. Τους τοποθέτησαν ψηλά, λουσμένους από φώτα και εκείνοι ήταν εκεί, γέροι και κουρασμένοι, τους κοιτούσαν με την ίδια αμηχανία, όπως τους κοιτούσαν και άλλοτε... ζούλα από τον έναν ζούλα από τον άλλον.**

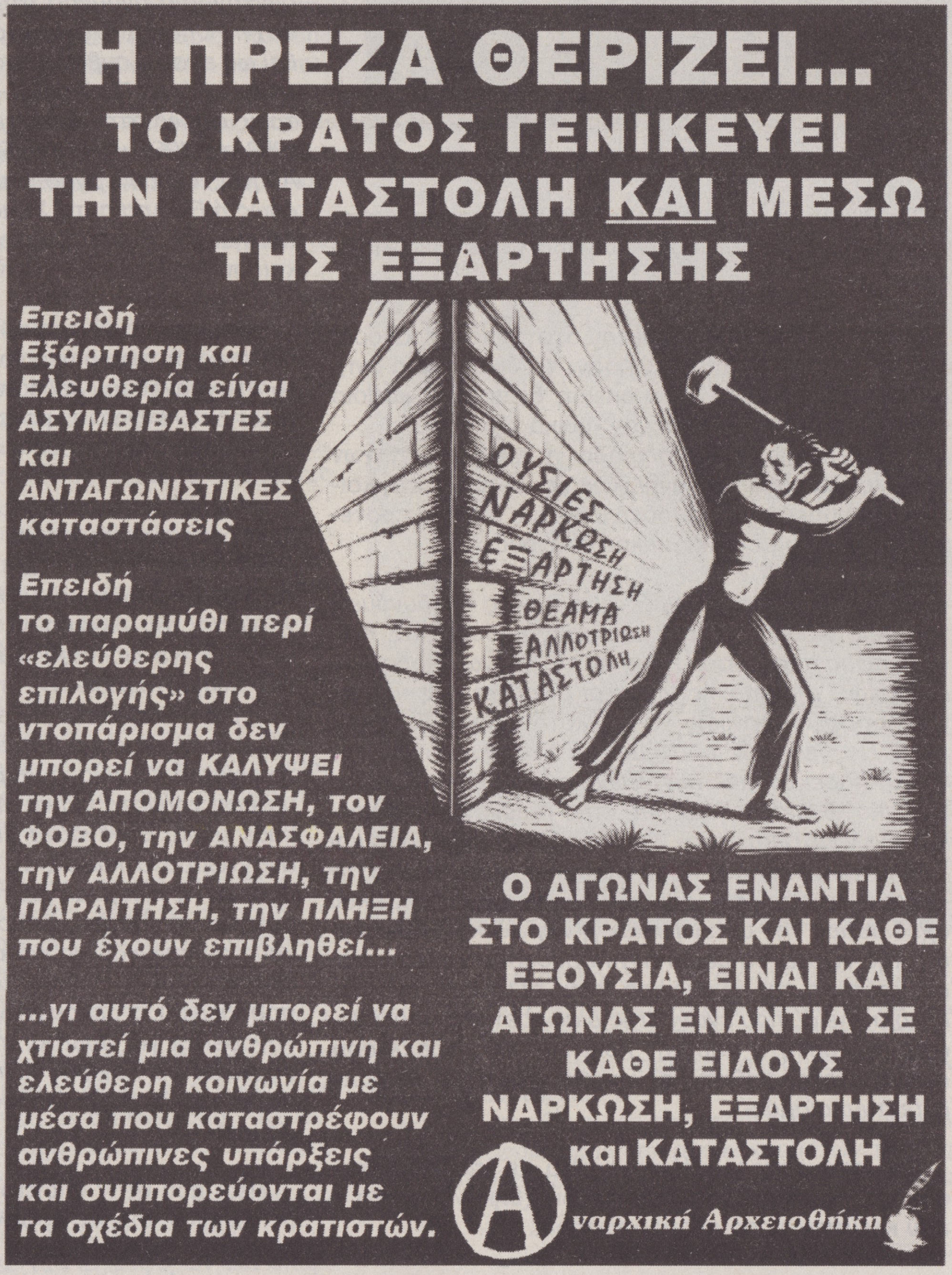
Ελευθερόκοκκος

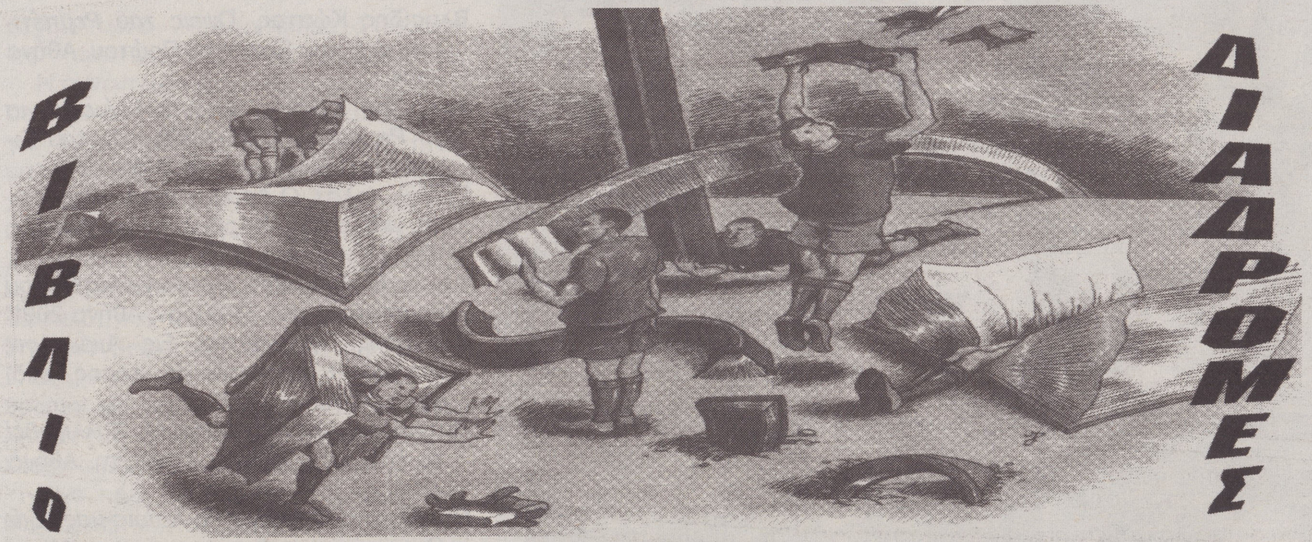
---

16. Σχορέλης Τάσος - Οικονομίδης Μίμης, *Ένας Ρεμπέτης: Κώστας Ρούκουνας «Σαμιωτάκι»*, διανομή: αποκλειστικότης Σχορέλης Τάσος - Οικονομίδης Μίμης, Αθήνα 1974, σελ. 30.
17. Παπαδόπουλος Λευτέρης, *Να Συλληφθεί το Ντουμάνι*, εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα 1999, σελ. 125.
18. Παπάζογλου Αγγέλα, *Τα Χαίρια μας Εδώ: Ονείρατα της Άκαυτης και της Καμμένης Σμύρνης*, εκδ. Ταμείου Θράκης, Ξάνθη 2003, σελ. 50.

Βαμβακάρης Μάρκος, *Αυτοβιογραφία* (επιμ. Αγγελική Βέλλου-Κάιλ), εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1978.

Gauntlett Στάθης, *Ρεμπέτικο Τραγούδι, Συμβολή στην Επιστημονική του Προσέγγιση*, εκδ. του Εικοστού Πρώτου,

Έφη Αβδελά, «Νέοι εν κινδύνω»: επιτήρηση, αναμόρφωση και δικαιοσύνη ανηλίκων μετά τον πόλεμο

Το βιβλίο αυτό της Έφης Αβδελά, καταπιάνεται με την αντιμετώπιση των νέων από το μετεμφυλιακό κράτος.

Η συγγραφέας αναφέρεται στα χιλιάδες αγόρια και κορίτσια που «απασχόλησαν» τα δικαστήρια ανη-

«Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να δει κανείς για παράδειγμα, το Τμήμα Ηθικής Προστασίας Παιδιού που δημιουργεί το 1951 το Λύκειο Ελληνίδων με έμφαση στις παιδικές ψυχαγωγίες και ειδικότερα τον κινηματόγραφο. Μία μάλιστα από τις εφορείες του Τμήματος έχει τον τίτλο «Ηθοπλαστική ψυχαγωγία Παιδιού». Πλήθος οργανώσεις και φορείς θα αναπτύξουν δράση στην διάρκεια των δεκαετιών του '50 και του '60 για την προστασία «της ηθικής και πνευματικής ακεραιότητας των Ελληνοπαίδων». Πρωτοστατούν η Εκκλησία, οι διάφορες ΕΠΑ (σ.σ. Επιτροπές Προστασίας Ανηλίκων) *και διάφορες κοινωνικές συσσωματώσεις στις οποίες το Υπουργείο Δικαιοσύνης προσφέρει την αιγίδα του και το Παλάτι την εύνοιά του. Η συνεργασία ανάμεσα στους διάφορους φορείς είναι συχνή. Όπως μαρτυρούν οι προσπάθειες να καθιερωθεί ως επαναλαμβανόμενος δεσμός η Εβδομάς Παραστρατημένου Παιδιού. Η διοργάνωση επαναλήφθηκε τρεις φορές στην διάρκεια της δεκαετίας του '50, το 1952, το 1955 και το 1958. Την ανέλαβε η ΕΠΑ της Αθήνας σε συνεργασία με πολλούς άλλους φορείς, όπως η Εκκλησία, τα Σώματα Ασφαλείας, η Ακαδημία Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, τα υπουργεία Δικαιοσύνης, Παιδείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, κ.α».*

Νέοι, που το «έγκλημά» τους ήταν η συχνή παρουσία τους σε σφαιριστήρια, ή ακόμη και λούνα-παρκ, ή

ντέρνους» χορούς, νέοι που εξευτελίζονταν με την υποψία και μόνο της ομοφυλοφιλίας, που έφτανε για να οδηγήσει στον εγκλεισμό τους σε αναμορφωτήρια.

«Η υπερβολική μανία», με τα ποδήλατα που επιδεικνύει ο δεκαεξάχρονος Αντώνης Ζ., κάτοικος Ξηροκρίνης τον οδηγεί σε επανειλημμένες κλοπές του αγαπημένου του αντικειμένου, μέχρι να καταφέρουν οι γονείς του να του αγοράσουν ένα δικό του. Αδυναμία στο μοτοσακό έχει ο δεκαοκτάχρονος Λάμπρος Π. Παίρνει μέρος σε άτυπους αγώνες και «[μ]εθύσκεται από την ταχύτητα και χάνει τον έλεγχο του ευατού του, ενώ παραλλήλως νομίζει ότι δι' αυτού του τρόπου θα εντυπωσίαση τους φίλους του και τα teddy girls αίτινες τους συναναστρέφονται. «Παθολογική αδυναμίαν εις τα «μηχανάκια» τρέφει και ο δεκαπεντάχρονος Μηνάς Μ., που «γυρνά αδέσποτος από τόπου εις τόπον χάριν αναψυχής» [...] ενώ «υπερβολικήν αγάπην δια τα θαλάσσια μπάνια» δείχνει ο δεκαπεντάχρονος Κοσμάς Μ.. Ο επιμελητής του φοβάται ότι «είναι ενδεχόμενον να εγκαταλείψη την εργασίαν του και να τρέξη εις την ακτή». Η μανία με μια μορφή διασκέδασης μαρτυρεί έλλειψη αυτοπειθαρχίας και ανωριμότητα, δείχνει ότι το αγόρι δεν έχει θέσει στη ζωή του τις αναμενόμενες προτεραιότητες».

Νέοι που το έσκαγαν από το σπίτι τους για να γίνουν καλλιτέχνες, αγόρια και κορίτσια που απομακρύνονταν με κάθε τρόπο από τις «ηθικές και χριστιανικές αρχές» της εκκλησίας, που βρίσκονταν υπόλογοι ακόμη και για το «αδίκημα» της φαντασίας, του ζωηρού χαρακτήρα ή επειδή είχαν «εντόνους σεξουαλικάς επιθυμίας».

«Για τα αγόρια στο στόχαστρο είναι το «τεντιμπόικο στιλ», η εμφάνιση «γιε γιε» και τα μακριά μαλλιά εν γένει, στοιχεία που συνοδεύονται συχνά και από αυθάδες ή ανάρμοστο ύφος: «Ο ανήλικος [...] τρέφει φαβορίτας υπερμεγέθειες (σήμα κατατεθέν των σύγχρονων τεντυ-μπόυς). Το αυτό ισχύει και δια την ιδιόρυθμον κόμμωσιν του [...] Περισσότερον όμως απαράδεκτον, είναι το ύφος και ο τρόπος ομιλίας του, αποτελούντα συνδυασμόν «μαγκιάς» τεντυμπόικου στυλ της nouvelle vague, δι' ων πειράται να προβή εις επίδειξιν ανδρισμού».

Έφη Αβδελά, «Νέοι εν κινδύνω»: επιτήρηση, αναμόρφωση και δικαιοσύνη ανηλίκων μετά τον πόλεμο

Το βιβλίο αυτό της Έφης Αβδελά, καταπιάνεται με την αντιμετώπιση των νέων από το μετεμφυλιακό κράτος.

Η συγγραφέας αναφέρεται στα χιλιάδες αγόρια και κορίτσια που «απασχόλησαν» τα δικαστήρια ανηλίκων μεταπολεμικά, είτε επειδή διέπραξαν κάποιο αδίκημα, είτε γιατί διέτρεχαν «ηθικό κίνδυνο».

Στην μεταπολεμική περίοδο η πειθάρχηση των νέων και μάλιστα των ανηλίκων με μη αποδεκτή κοινωνικά συμπεριφορά αποδείχθηκε μια από τις προτεραιότητες του μετεμφυλιακού κράτους.

«Η νεολαία αντιμετωπίζεται απ' όλες τις δυνάμεις του πολιτικού φάσματος με όρους παθολογίας. Κοινό έδαφος παρέμβασης των αντιτιθέμενων πολιτικών δυνάμεων της εποχής γίνονται οι ανησυχίες για τις νέες μορφές νεανικής κοινωνικότητας και ψυχαγωγίας. Τις θεωρούν συστηματικά υπεύθυνες για την «ηθική παρεκτροπή» των νέων και κατ' επέκταση για την υποτιθέμενη εξάπλωση «της παιδικής και νεανικής εγκληματικότητας». Καθώς τόσο η Δεξιά όσο και η Αριστερά βλέπουν στην «νεολαία» τον κατ' εξοχήν ασταθή παράγοντα του κοινωνικού και πολιτικού σχεδιασμού της μετεμφυλιακής περιόδου, η προστα-

«Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει να δει κανείς για παράδειγμα, το Τμήμα Ηθικής Προστασίας Παιδιού που δημιουργεί το 1951 το Λύκειο Ελληνίδων με έμφαση στις παιδικές ψυχαγωγίες και ειδικότερα τον κινηματόγραφο. Μία μάλιστα από τις εφορείες του Τμήματος έχει τον τίτλο «Ηθοπλαστική ψυχαγωγία Παιδιού». Πλήθος οργανώσεις και φορείς θα αναπτύξουν δράση στην διάρκεια των δεκαετιών του '50 και του '60 για την προστασία «της ηθικής και πνευματικής ακεραιότητας των Ελληνοπαίδων». Πρωτοστατούν η Εκκλησία, οι διάφορες ΕΠΑ (σ.σ. Επιτροπές Προστασίας Ανηλίκων) *και διάφορες κοινωνικές συσσωματώσεις στις οποίες το Υπουργείο Δικαιοσύνης προσφέρει την αιγίδα του και το Παλάτι την εύνοιά του. Η συνεργασία ανάμεσα στους διάφορους φορείς είναι συχνή. Όπως μαρτυρούν οι προσπάθειες να καθιερωθεί ως επαναλαμβανόμενος δεσμός η Εβδομάς Παραστρατημένου Παιδιού. Η διοργάνωση επαναλήφθηκε τρεις φορές στην διάρκεια της δεκαετίας του '50, το 1952, το 1955 και το 1958. Την ανέλαβε η ΕΠΑ της Αθήνας σε συνεργασία με πολλούς άλλους φορείς, όπως η Εκκλησία, τα Σώματα Ασφαλείας, η Ακαδημία Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, τα υπουργεία Δικαιοσύνης, Παιδείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, κ.α.».*

Νέοι, που το «έγκλημά» τους ήταν η συχνή παρουσία τους σε σφαιριστήρια, ή ακόμη και λούνα-παρκ, ή το ότι γυρνούσαν «αδέσποτοι από τόπου εις τόπον», νέοι που ελέγχονταν με ξαφνικές εφόδους των επιμελητών ανηλίκων στους κινηματογράφους.

«Η μεγάλη του αδυναμία είναι ο κινηματογράφος δια τούτο πολλές φορές αφήρεσε χρήματα από την μητέρα του, και ψέματα έλεγε όταν τον έστελναν να ψωνίση μόνον και μόνον δια να εξοικονομήση τα χρήματα του εισιτηρίου. Δηλαδή και την ψυχή του θα πούλαγε ως νέος Φάουστ εις τον διάβολον δια τον κινηματογράφον», επισημαίνει για τον δεκατετράχρονο Μενέλαον Ρ. που κατηγορείται για εγκατάλειψη οικείας και κλοπές. Αλλά και ο συνομήλικος του Νότης Υ., «[κ]ατά καιρούς κάμνει τον μουγγό και μαζεύει χρήματα για να πηγαίνη στον κινηματογράφο κάθε μέρα. Επικίνδυνα είναι επίσης τα ακατάλληλα αναγνώσματα κυρίως τα περιοδικά, η Μάσκα για τα αγόρια, τα «άσεμνα» για τα κορίτσια: τους αποδίδεται αρνητική επίδραση, θεωρείται ότι μυούν τους ανήλι-

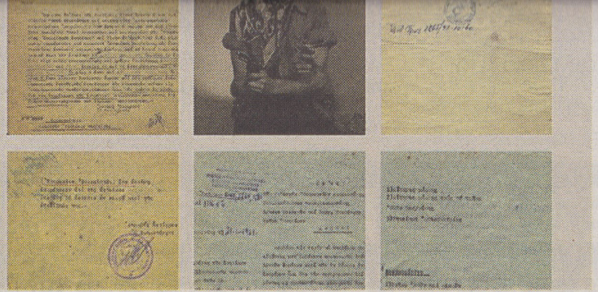
μια στο μοτοσάκο έχει ο δεκαοκτάχρονος Λάμπρος Π. Παίρνει μέρος σε άτυπους αγώνες και «[μ]εθύσκεται από την ταχύτητα και χάνει τον έλεγχο του ευατού του, ενώ παραλλήλως νομίζει ότι δι' αυτού του τρόπου θα εντυπωσίαση τους φίλους του και τα teddy girls αίτινες τους συναναστρέφονται. «Παθολογική αδυναμίαν εις τα «μηχανάκια» τρέφει και ο δεκαπεντάχρονος Μηνάς Μ., που «γυρνά αδέσποτος από τόπου εις τόπον χάριν αναψυχής» [...] ενώ «υπερβολικήν αγάπην δια τα θαλάσσια μπάνια» δείχνει ο δεκαπεντάχρονος Κοσμάς Μ.. Ο επιμελητής του φοβάται ότι «είναι ενδεχόμενον να εγκαταλείψη την εργασίαν του και να τρέξη εις την ακτή». Η μανία με μια μορφή διασκέδασης μαρτυρεί έλλειψη αυτοπειθαρχίας και ανωριμότητα, δείχνει ότι το αγόρι δεν έχει θέσει στη ζωή του τις αναμενόμενες προτεραιότητες».

Νέοι που το έσκαγαν από το σπίτι τους για να γίνουν καλλιτέχνες, αγόρια και κορίτσια που απομακρύνονταν με κάθε τρόπο από τις «ηθικές και χριστιανικές αρχές» της εκκλησίας, που βρίσκονταν υπόλογοι ακόμη και για το «αδίκημα» της φαντασίας, του ζωηρού χαρακτήρα ή επειδή είχαν «εντόνους σεξουαλικάς επιθυμίας».

«Για τα αγόρια στο στόχαστρο είναι το «τεντιμπόικο στιλ», η εμφάνιση «γιε γιε» και τα μακριά μαλλιά εν γένει, στοιχεία που συνοδεύονται συχνά και από αυθάδες ή ανάρμοστο ύφος: «Ο ανήλικος [...] τρέφει φαβορίτας υπερμεγέθειες (σήμα κατατεθέν των σύγχρονων τεντυ-μπόυς). Το αυτό ισχύει και δια την ιδιόρυθμον κόμμωσιν του [...] Περισσότερον όμως απαράδεκτον, είναι το ύφος και ο τρόπος ομιλίας του, αποτελούντα συνδυασμόν «μαγκιάς» τεντυμπόικου στυλ της nouvelle vague, δι' ων πειράται να προβή εις επίδειξιν ανδρισμού».

Χιλιάδες αγόρια και κορίτσια, που αντιστάθηκαν στο μηχανισμό της δικαιοσύνης, αλλά και της οικογένειας, που τα θεώρησε ανεπιθύμητα, ή μη διαχειρίσιμα, χιλιάδες παιδιά που προσπάθησαν να απαλλαγούν από τους μηχανισμούς επιτήρησης, παιδιά, που αναγκάστηκαν να προσαρμοστούν για να μην συνθλιβούν ολοκληρωτικά.

«Η δεκαπεντάχρονη Αθανασία Ζ., αφού το έσκασε από το σπίτι της, γύρισε στο χωριό της και σπάνια βγαίνει έξω. Όμως για την επιμελήτριά της, «τον νεαρόν της ηλικίας, η εμφανής φιλαρέσκειά της (βαφή χειλέων και ονύχων, κομμώσεις κλπ) μας οδηγούν εις το να υποπτευόμεθα πιθανήν μελλονικήν εξέλιξη αυτής». Και η Δήμητρα Τ. που την έπιασε των Ηθών να περιφέρεται στον δρόμο, είχε παλιά «υπερβολική μανία για τα πάρτυ» στα οποία σύχναζε κρυφά από την μητέρα της. Μετά από πολύμηνη επιμέλεια εμφα-

Το βιβλίο αυτό της Έφης Αβδελά, καταπιάνεται με την αντιμετώπιση των νέων από το μετεμφυλιακό κράτος.

Η συγγραφέας αναφέρεται στα χιλιάδες αγόρια και κορίτσια που «απασχόλησαν» τα δικαστήρια ανηλίκων μεταπολεμικά, είτε επειδή διέπραξαν κάποιο αδίκημα, είτε γιατί διέτρεχαν «ηθικό κίνδυνο».

Στην μεταπολεμική περίοδο η πειθάρχηση των νέων και μάλιστα των ανηλίκων με μη αποδεκτή κοινωνικά συμπεριφορά αποδείχθηκε μια από τις προτεραιότητες του μετεμφυλιακού κράτους.

«Η νεολαία αντιμετωπίζεται απ' όλες τις δυνάμεις του πολιτικού φάσματος με όρους παθολογίας. Κοινό έδαφος παρέμβασης των αντιτιθέμενων πολιτικών δυνάμεων της εποχής γίνονται οι ανησυχίες για τις νέες μορφές νεανικής κοινωνικότητας και ψυχαγωγίας. Τις θεωρούν συστηματικά υπεύθυνες για την «ηθική παρεκτροπή» των νέων και κατ' επέκταση για την υποτιθέμενη εξάπλωση «της παιδικής και νεανικής εγκληματικότητας». Καθώς τόσο η Δεξιά όσο και η Αριστερά βλέπουν στην «νεολαία» τον κατ' εξοχήν ασταθή παράγοντα του κοινωνικού και πολιτικού σχεδιασμού της μετεμφυλιακής περιόδου, η προστασία της γίνεται το πεδίο αντιπαράθεσης για την ανασυγκρότηση της ηγεμονίας στην ελληνική κοινωνία. Έννοια κλειδί, που ενώνει της διαφορετικές παρεμβάσεις ανεξάρτητα από την πολιτική τους προέλευση, αναγορεύεται η ηθική, και κεντρικό αρνητικό σύμβολο ο τεντυμποϊσμός».

Στο στόχαστρο ανήλικα παιδιά με «παρεκκλίνουσα» συμπεριφορά, παιδιά που διώχθηκαν ποινικά ή που κλείστηκαν σε αναμορφωτήρια.

ακεραιότητας των Ελληνοπαίδων». Πρωτοστατούν η Εκκλησία, οι διάφορες ΕΠΑ (σ.σ. Επιτροπές Προστασίας Ανηλίκων) και διάφορες κοινωνικές συσσωματώσεις στις οποίες το Υπουργείο Δικαιοσύνης προσφέρει την αιγίδα του και το Παλάτι την εύνοιά του. Η συνεργασία ανάμεσα στους διάφορους φορείς είναι συχνή. Όπως μαρτυρούν οι προσπάθειες να καθιερωθεί ως επαναλαμβανόμενος δεσμός η Εβδομάς Παραστρατημένου Παιδιού. Η διοργάνωση επαναλήφθηκε τρεις φορές στην διάρκεια της δεκαετίας του '50, το 1952, το 1955 και το 1958. Την ανέλαβε η ΕΠΑ της Αθήνας σε συνεργασία με πολλούς άλλους φορείς, όπως η Εκκλησία, τα Σώματα Ασφαλείας, η Ακαδημία Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, τα υπουργεία Δικαιοσύνης, Παιδείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, κ.α».

Νέοι, που το «έγκλημά» τους ήταν η συχνή παρουσία τους σε σφαιριστήρια, ή ακόμη και λούνα-παρκ, ή το ότι γυρνούσαν «αδέσποτοι από τόπου εις τόπον», νέοι που ελέγχονταν με ξαφνικές εφόδους των επιμελητών ανηλίκων στους κινηματογράφους.

«Η μεγάλη του αδυναμία είναι ο κινηματογράφος δια τούτο πολλές φορές αφήρεσε χρήματα από την μητέρα του, και ψέματα έλεγε όταν τον έστελναν να ψωνίση μόνον και μόνον δια να εξοικονομήση τα χρήματα του εισιτηρίου. Δηλαδή και την ψυχή του θα πούλαγε ως νέος Φάουστ εις τον διάβολον δια τον κινηματογράφον», επισημαίνει για τον δεκατετράχρονο Μενέλαον Ρ. που κατηγορείται για εγκατάλειψη οικείας και κλοπές. Αλλά και ο συνομήλικος του Νότης Υ., «[κ]ατά καιρούς κάμνει τον μουγγό και μαζεύει χρήματα για να πηγαίνη στον κινηματογράφο κάθε μέρα. Επικίνδυνα είναι επίσης τα ακατάλληλα αναγνώσματα κυρίως τα περιοδικά, η Μάσκα για τα αγόρια, τα «άσεμνα» για τα κορίτσια: τους αποδίδεται αρνητική επίδραση, θεωρείται ότι μυούν τους ανήλικους σε επικίνδυνες και ακατάλληλες γνώσεις, ιδίως όταν συνδυάζονται και με άλλες «παρεκτροπές». Για παράδειγμα, ο δεκαεπτάχρονος Ηρακλής Γ. , που κατηγορείται για ασωτία, πίνει συχνά οινοπνευματώδη, συχνάζει σε λαϊκούς κινηματογράφους και καπνίζει πολύ, ενώ διαβάζει «Μάσκες», «Ταρζάν», και άλλα παρόμοια».

Νέοι που ήταν ύποπτοι ακόμη και για το γεγονός ότι έκαναν συχνά ποδήλατο, ή απασχολούνταν με «άσεμνα» αναγνώσματα ή αρέσκονταν στους «μο-

Νέοι που το έσκαγαν από το σπίτι τους για να γίνουν καλλιτέχνες, αγόρια και κορίτσια που απομακρύνονταν με κάθε τρόπο από τις «ηθικές και χριστιανικές αρχές» της εκκλησίας, που βρίσκονταν υπόλογοι ακόμη και για το «αδίκημα» της φαντασίας, του ζωηρού χαρακτήρα ή επειδή είχαν «εντόνους σεξουαλικάς επιθυμίας».

«Για τα αγόρια στο στόχαστρο είναι το «τεντιμπόικο στιλ», η εμφάνιση «γιε γιε» και τα μακριά μαλλιά εν γένει, στοιχεία που συνοδεύονται συχνά και από αυθάδες ή ανάρμοστο ύφος: "Ο ανήλικος [...] τρέφει φαβορίτας υπερμεγέθειες (σήμα κατατεθέν των σύγχρονων τεντυ-μπόυς). Το αυτό ισχύει και δια την ιδιόρυθμον κόμμωσιν του [...] Περισσότερον όμως απαράδεκτον, είναι το ύφος και ο τρόπος ομιλίας του, αποτελούντα συνδυασμόν «μαγκιάς» τεντυμπόικου στυλ της nouvelle vague, δι' ων πειράται να προβή εις επίδειξιν ανδρισμού».

Χιλιάδες αγόρια και κορίτσια, που αντιστάθηκαν στο μηχανισμό της δικαιοσύνης, αλλά και της οικογένειας, που τα θεώρησε ανεπιθύμητα, ή μη διαχειρίσιμα, χιλιάδες παιδιά που προσπάθησαν να απαλλαγούν από τους μηχανισμούς επιτήρησης, παιδιά, που αναγκάστηκαν να προσαρμοστούν για να μην συνθλιβούν ολοκληρωτικά.

«Η δεκαπεντάχρονη Αθανασία Ζ., αφού το έσκασε από το σπίτι της, γύρισε στο χωριό της και σπάνια βγαίνει έξω. Όμως για την επιμελήτριά της, «τον νεαρόν της ηλικίας, η εμφανής φιλαρέσκειά της (βαφή χειλέων και ονύχων, κομμώσεις κλπ) μας οδηγούν εις το να υποπτευόμεθα πιθανήν μελλονική εξέλιξη αυτής». Και η Δήμητρα Τ. που την έπιασε των Ηθών να περιφέρεται στον δρόμο, είχε παλιά «υπερβολική μανία για τα πάρτυ» στα οποία σύχναζε κρυφά από την μητέρα της. Μετά από πολύμηνη επιμέλεια εμφανίζεται «αναμορφωμένη», αλλά «συνεχίζη να βάφηται (μάτια, φρύδια, χείλια) ουχί όμως εντόνως και συνήθως εντός της οικίας της».

Η συγγραφέας ανατρέχει σε αρχειακό υλικό δικογραφιών, εκθέσεις αλλά και προφορικές συνεντεύξεις επιμελητών ανηλίκων, νομικά βιβλία και νομοθεσία, στους ατομικούς φακέλους των ανηλίκων, δημοσιεύματα της εποχής και γενικά σε δεκάδες πηγές ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας.

Του ξεροκόμματου ο χαρτογιακάς

Προφανώς και δεν πρόκειται για κάποιου είδους βαθυστόχαστη αλήθεια, το γεγονός ότι κάθε επαγγελματική επιχείρηση που δεν σερβίρει screwdrivers (on the rocks ή άνευ), πιτόγυρα ή κρέπες, στο εν Ελλάδι περιχαρές τρελλοκομείο, διατηρεί στα φανερά γουρουνάκι-κουμπαρά, δια αποταμίευσιν οβολών για το (φτου κακά!) απευκτέο λουκέτο. Παρ' όλα αυτά, το κομμάτι της νεολαίας που επιλέγει σπουδές μάνατζερ, διοίκησης επιχειρήσεων, ψυχολογίας (με ειδίκευση στην διαχείριση(!) εργατικού δυναμικού) κι άλλες, που οδηγούν σε συναφή χρήσιμα «επαγγέλματα», ακόμη και στις μέρες μας, είναι ουδόλως ευκαταφρόνητο. Θα μπορούσε να πει κάποιος, ελαφρά τη καρδία, «μα τι διάολο έχουν στο μυαλό τους όλοι αυτοί;». Η απάντηση, ωστόσο, είναι πιο απλή απ' ό,τι ίσως φανταζόμαστε. Αυτό που έχουν, λοιπόν, «στο μυαλό τους» είναι ο,τιδήποτε, εδώ και περίπου δυόμιση δεκαετίες, τούς «φύτεψε» μ' «εκσυγχρονιστικό» ταραταζούμ στο μυαλό η εξουσία. Εν ολίγοις, στα χωράφια πηγαίνει «ο Αλβανός», υδραυλικός και σοβατζής θα γίνει «ο Ρωσοπόντιος» και πάει (κ)λέγοντας. Δεν ήτο απλώς ζήτημα οικονομικών απολαβών - ας μη λησμονούμε, πως «στις καλές εποχές» ένας πλακάς, επί παραδείγματι, κέρδιζε διόλου ευκαταφόνητα ποσά. Ήταν, περισσότερο, ζήτημα «status», «prestige» κι άλλων γελοίων, φραγκολεβαντίνικων εκφράσεων. Προφανώς και δεν τρελάθηκα, καθ' όσον πόντιξ ευφορούμενος από αισθήματα απέχθειας έναντι της κάθε είδους μισθωτής σκλαβιάς. Ωστόσο, είναι αδύνατον να μην παρατηρήσει κανείς, το γεγονός, ότι ένα μεγάλο κοινωνικό κομμάτι, θεωρεί αφελώς πως αν παραμείνεις άοκνος, χαροκόπος στα άνωθι καταστρώματα του Τιτανικού, ακούγοντας βιόλες, βιολοντσέλα και κοντραμπάσο, ο [illegible]

ΠΟΝΤΙΚΟΛΟΓΙΕΣ...ΕΞ ΥΠΝΟΥ

τρητη ταχύτητα. Διάσπαση προσοχής, έλλειψη συγκέντρωσης, μη αφομείωση της πληροφορίας, διογκούμενη ανικανότητα της μετατροπής της σε γνώση. Ένας νέος Μεσαίωνας. Τότε οι πληροφορίες απειροελάχιστες, οπότε και η δυνατότητα αποκόμισης γνώσης ισχνή. Τώρα οι πληροφορίες αναρίθμητες, άρα και η δυνατότητα αποκόμισης γνώσης ισχνότερη. Αμφιβάλλετε; Ας δούμε ένα απλό παράδειγμα. Ένα παιδί, μια απόχη, μια λίμνη. Αν η λίμνη περιέχει απειροελάχιστα ψάρια, το παιδί ή δεν θα πιάσει καθόλου ή, αν είναι ικανός ψαράς, θα πιάσει ένα ή ελάχιστα. Αν, όμως, η λίμνη είναι γεμάτη με κοπάδια ψαριών, τόσα πολλά που θα μπορούσες, ως σχήμα λόγου, «να βαδίσεις κι επάνω τους», κάθε φορά που το παιδί θα ανεβάζει την απόχη, θα είναι τόσο μεγάλο το βάρος της από τα ψάρια, που θα είναι, τις περισσότερες φορές, αδύνατο να τη σηκώσει. Ωστόσο, ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις που τα καταφέρνει, χρειάζεται ατελείωτο χρόνο και υψηλού επιπέδου ικανότητες, να ξεχωρίσεις τα βρώσιμα ψάρια από τα εντελώς άνοστα ή, ακόμη χειρότερο, τα δηλητηριώδη. Άσε που, κάθε φορά που ανεβάζει την ψαριά, κινδυνεύει να πάρει την απόχη σε κομμάτια παραμάσχαλα. Και μην μπερδευέστε. Ένα μυαλό διαθέτουμε, μια απόχη. Ούτε δίχτυα, ούτε δυναμίτη (ευτυχώς!). Η μνήμη μας ομοιάζει ήδη με χιλιοδιάτρητη παραπεταμένη γαλότσα. Στο τέλος, μιας και παραμένουν ακόμη τα τατουάζ στη μόδα, θα «χτυπάμε» tattoo, όσα δεν θέλουμε ή δεν πρέπει να ξεχάσουμε. Όπως ο Leonard Shelby, στην δυστοπική ταινία *Memento*. Ουαί τοις αποβλακωμένοις [illegible]

ελευθεριάζοντες εναλλακτιστές να τις χαρακτηρίζουν. Ας υποθέσουμε, όπως εκ των πραγμάτων θα προέκυπτε, πως η αξιολόγηση αυτή ουδεμία σχέση θα είχε με κάθε είδους πρωταθλητισμό. Είναι, λοιπόν, δυνατό να απαιτεί ένας άνθρωπος, να διακριθεί (με θετικό πάντα πρόσημο) ανάμεσα σε άλλους, όχι γιατί είναι ικανότερος, αλλά γιατί έχει μαύρο, λευκό, ωχρό χρώμα, γιατί είναι χριστιανός, μουσουλμάνος, βουδιστής, παγανιστής ή γιατί είναι ομοφυλόφυλος, κοκκινομάλλης, αριστερόχειρας, αμφιδέξιος; Το ποιος είναι ικανότερος, εν τέλει, αποτελεί ζήτημα ανθρωπίνων ικανοτήτων, συγκρινόμενες με άλλες, ιδίας ουσίας, ανθρώπινες ικανότητες ή μια οπερέττα «αντιρατσιστικού» παραλόγου, όπου οι αυτοαναγορούμενοι ως «ξεχωριστοί» (κι όχι ως άνθρωποι μέσα σε ανθρώπους) επιβάλλονται ως «οι καλύτεροι», με το στανιό; Κι όσοι δεν παροικούμε εν τριφυλλίας στου παραλόγου τις εξοχές, χαρακτηριζόμαστε, συνήθως, ως συντηρητικοί (τι κακοπαθημένη λέξη κι αυτή!) ή και ρατσιστές. Ας μην κοροϊδευόμαστε. Δεν έχει καμιά απολύτως σημασία για την εξουσία αν είσαι μαύρος, άσπρος, ομοφυλόφιλος, κοκκινοτρίχης ή ό,τι άλλο, αν, ταυτοχρόνως, είσαι και οικονομικά ισχυρός. Έχει καμμία σχέση ο βίος του Spike Lee ή του Denzel Washington, χολυγουντιανών αστέρων γαρ, με την πολύμορφη βία που δέχεται καθημερινώς, για παράδειγμα, ένας αφροαμερικανός λαντζέρης στο Μπρόνξ; Ή δίνουν οι πρώτοι δεκάρα γι' αυτόν και τους ομοίους του; Και το σκουληκοφαγωμένο ξανθοπουλογεννές ανέκδοτο, της «ταπεινής καταγωγής», όπου ο κινηματογραφικός αστήρ, αν και μονιμάς πια στα χρυσά σαλόνια, δεν ξεχνά κι αγωνίζεται για «τους ανθρώπους του», είναι τόσο άτοπο, όσο μια παχιά στρώση ταραμά σε φρεσκοψημένη τάρτα σοκολάτας. Οι φτωχοί κι εξαθλιωμένοι θα αντιμετωπίζονται πάντα από την εξουσία ως τίποτα περισσότερο από μιάσματα, δίχως να δίνει η αφεντιά της τρύπια πεντάρα για το χρώμα, την φυλή ή τις ερωτικές τους προτιμήσεις. Αν είσαι έτοιμος να σκύψεις, να φιλήσεις ουρημένες ποδιές, να γίνεις ένα «ευυπόληπτο» γρανάζι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, της κράτικης μηχανής, όλοι οι δρόμοι προς την «επιτυχία», θα μένουν για σένα ορθάνοιχτοι.

Πόντιξ ο Σισύφειος

Ελλάδι περιχαρές τρελλοκομείο, διατη-ρεί στα φανερά γουρουνάκι-κουμπαρά, δια αποταμίευσιν οβολών για το (φτου κακά!) απευκτέο λουκέτο. Παρ' όλα αυτά, το κομμάτι της νεολαίας που επιλέγει σπουδές μάνατζερ, διοίκησης επιχειρή-σεων, ψυχολογίας (με ειδίκευση στην διαχείριση(!) εργατικού δυναμικού) κι άλλες, που οδηγούν σε συναφή χρήσι-μα «επαγγέλματα», ακόμη και στις μέρες μας, είναι ουδόλως ευκαταφρόνητο. Θα μπορούσε να πει κάποιος, ελαφρά τη καρδία, «μα τι διάολο έχουν στο μυαλό τους όλοι αυτοί;». Η απάντηση, ωστόσο, είναι πιο απλή απ' ό,τι ίσως φανταζόμα-στε. Αυτό που έχουν, λοιπόν, «στο μυα-λό τους» είναι ο,τιδήποτε, εδώ και πε-ρίπου δυόμιση δεκαετίες, τούς «φύτεψε» μ' «εκσυγχρονιστικό» ταραταζούμ στο μυαλό η εξουσία. Εν ολίγοις, στα χωρά-φια πηγαίνει «ο Αλβανός», υδραυλικός και σοβατζής θα γίνει «ο Ρωσοπόντιος» και πάει (κ)λέγοντας. Δεν ήτο απλώς ζήτημα οικονομικών απολαβών – ας μη λησμονούμε, πως «στις καλές εποχές» ένας πλακάς, επί παραδείγματι, κέρδιζε διόλου ευκαταφόνητα ποσά. Ήταν, πε-ρισσότερο, ζήτημα «status», «prestige» κι άλλων γελοίων, φραγκολεβαντίνικων εκ-φράσεων. Προφανώς και δεν τρελάθηκα, καθ' όσον πόντιξ ευφορούμενος από αι-σθήματα απέχθειας έναντι της κάθε εί-δους μισθωτής σκλαβιάς. Ωστόσο, είναι αδύνατον να μην παρατηρήσει κανείς, το γεγονός, ότι ένα μεγάλο κοινωνικό κομ-μάτι, θεωρεί αφελώς πως αν παραμεί-νεις άοκνος, χαροκόπος στα άνωθι κα-ταστρώματα του Τιτανικού, ακούγοντας βιόλες, βιολοντσέλα και κοντραμπάσο, ο καλός θεούλης Ποσειδώνας θα σου ψι-θυρίσει στα ώτα «δεν ήγγικεν η ώρα σου ακόμη τέκνον μου για τις αγκάλες του υγρού μου βασιλείου». *Των γαρ ηλιθίων απείρων γέννεθλα*, που έλεγε κι ο Σιμω-νίδης. Γιατί αν δεν έχει προοπτική επαγ-γελματικής αποκατάστασης, ο κατέχων τα «άχραντα μυστικά» της διοίκησης επιχειρήσεων, σε μια επικράτεια που δεν υπάρχουν πια και... πολλές επιχειρήσεις προς διοίκηση, ποιος έχει; Οικονομία, η νέα θρησκεία με τους «διάκους», τους «παπάδες» και τους «καρδιναλίους» της. Θα μου πείτε, βεβαίως, πως υπάρχουν και τα «Ηλύσια Πεδία» της εκτός των συνόρων βορειοευρωπαϊκής «πραγματι-κότητας». Κι αυτό το παραμυθάκι, όμως, έλλειψη συγκέντρωσης, μη αφομείωση της πληροφορίας, διογκούμενη ανικα-νότητα της μετατροπής της σε γνώση. Ένας νέος Μεσαίωνας. Τότε οι πληροφο-ρίες απειροελάχιστες, οπότε και η δυνα-τότητα αποκόμισης γνώσης ισχνή. Τώρα οι πληροφορίες αναρίθμητες, άρα και η δυνατότητα αποκόμισης γνώσης ισχνό-τερη. Αμφιβάλλετε; Ας δούμε ένα απλό παράδειγμα. Ένα παιδί, μια απόχη, μια λί-μνη. Αν η λίμνη περιέχει απειροελάχιστα ψάρια, το παιδί ή δεν θα πιάσει καθόλου ή, αν είναι ικανός ψαράς, θα πιάσει ένα ή ελάχιστα. Αν, όμως, η λίμνη είναι γεμάτη με κοπάδια ψαριών, τόσα πολλά που θα μπορούσες, ως σχήμα λόγου, «να βαδί-σεις κι επάνω τους», κάθε φορά που το παιδί θα ανεβάζει την απόχη, θα είναι τόσο μεγάλο το βάρος της από τα ψάρια, που θα είναι, τις περισσότερες φορές, αδύνατο να τη σηκώσει. Ωστόσο, ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις που τα καταφέρνει, χρειάζεται ατελείωτο χρό-νο και υψηλού επιπέδου ικανότητες, να ξεχωρίσεις τα βρώσιμα ψάρια από τα εντελώς άνοστα ή, ακόμη χειρότερο, τα δηλητηριώδη. Άσε που, κάθε φορά που ανεβάζει την ψαριά, κινδυνεύει να πάρει την απόχη σε κομμάτια παραμάσχαλα. Και μην μπερδεύεστε. Ένα μυαλό διαθέ-τουμε, μια απόχη. Ούτε δίχτυα, ούτε δυ-ναμίτη (ευτυχώς!). Η μνήμη μας ομοιάζει ήδη με χιλιοδιάτρητη παραπεταμένη γα-λότσα. Στο τέλος, μιας και παραμένουν ακόμη τα τατουάζ στη μόδα, θα «χτυπά-με» tattoo, όσα δεν θέλουμε ή δεν πρέπει να ξεχάσουμε. Όπως ο Leonard Shelby, στην δυστοπική ταινία *Memento*. Ουαί τοις αποβλακωμένοις.

Όσκαρ, βραβεύσεις κι αντιρατσισμός της κουρελούς

Κι ενώ το ανθρώπινο είδος, όπως είχε γράψει κάποτε κι ο συγχωρεμένος ο Lemmy, αυτοκαταστρέφεται νυχθημε-ρόν χτυπώντας με μανία τα πληκτρολό-για του, η παρλάτα περί «μειζόνων» ζη-τημάτων, καλά κρατεί. Είναι, το λοιπόν, δίκαιο κι αντικειμενικό, να μην υπάρχει ούτε ένας μαύρος ηθοποιός υποψήφιος για τα Όσκαρ; Πέρα από το βλακώδες του ερωτήματος, που, λογικά, θα οφει-

χαρακτηρίζουν. Ας υποθέσουμε, όπως εκ των πραγμάτων θα προέκυπτε, πως η αξιολόγηση αυτή ουδεμία σχέση θα είχε με κάθε είδους πρωταθλητισμό. Εί-ναι, λοιπόν, δυνατό να απαιτεί ένας άν-θρωπος, να διακριθεί (με θετικό πάντα πρόσημο) ανάμεσα σε άλλους, όχι γιατί είναι ικανότερος, αλλά γιατί έχει μαύρο, λευκό, ωχρό χρώμα, γιατί είναι χριστι-ανός, μουσουλμάνος, βουδιστής, παγανι-στής ή γιατί είναι ομοφυλόφυλος, κοκ-κινομάλλης, αριστερόχειρας, αμφιδέξιος; Το ποιος είναι ικανότερος, εν τέλει, απο-τελεί ζήτημα ανθρωπίνων ικανοτήτων, συγκρινόμενες με άλλες, ιδίας ουσίας, ανθρώπινες ικανότητες ή μια οπερέττα «αντιρατσιστικού» παραλόγου, όπου οι αυτοαναγορούμενοι ως «ξεχωριστοί» (κι όχι ως άνθρωποι μέσα σε ανθρώπους) επιβάλλονται ως «οι καλύτεροι», με το στανιό; Κι όσοι δεν παροικούμε εν τρι-φυλλίας στου παραλόγου τις εξοχές, χαρακτηριζόμαστε, συνήθως, ως συντη-ρητικοί (τι κακοπαθημένη λέξη κι αυτή!) ή και ρατσιστές. Ας μην κοροϊδευόμαστε. Δεν έχει καμιά απολύτως σημασία για την εξουσία αν είσαι μαύρος, άσπρος, ομοφυλόφιλος, κοκκινοτρίχης ή ό,τι άλλο, αν, ταυτοχρόνως, είσαι και οικονο-μικά ισχυρός. Έχει καμμία σχέση ο βίος του Spike Lee ή του Denzel Washington, χολυγουντιανών αστέρων γαρ, με την πολύμορφη βία που δέχεται καθημερι-νώς, για παράδειγμα, ένας αφροαμερι-κανός λαντζέρης στο Μπρονξ; Ή δίνουν οι πρώτοι δεκάρα γι' αυτόν και τους

ομοίους του; Και το σκουληκοφαγωμένο ξανθοπουλογεννές ανέκδοτο, της «τα-πεινής καταγωγής», όπου ο κινηματο-γραφικός αστήρ, αν και μονιμάς πια στα χρυσά σαλόνια, δεν ξεχνά κι αγωνίζεται για «τους ανθρώπους του», είναι τόσο άτοπο, όσο μια παχιά στρώση ταραμά σε φρεσκοψημένη τάρτα σοκολάτας. Οι φτωχοί κι εξαθλιωμένοι θα αντιμετωπί-ζονται πάντα από την εξουσία ως τίπο-τα περισσότερο από μιάσματα, δίχως να δίνει η αφεντιά της τρύπια πεντάρα για το χρώμα, την φυλή ή τις ερωτικές τους προτιμήσεις. Αν είσαι έτοιμος να σκύψεις, να φιλήσεις ουρημένες ποδιές, να γίνεις ένα «ευυπόληπτο» γρανάζι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, της κράτικης μηχανής, όλοι οι δρόμοι προς την «επιτυχία», θα μένουν για σένα ορθάνοιχτοι.

Πόντιξ ο Σισύφειος

φια πηγαίνει «ο Αλβανός», υδραυλικός και σοβατζής θα γίνει «ο Ρωσοπόντιος» και πάει (κ)λέγοντας. Δεν ήτο απλώς ζήτημα οικονομικών απολαβών - ας μη λησμονούμε, πως «στις καλές εποχές» ένας πλακάς, επί παραδείγματι, κέρδιζε διόλου ευκαταφόνητα ποσά. Ήταν, περισσότερο, ζήτημα «status», «prestige» κι άλλων γελοίων, φραγκολεβαντίνικων εκφράσεων. Προφανώς και δεν τρελάθηκα, καθ' όσον πόντιξ ευφορούμενος από αισθήματα απέχθειας έναντι της κάθε είδους μισθωτής σκλαβιάς. Ωστόσο, είναι αδύνατον να μην παρατηρήσει κανείς, το γεγονός, ότι ένα μεγάλο κοινωνικό κομμάτι, θεωρεί αφελώς πως αν παραμείνεις άοκνος, χαροκόπος στα άνωθι καταστρώματα του Τιτανικού, ακούγοντας βιόλες, βιολοντσέλα και κοντραμπάσο, ο καλός θεούλης Ποσειδώνας θα σου ψιθυρίσει στα ώτα «δεν ήγγικεν η ώρα σου ακόμη τέκνον μου για τις αγκάλες του υγρού μου βασιλείου». *Των γαρ ηλιθίων απείρων γέννεθλα*, που έλεγε κι ο Σιμωνίδης. Γιατί αν δεν έχει προοπτική επαγγελματικής αποκατάστασης, ο κατέχων τα «άχραντα μυστικά» της διοίκησης επιχειρήσεων, σε μια επικράτεια που δεν υπάρχουν πια και... πολλές επιχειρήσεις προς διοίκηση, ποιος έχει; Οικονομία, η νέα θρησκεία με τους «διάκους», τους «παπάδες» και τους «καρδιναλίους» της. Θα μου πείτε, βεβαίως, πως υπάρχουν και τα «Ηλύσια Πεδία» της εκτός των συνόρων βορειοευρωπαϊκής «πραγματικότητας». Κι αυτό το παραμυθάκι, όμως, έλαβε για τα καλά τέλος, μιας και του τέλεψε η χύτρα με τα χρυσά φλουριά και του απόμεινε μονάχα ο ασχημομούρης, κοντοκλώτσης δράκος. Χμμ... μιας που είπαμε για διοίκηση επιχειρήσεων, τι να κάνει άραγε εκείνος ο «σύντροφος»;

Τρέξε ανθρωπάκο, τρέξε

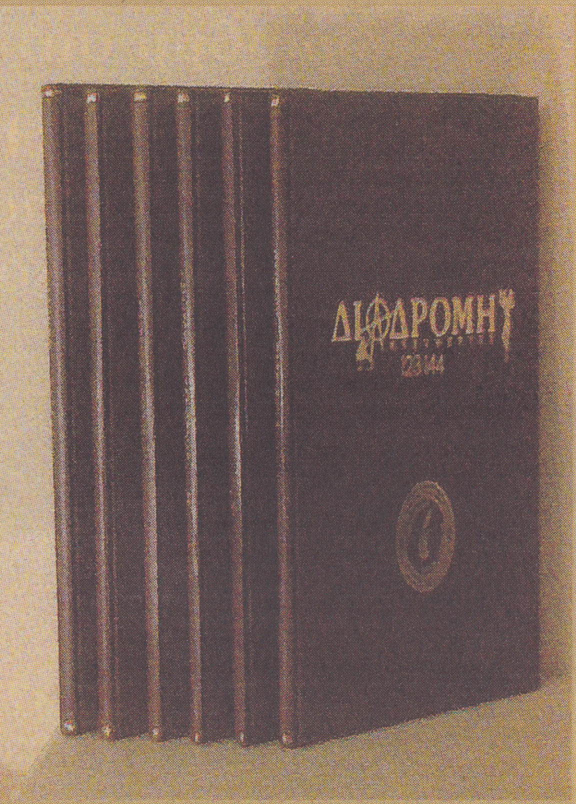
Εγώ τρέχω, εσύ τρέχεις, αυτός τρέχει. Πολύ, περισσότερο, άπειρα. Να προλάβω, να προλάβεις, να προλάβει την ροή της πληροφορίας, σε όλη της την απροσμέαδύνατο να τη σηκώσει. Ωστόσο, ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις που τα καταφέρνει, χρειάζεται ατελείωτο χρόνο και υψηλού επιπέδου ικανότητες, να ξεχωρίσεις τα βρώσιμα ψάρια από τα εντελώς άνοστα ή, ακόμη χειρότερο, τα δηλητηριώδη. Άσε που, κάθε φορά που ανεβάζει την ψαριά, κινδυνεύει να πάρει την απόχη σε κομμάτια παραμάσχαλα. Και μην μπερδεύεστε. Ένα μυαλό διαθέτουμε, μια απόχη. Ούτε δίχτυα, ούτε δυναμίτη (ευτυχώς!). Η μνήμη μας ομοιάζει ήδη με χιλιοδιάτρητη παραπεταμένη γαλότσα. Στο τέλος, μιας και παραμένουν ακόμη τα τατουάζ στη μόδα, θα «χτυπάμε» tattoo, όσα δεν θέλουμε ή δεν πρέπει να ξεχάσουμε. Όπως ο Leonard Shelby, στην δυστοπική ταινία *Memento*. Ουαί τοις αποβλακωμένοις.

Όσκαρ, βραβεύσεις κι αντιρατσισμός της κουρελούς

Κι ενώ το ανθρώπινο είδος, όπως είχε γράψει κάποτε κι ο συγχωρεμένος ο Lemmy, αυτοκαταστρέφεται νυχθημερόν χτυπώντας με μανία τα πληκτρολόγια του, η παρλάτα περί «μειζόνων» ζητημάτων, καλά κρατεί. Είναι, το λοιπόν, δίκαιο κι αντικειμενικό, να μην υπάρχει ούτε ένας μαύρος ηθοποιός υποψήφιος για τα Όσκαρ; Πέρα από το βλακώδες του ερωτήματος, που, λογικά, θα όφειλε να είναι τόσο σημαντικό για τους εξουσιαζόμενους ανά την υφήλιο, όσο η τερηδόνα ενός ψύλλου, στην ράχη του ελέφαντα, θα μπορούσε δυνητικά να εξάγει κανείς χρήσιμα συμπεράσματα για το παράλογο της λεγόμενης αντιρατσιστικής λογικής. Ας υποθέσουμε πως δεν επρόκειτο για βραβεία υψίστης γλοιωδίας, όπως τα εν λόγω, αλλά για αξιολόγηση «από το κάτω» (όπως γράφουν διασκεδάζοντάς μας οι απανταχού κινηματίες), κάποιων αυτοοργανωμένων ταινιών, αντιεμπορευματικών κι όλων των σχετικών, όπως εκστασιάζονται οι στανιό; Κι όσοι δεν παροικούμε εν τριφυλλίας στου παραλόγου τις εξοχές, χαρακτηριζόμαστε, συνήθως, ως συντηρητικοί (τι κακοπαθημένη λέξη κι αυτή!) ή και ρατσιστές. Ας μην κοροϊδευόμαστε. Δεν έχει καμιά απολύτως σημασία για την εξουσία αν είσαι μαύρος, άσπρος, ομοφυλόφιλος, κοκκινοτρίχης ή ό,τι άλλο, αν, ταυτοχρόνως, είσαι και οικονομικά ισχυρός. Έχει καμμία σχέση ο βίος του Spike Lee ή του Denzel Washington, χολυγουντιανών αστέρων γαρ, με την πολύμορφη βία που δέχεται καθημερινώς, για παράδειγμα, ένας αφροαμερικανός λαντζέρης στο Μπρόνξ; Ή δίνουν οι πρώτοι δεκάρα γι' αυτόν και τους άτοπο, όσο μια παχιά στρώση ταραμά σε φρεσκοψημένη τάρτα σοκολάτας. Οι φτωχοί κι εξαθλιωμένοι θα αντιμετωπίζονται πάντα από την εξουσία ως τίποτα περισσότερο από μιάσματα, δίχως να δίνει η αφεντιά της τρύπια πεντάρα για το χρώμα, την φυλή ή τις ερωτικές τους προτιμήσεις. Αν είσαι έτοιμος να σκύψεις, να φιλήσεις ουρημένες ποδιές, να γίνεις ένα «ευυπόληπτο» γρανάζι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, της κρατικής μηχανής, όλοι οι δρόμοι προς την «επιτυχία», θα μένουν για σένα ορθάνοιχτοι.

Πόντιξ ο Σισύφειος

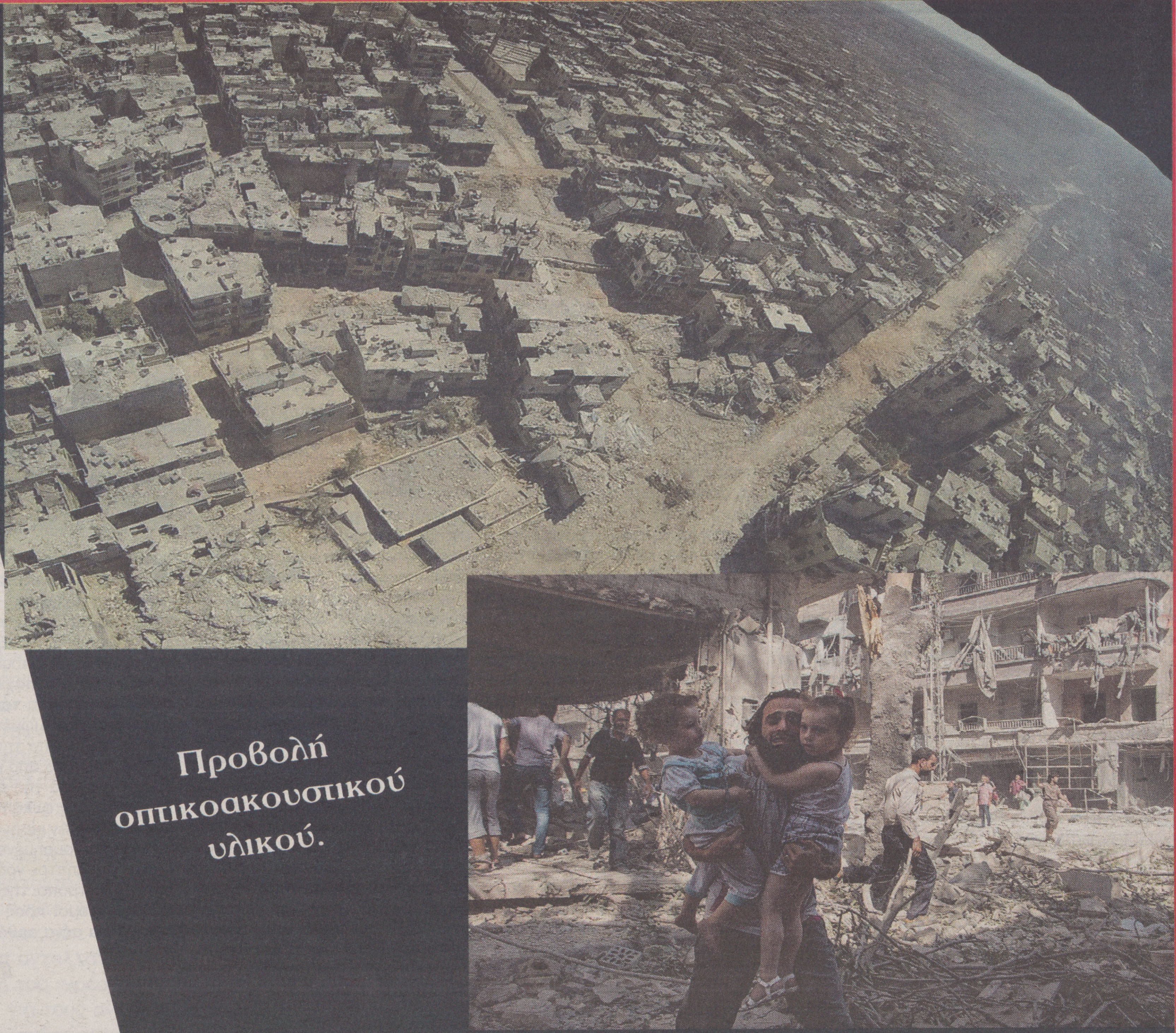
Από την ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΑΡΧΕΙΟΘΗΚΗ συνεχίζεται η διάθεση της ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ δεμένης σε τόμους.

Μετά
τον 1ο τόμο (φύλλα 1-25),
τον 2ο (φύλλα 26-50),
τον 3ο (φύλλα 51-75),
τον 4ο (φύλλα 76-100)
τον 5ο (φύλλα 101-122)
είναι έτοιμος και
ο ΕΚΤΟΣ ΤΟΜΟΣ
(φύλλα 123-144)

***

Η τιμή εκάστου τόμου
είναι 35 ευρώ
Όσοι επιθυμούν
να αποκτήσουν κάποιον
από αυτούς τους τόμους
μπορούν
να τηλεφωνήσουν στο
69 73 799 207

Προβολή οπτικοακουστικού υλικού.

Προβολή
οπτικοακουστικού
υλικού.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ: Παρασκευή 19 Φεβρουαρίου,
ώρα 6μμ στο Πολυτεχνείο Θεσσαλονίκης

ΣΥΖΗΤΗΣΗ με θέμα: *Η «κρίση»,*
ο διεθνής πόλεμος και τα «νέα» σύνορα
της παγκοσμιοποιημένης σκλαβιάς

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ:
Οι πρόσφυγες του διεθνούς πολέμου

Στην μνήμη

Προβολή οπτικοακουστικού υλικού.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ: Παρασκευή 19 Φεβρουαρίου, ώρα 6μμ στο Πολυτεχνείο Θεσσαλονίκης

ΣΥΖΗΤΗΣΗ με θέμα: *Η «κρίση», ο διεθνής πόλεμος και τα «νέα» σύνορα της παγκοσμιοποιημένης σκλαβιάς*

ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ:
Οι πρόσφυγες του διεθνούς πολέμου συναντούν τους άστεγους του ελλαδικού χώρου

Στην μνήμη του αδερφού μας αναρχικού Γρηγόρη Θωμόπουλου

Διοργάνωση: Αναρχική Αρχειοθήκη – Αναρχική εφημερίδα ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ